

Beleidsplan 2017-2020

Met de steun van:

Inhoudstafel

Voorwoord

Inhoudstafel

1. Inleiding

2. Structuur van Gezinssport Vlaanderen

- 2.1 Fusie Gezinssportfederatie vzw – Vlaamse Wandel- en Omnisportfederatie vzw
- 2.2 Nieuwe naam voor de fusiefederatie: Gezinssport Vlaanderen vzw
- 2.3 Nieuwe structuur Gezinssport Vlaanderen vzw
 - 2.3.1 Statuten en huishoudelijk reglement – samenstelling beleidsorganen
 - 2.3.2 Medewerkersteam
 - 2.3.3 Organigram: wie doet wat?
 - 2.3.3.a Algemene structuur Gezinssport Vlaanderen
 - 2.3.3.b Medewerkersteam Gezinssport Vlaanderen
 - 2.3.4 Taken en verantwoordelijkheden

3. Visie en missie van Gezinssport Vlaanderen

4. Gegevensverzameling Gezinssport Vlaanderen

- 4.1 Sociologisch onderzoek ‘Gezinnen in beweging’
BMS-rapport door Scheerder, Claes (KU Leuven, 2016) i.o.v. Gezinssportfederatie vzw
 - 4.1.1 Inleidend: waarom een studie?
 - 4.1.2 Resultaten en bevindingen, belangrijke uitgangspunten
 - 4.1.3 Het onderzoek wordt afgesloten met de formulering van volgende (beleids)aanbevelingen op basis van de resultaten van het onderzoek (p. 15, uitgebreid toegelicht p. 274-283)
- 4.2 Gezinssportfederatie vzw en Vlaamse Wandel- en Omnisportfederatie vzw door de jaren heen: geschiedenis en mijlpalen
 - 4.2.1 Gezinssportfederatie vzw
 - 4.2.2 Vlaamse Wandel- en Omnisportfederatie vzw
- 4.3 Gezinssportfederatie vzw en Vlaamse Wandel- en Omnisportfederatie vzw in cijfers: leden- en clubanalyse
 - 4.3.1 Evolutie ledenaantallen
 - 4.3.1.a Gezinssportfederatie vzw
 - 4.3.1.b Vlaamse Wandel- en Omnisportfederatie vzw
 - 4.3.2 Clubleden anno 2015, naar leeftijd en geslacht
 - 4.3.2.a Gezinssportfederatie vzw
 - 4.3.2.b Vlaamse Wandel- en Omnisportfederatie vzw
 - 4.3.3 Representativiteit van het clubledenbestand versus Vlaanderen
 - 4.3.3.a Gezinssportfederatie vzw
 - 4.3.3.b Vlaamse Wandel- en Omnisportfederatie vzw
 - 4.3.4 Evolutie sportclubs
 - 4.3.4.a Gezinssportfederatie vzw

- 4.3.4.b Vlaamse Wandel- en Omnisportfederatie vzw
 - 4.3.5 Gekwalificeerde lesgevers
 - 4.3.5.a Gezinssportfederatie vzw
 - 4.3.5.b Vlaamse Wandel- en Omnisportfederatie vzw
- 4.4 Gegevens en conclusies uit het vorig beleidsplan (2013-2016)
 - 4.4.1 Gezinssportfederatie vzw
 - 4.4.1.a Organisatie van het sportclubaanbod: multi- en intergenerationeel!
 - 4.4.1.b Vorming en opleiding: vanuit diverse bestuurlijke en sporttechnische vrijwilligersprofielen naar een divers aanbod van opleiding en bijscholing.
 - 4.4.1.c Sportclubs voelen zich goed ondersteund op administratief, promotioneel en sporttechnisch vlak.
 - 4.4.1.d Informatie en communicatie: vanuit een eenduidige huisstijl naar een efficiënte en planmatige communicatie in functie van de diverse doelgroepen en producten.
 - 4.4.1.e Sportpromotionele activiteiten met een multi- en intergenerationeel karakter kennen een groeiend succes (in het verlengde van de clubwerking).
 - 4.4.1.f Het kwaliteitsproject in het kader van jeugdsport 'Van Basic tot Best' is een vaste (meer)waarde geworden voor vele sportclubs.
 - 4.4.1.g Jeugdsportkampen kennen een dalende trend.
 - 4.4.1.h Toeleiding van kansengroepen naar het reguliere aanbod vraagt een bijzondere aanpak en ondersteuning.
 - 4.4.1.i Medisch en ethisch verantwoord sporten zijn vanzelfsprekend en eigen aan onze missie en visie.
 - 4.4.2 Vlaamse Wandel- en Omnisportfederatie vzw
 - 4.4.2.a Organiseren van recreatieve sportbeoefening per provincie
 - 4.4.2.b Organiseren van kaderopleiding en bijscholing
 - 4.4.2.c Begeleiding van de aangesloten sportclubs
 - 4.4.2.d Informatieopdracht uitvoeren
 - 4.4.2.e Promoten van de eigen sporttakken
 - 4.4.2.f Medisch en ethisch verantwoord sporten is ook bij VWO vanzelfsprekend

5. Interne analyse Gezinssport Vlaanderen

6. Externe analyse Gezinssport Vlaanderen

7. Beleidsuitdagingen voor Gezinssport Vlaanderen

- 7.1 Inleiding: aanpak
- 7.2 Analysetabel (SWOT)
- 7.3 Beleidsuitdagingen (o.b.v. de confrontatiematrix) – beleidsopties
 - 7.3.1 Investeren (sterktes + kansen)
 - 7.3.2 Verdedigen (sterktes + bedreigingen) & beslissen (zwaktes + kansen)
 - 7.3.3 Schade beheersen (zwaktes + bedreigingen)

8. Van beleidsuitdagingen naar een doelstellingenkader voor Gezinssport Vlaanderen 2017-2020

9. Beleidsfocus jeugdsport Gezinssport Vlaanderen

- 9.1 Jeugdige cijfers
 - 9.1.1 Jeugdleden – aantallen & sportvoorkeur
 - 9.1.2 Jeugdsportclubs aangesloten bij GSF
- 9.2 Jeugdsport bij GSF: streven naar kwaliteit!
- 9.3 Jeugdsportproject BP 2013-2016
 - 9.3.1 Cijfers jeugdsportproject 2011-2015
 - 9.3.2 Kwaliteitscriteria jeugdsportproject 2015
 - 9.3.2.a Gekwalificeerde lesgevers
 - 9.3.2.b Opleidingen en bijscholingen
 - 9.3.2.c Bevorderen van de sportparticipatie
 - 9.3.2.d Ethisch Verantwoord Sporten
 - 9.3.2.e Bestuurlijke omkadering
- 9.4 SWOT-analyse
- 9.5 Beleidsuitdagingen en strategische doelstelling
- 9.6 Conclusie

10. Beleidsfocus innovatie Gezinssport Vlaanderen

- 10.1 Situatieschets
- 10.2 SWOT-analyse
- 10.3 Beleidsuitdagingen en strategische doelstelling
- 10.4 Conclusie

11. Beleidsfocus laagdrempelig sporten Gezinssport Vlaanderen

- 11.1 Situatieschets
- 11.2 Laagdrempelig sportaanbod – cijfers GSF BP 2013-2016
 - 11.2.1 Organisatie van het sportclubaanbod: multi- en intergenerationeel!
 - 11.2.2 Op weg met GSF: solosportlidmaatschap
 - 11.2.3 Toeleiding van kansengroepen
- 11.3 SWOT-analyse
- 11.4 Beleidsuitdagingen en strategische doelstelling
- 11.5 Conclusie

12. Bijlagen

- 12.1 Interne analyse
 - 12.1.1 Beleid & strategie
 - 12.1.2 Bestuur en beheer
 - 12.1.3 Staf
 - 12.1.4 Klantgericht aanbod
 - 12.1.5 Professionele en vrijwillige medewerkers
 - 12.1.6 Financieel beheer
 - 12.1.7 Organisatie van het werk
 - 12.1.8 Eindresultaten
- 12.2 Externe analyse

1. Inleiding

Gezinssport Vlaanderen, klaar voor een nieuwe beleidsperiode ...

Een nieuw beleidsplan: een intensieve opdracht in een jaar waarin het sportlandschap hertekend wordt. Het nieuw beleidsplan: de geloofsbrieven van een federatie voor vier opeenvolgende jaren: hier staan we voor en dit willen wij op deze manier waar maken. Dit nieuw beleidsplan: een huzarenstuk gestoeld op de geschiedenis van twee federaties en, kijkend naar morgen, uitgetekend met één betrachting: hier wordt de sporter beter van.

Gezinssportfederatie vzw en Vlaamse Wandel- en Omnisportfederatie vzw, vandaag samen als Gezinssport Vlaanderen vzw, willen naar de recreatieve sportbeoefenaar krachtlijnen formuleren om vanuit de federatie en via de sportclub de sporter optimaal te dienen. Dit betekent noch min noch meer dat de slogan “Wij doen gezinnen gezond bewegen” in de praktijk wordt gebracht via een aantal doelstellingen, via opgeleide sportbegeleiders en vanuit een steekhoudende achtergrond.

Basis voor dit document is de studie van prof. Scheerder over de plaats van de gezinssport in het Vlaamse Sportlandschap, gekoppeld aan de inbreng van een denktank en rekening houdend met diverse stromingen binnen de maatschappelijke context. Wetenschappelijke benadering en praktijkervaringen worden gekoppeld. Dat ook de Vlaamse Sportfederatie en Sport Vlaanderen mee bepalend zijn, is evident. In het beleidsplan somt Gezinssport Vlaanderen kansen en uitdagingen, bedreigingen en opportuniteiten op en ontwerpt een strategie.

Elementen in dit geheel zijn duidelijk. Vooreerst is er het gezin, voorwerp van gezinssport: multi- en intergenerationeel. Daarnaast is de vrijwilliger uitermate belangrijk: hij is het die in de club de werking moet waar maken. Vanuit de focussporten vinden we aandachtspunten voor een diversiteit aan aangeboden sporten. Tenslotte is belangrijk: de attitude om goed bestuur in de realiteit te brengen: transparant, democratisch en getuigend van verantwoordelijkheidsgevoel.

Naast een welomschreven werkdomein moet het beleidsplan ook mogelijkheden geven om in te spelen op de actualiteit. Enerzijds vanuit een projectmatige aanpak, eventueel vanuit (gestuurde) toevalligheden wil Gezinssport Vlaanderen up to date te werk gaan. Het beleidsplan anno 2017-2020 is een plan vol uitdagingen. Het houdt een beheersovereenkomst in naar Sport Vlaanderen en dus het kabinet sport. Het getuigt van durf en ambitie naar de sporter toe. Dit plan zal het beweegpatroon van onze Vlaamse gezinnen zeker verhogen.

Het is passend dat zij die de basis voor dit document hebben gelegd vermeld worden: personeelsleden en bestuurders van GSF en VWO. Vanuit hun engagement voor de federatie is een beleidsplan geschreven. Niet zomaar een beleidsplan, een beleidsplan om u tegen te zeggen.

We zijn ervan overtuigd dat de realisatie van dit plan een maximale bijdrage wil betekenen voor een Vlaanderen waar sport en bewegen toch wel een deeltje van het leven van elke dag zal uitmaken. Immers, Gezinssport Vlaanderen doet gezinnen gezond bewegen.

Freddy De Nert
Voorzitter

2. Structuur van Gezinssport Vlaanderen

2.1 Fusie Gezinssportfederatie vzw – Vlaamse Wandel- en Omnisportfederatie vzw

In het kader van het voorliggende nieuwe decreet werd op **17 november 2015** een eerste overleg georganiseerd met Sport Vlaanderen (toen nog Bloso), Gezinssportfederatie vzw en de Vlaamse Wandel- en Omnisportfederatie vzw. Doel van het overleg was om na te gaan in welke mate beide recreatieve sportfederaties elkaar kunnen versterken in een mogelijke fusie. Van bij de start bleek dat er veel parallellen waren in de huidige werking en vooral in de visie en missie van beide sportfederaties nl. het belang van sport als middel vanuit een ruimer perspectief en met aandacht voor het groepsgebeuren en sociale contacten. Er werd dan ook een **stuurgroep** opgericht om de fusiegesprekken systematisch aan te pakken, met het oog op een fusieovereenkomst met ingang op 1 januari 2017. Deze stuurgroep werd als volgt samengesteld:

- Vanuit Sport Vlaanderen: Mw. Sonia Vanden Broeck (Afdelingshoofd subsidiëring)
- Vanuit de Vlaamse Sportfederatie vzw: Mw. Geraldine Mattens (Algemeen en juridisch directeur)
- Gemandateerden vanuit de Vlaamse Wandel- en Omnisportfederatie vzw: Mw. An De Ceuster, Sporttechnisch coördinator, Mw. Agnes Vanderstegen (Secretaris), Dhr. Dirk De Groot (Voorzitter)
- Gemandateerden vanuit de Gezinssportfederatie vzw: Dhr. Roland Willox, Sporttechnisch coördinator, Dhr. Eric De Wasch (Penningmeester), Dhr. Freddy De Nert (Voorzitter)

Het **structureel overleg van de stuurgroep op 14/12/2015, 17/3/2016, 18/4/2016 en 2/6/2016** werd aangepakt vanuit een fusiechecklist, waarbij de huidige werking van beide federaties naast elkaar werd geplaatst. Het decreetale en juridische kader werd hierbij bewaakt door de resp. vertegenwoordigers van Sport Vlaanderen en de Vlaamse Sportfederatie, met dank voor de constructieve inbreng en nauwgezette opvolging. Na elke stuurgroep werd er door de federaties teruggekoppeld naar de eigen achterban en beleidsorganen om het nodige draagvlak te creëren. Dit mondde uit in een **raamovereenkomst (voorstel tot fusie)**, die door de beide raden van bestuur werd aanvaard op **8 juni 2016** (zowel bij GSF als bij VWO).

Op **18 juni 2016** werd te Houthalen een eerste **gezamenlijk beleidstreffen** georganiseerd in het kader van een nieuw beleidsplan 2017-2020. Van beide federaties waren zowel professionele medewerkers als bestuursvrijwilligers aanwezig (18 personen in totaal). De voormiddag werd besteed aan het verder informeren over enerzijds de uitgangspunten van het nieuwe decreet en anderzijds de stand van zaken van een mogelijke fusie. In de namiddag werd in groepjes gezocht naar kansen en verwachtingen van een mogelijke fusie tussen GSF en VWO en dieper ingegaan op de aanbevelingen vanuit de studie 'Gezinnen in beweging' (BMS 28, KU Leuven, E. Claes, J. Scheerder, E. Thibaut). De positieve reacties leerden de stuurgroep dat er inmiddels een ruim draagvlak was ontstaan voor de fusie.

Op **11 augustus 2016** werd een **'focusgroep beleidsplan 2017-2020'** samengeroepen, bestaande uit bestuurders en beroepskrachten van beide federaties. Tijdens deze focusgroep werd constructief gewerkt aan:

- De krachtlijnen van een nieuwe missie en visie van de fusiefederatie, gebaseerd op de huidige missie en visie van VWO en GSF.
- De interne analyse van beide federaties: wat zijn huidige sterktes en zwaktes en in welke mate zullen deze effect hebben op de fusiefederatie?
- De externe analyse: wat zijn de belangrijkste kansen en bedreigingen voor de fusiefederatie?
- Beleidsuitdagingen: wat zijn de voornaamste beleidsuitdagingen, vertrekkende vanuit de interne en externe analyse? (SWOT)

Inmiddels werd verdergewerkt aan het formaliseren van de fusieovereenkomst en de nodige bijlagen zoals aanpassingen statuten, verkiezingsreglement, huishoudelijk reglement, personeelsaangelegenheden en lopende contracten. De fusieovereenkomst werd door de stuurgroep formeel ondertekend op 15 september 2016.

Deze fusieovereenkomst werd definitief goedgekeurd door de respectievelijke algemene vergaderingen van beide federaties op 22 september 2016 (GSF) en 21 september 2016 (VWO).

De fusiefederatie gaat officieel van start op 1 januari 2017.

2.2 Nieuwe naam voor de fusiefederatie: Gezinssport Vlaanderen vzw

Naar aanleiding van de nakende fusie tussen Gezinssportfederatie vzw en Vlaamse Wandel- en Omnisportfederatie vzw, werd in de loop van de fusiegesprekken aangegeven om een nieuwe naam te kiezen, die nauw aansluit bij de nieuwe structuur, visie en missie. Vertrekkende vanuit het gegeven dat we groeien naar een Vlaamse multisportfederatie, waarbij we het hele gezin willen betrekken en vaak zelfs als uitvalsbasis gebruiken voor de promotie en organisatie van activiteiten (multi- en intergenerationeel sportaanbod), leek het voor de stuurgroep opportuun om deze elementen zeker in de naam mee te nemen.

De evolutie naar 'Gezinssport Vlaanderen vzw' kreeg ondersteuning vanuit het gezamenlijk beleidstreffen op 18 juni 2016 en werd goedgekeurd door beide raden van bestuur. De naamswijziging van Gezinssportfederatie vzw naar 'Gezinssport Vlaanderen vzw' als fusiefederatie werd goedgekeurd door beide algemene vergaderingen op 22 september 2016 (GSF) en 21 september 2016 (VWO).

2.3 Nieuwe structuur Gezinssport Vlaanderen vzw

2.3.1 Statuten en huishoudelijk reglement – samenstelling beleidsorganen

Binnen het kader van de fusieovereenkomst werd in onderling overleg gekozen voor een fusie door overname, d.w.z. dat de werking van de voormalige Vlaamse Wandel- en Omnisportfederatie vzw (VWO) wordt ingepast in de werking van de Gezinssportfederatie vzw. Hiertoe wordt enerzijds VWO vzw ontbonden en anderzijds de statuten én het huishoudelijk reglement (inclusief verkiezingsreglement) van de Gezinssportfederatie vzw aangepast, om een optimale werking van Gezinssport Vlaanderen te waarborgen.

Na onderling overleg bleek het enkel nodig om de naamswijziging naar 'Gezinssport Vlaanderen' aan te passen in de **statuten** van GSF en het doel licht aan te passen in functie van de nieuwe missie en visie. De

einddatum voor vereffening en ontbinding van VWO vzw werd vastgelegd op 30 juni 2017, dit met het oog op o.m. het afsluiten van de jaarrekeningen en het afwerken van de rapportering 2016, gekoppeld aan de werkingssubsidies 2016.

Het **huishoudelijk reglement** van de Gezinssportfederatie vzw wordt aangepast naar Gezinssport Vlaanderen vzw vanaf 1 januari 2017 en wordt vooral gewijzigd op het vlak van de **bestuurssamenstelling**. Hierbij maken we onderscheid tussen de periode voor de 6-jaarlijkse statutaire verkiezingen en de periode na de verkiezingen:

- **Periode 1/1/2017 tot en met 18/4/2018** (nieuwe verkiezingsdatum, statutair vastgelegd om de zes jaar): er worden acht aanvullende mandaten op het niveau van de Algemene Vergadering van Gezinssport Vlaanderen ter beschikking gesteld aan de huidige leden van de Algemene Vergadering van VWO vzw en twee mandaten op het niveau van de Raad van Bestuur aan de huidige bestuurders van VWO. Dit resulteert in de volgende samenstelling van de beleidsorganen van Gezinssport Vlaanderen (1/1/2017 – 18/4/2018):

Samenstelling beleid Gezinssport Vlaanderen vzw (1/1/2017-18/4/2018)			
	GSF vzw (voor 1/1/2017) volgens huidige samenstelling	Instroom VWO vzw (van 1/1/2017-18/4/2018)	Gezinssport Vlaanderen vzw (van 1/1/2017-18/4/2018)
Algemene Vergadering	20	8	28
Raad van Bestuur	8 (*)	2	10

(*) twee bestuurders van GSF nemen ontslag maar blijven adviserend aanwezig, dit om ruimte te geven aan twee bestuurders van VWO

- **Vanaf 18/4/2018 (nieuwe verkiezingsdatum)**: hierbij wordt in het HR toegevoegd in het kader van de fusie dat op het niveau van de Algemene Vergadering, de vertegenwoordiging per provincie (max. zes personen) er minstens één vertegenwoordiger uit een voormalige VWO-club komt. Op het niveau van de Raad van Bestuur wordt toegevoegd dat er minimaal één vertegenwoordiger is uit een voormalige VWO-club.

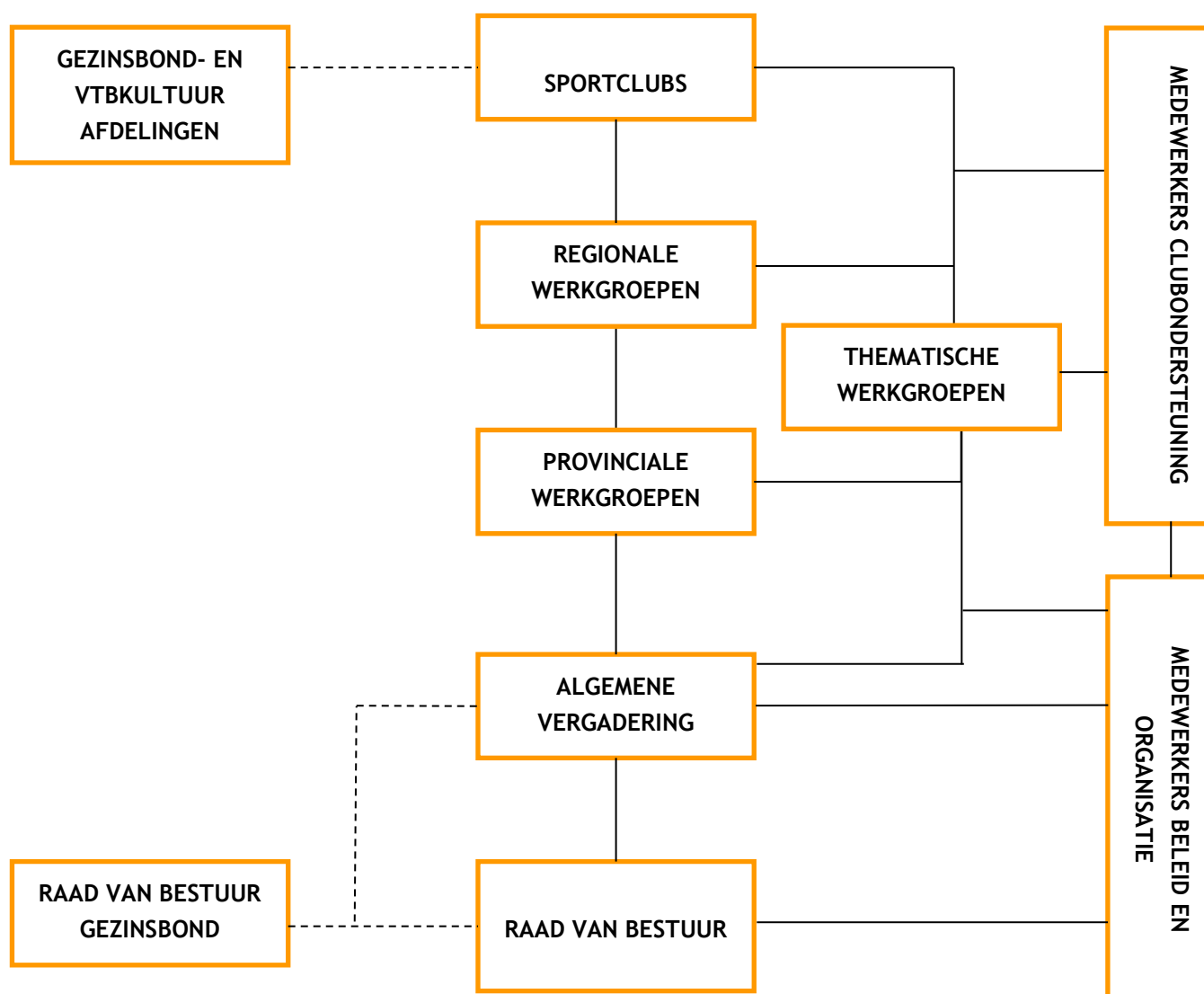
Samenstelling beleid Gezinssport Vlaanderen vzw (na 18/4/2018)			
	Inbreng kandidaten GSF vzw (leden/clubs)	Instroom VWO vzw (leden/clubs)	Gezinssport Vlaanderen vzw (vanaf 18/4/2018)
Algemene Vergadering	Te kiezen uit leden/clubs volgens reglement	Minstens 1 per provincie, zie verkiezingsreglement 2017-2018	30 (+ 4 coöptatie + 4 vanuit Gezinsbond vzw) = Max. 38
Raad van Bestuur	Te kiezen uit nieuwe leden Algemene Vergadering volgens reglement	Minstens 1, zie verkiezingsreglement 2017-2018	10 (+ 1 vanuit Gezinsbond vzw) = Max. 11

2.3.2 Medewerkersteam

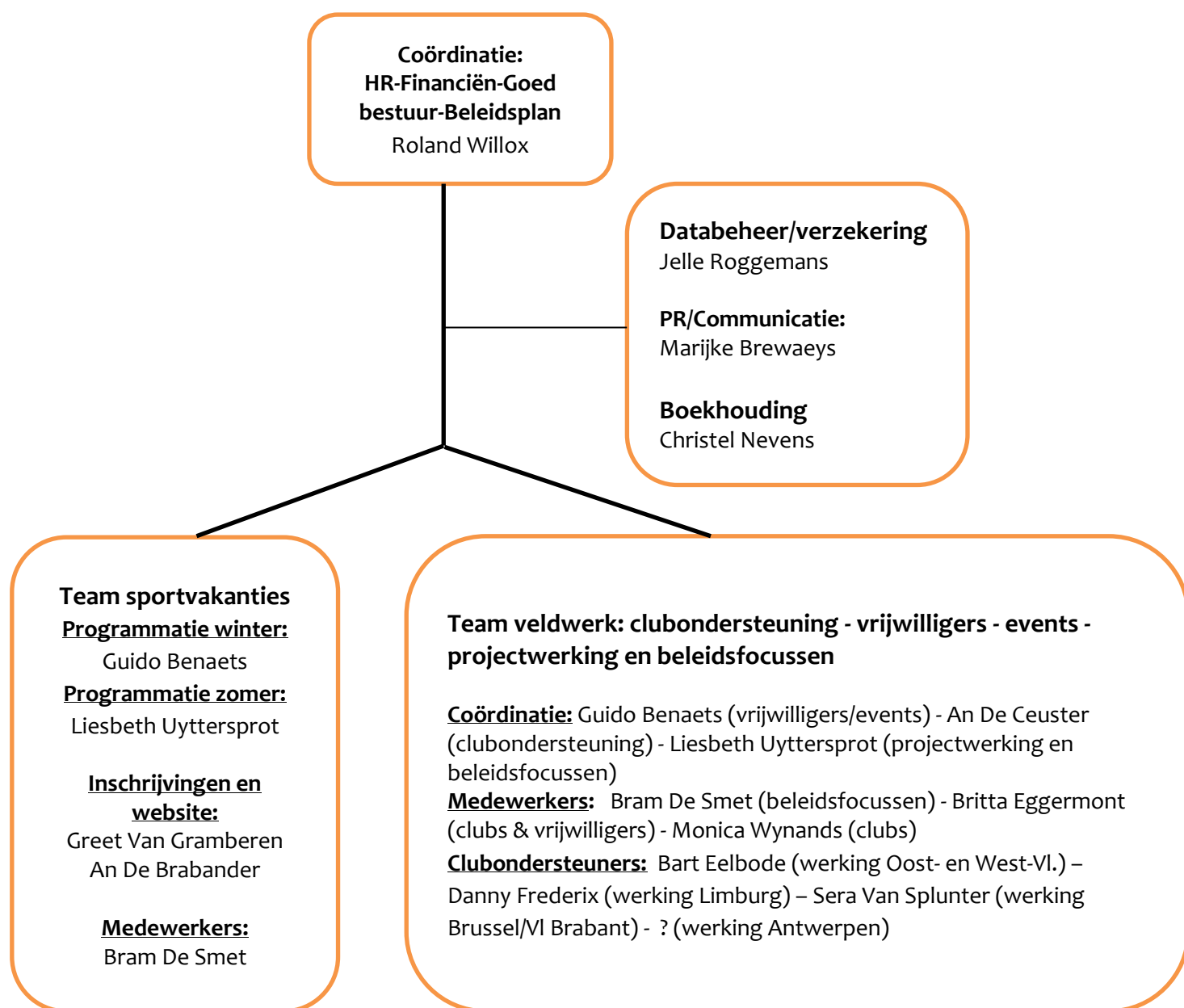
Zoals vermeld in de fusieovereenkomst zal vanuit de Vlaamse Wandel- en Omnisportfederatie vzw, de sporttechnisch coördinator, An De Ceuster, vanaf 1 januari 2017 ingepast worden in de werking van Gezinssport Vlaanderen en daar ook tewerkgesteld worden (Secretariaat: Troonstraat, 125, 1050 Brussel). De personeelsleden van de Gezinssportfederatie (11,4 VTE = 15 medewerkers) worden behouden in de fusie-vzw 'Gezinssport Vlaanderen'. Voor de taakverdeling en interne werking: zie organigram personeel Gezinssport Vlaanderen vzw.

2.3.3 Organigram: wie doet wat?

2.3.3.a Algemene structuur Gezinssport Vlaanderen

2.3.3.b Medewerkersteam Gezinssport Vlaanderen

2.3.4 Taken en verantwoordelijkheden

1. Gezinsbond- en VTBKultuurafdelingen:

- ✓ stellen lokale sportverantwoordelijken aan in functie van sportpromotionele evenementen of clubwerking
- ✓ promoten initiatieven en projecten, georganiseerd of opgestart vanuit de federatie
- ✓ organiseren lokale sportpromotionele activiteiten voor een breed publiek
- ✓ faciliteren en ondersteunen lokale clubwerking van Gezinssport Vlaanderen

2. Sportclubs Gezinssport Vlaanderen:

- ✓ organiseren lokale sportclubwerking op een kwaliteitsvolle manier in een multi- en intergenerationeel kader, en in een context van ethisch en medisch verantwoord sporten
- ✓ stimuleren leden, bestuursleden of begeleiders tot opleiding en bijscholing, zowel bestuurlijk als sporttechnisch
- ✓ organiseren ontmoetingsmomenten of recreatieve competities in samenwerking met andere sportclubs
- ✓ nemen deel aan projecten in het kader van beleidsfocussen zoals jeugdsport, innovatie en laagdrempelig sporten
- ✓ promoten initiatieven, georganiseerd vanuit de federatie, naar de sportclubleden
- ✓ organiseren lokale sportpromotionele activiteiten voor een breed publiek, met multi- en intergenerationeel karakter
- ✓ vaardigen een verantwoordelijke af naar de lokale sportraad

3. Regionale werkgroep Gezinssport Vlaanderen:

- ✓ organiseren ontmoetingsmomenten voor clubverantwoordelijken uit een bepaalde regio, eventueel per focussporttak met als doel informatieuitwisseling, planning en samenwerking
- ✓ organiseren opleiding en bijscholing voor clubverantwoordelijken en/of begeleiders uit een bepaalde regio
- ✓ organiseren promotionele sportevenementen op regionaal vlak
- ✓ organiseren sportevenementen, al dan niet met een competitief karakter voor leden van sportclubs
- ✓ organiseren informatiemomenten voor nieuwe sportverantwoordelijken uit de regio

4. Provinciale werkgroep Gezinssport Vlaanderen

- ✓ stellen een provinciale werkgroep samen, bestaande uit de provinciale beleidsverantwoordelijken van Gezinssport Vlaanderen en een vertegenwoordiging uit elk gewest of regio
- ✓ stellen jaarlijks een taakverdeling, actieplan en begroting op volgens de afsprakennota van Gezinssport Vlaanderen
- ✓ organiseren of nemen deel aan sportpromotionele evenementen in samenwerking met Gezinssport Vlaanderen
- ✓ organiseren ontmoetingsmomenten en kadervorming voor clubverantwoordelijken en begeleiders uit hun provincie
- ✓ organiseren 6-jaarlijks, in voorkomend geval, provinciale verkiezingen volgens het verkiezingsreglement van Gezinssport Vlaanderen

5. Thematische werkgroep Gezinssport Vlaanderen

- ✓ worden opgericht door de Algemene Vergadering van Gezinssport Vlaanderen in functie van een specifiek werkingsgebied of focussport
- ✓ komen samen volgens noodzakelijkheid
- ✓ rapporteren aan secretariaat en Raad van Bestuur van Gezinssport Vlaanderen
- ✓ worden begeleid door een verantwoordelijke medewerker van Gezinssport Vlaanderen

6. Algemene Vergadering Gezinssport Vlaanderen

- ✓ vertegenwoordigen de sportclubs in het nationaal beleid van Gezinssport Vlaanderen
- ✓ fungeren als klankbordgroep voor het 4-jaarlijks beleidsplan en jaarlijks actieplan

- ✓ werken mee aan specifieke werkgroepen en opdrachten in het kader van het beleidsplan zoals kadervorming, sportpromotionele evenementen en sportkampen
- ✓ nemen deel aan overleg- en ontmoetingsmomenten van het beleid van Gezinssport Vlaanderen
- ✓ stellen de voorzitter en de leden van de Raad van bestuur aan van Gezinssport Vlaanderen
- ✓ bekrachtigen het gevoerde beleid zowel inhoudelijk als financieel (goedkeuring begroting en jaarrekening)
- ✓ zijn verantwoordelijk voor aanpassingen aan statuten en huishoudelijk reglement

7. Raad van Bestuur Gezinsbond

- ✓ vaardigen 1 bestuurder van de Gezinsbond af naar de Raad van Bestuur van Gezinssport Vlaanderen.
- ✓ integreren het inhoudelijk en financieel beleid van Gezinssport Vlaanderen in de werking van de Gezinsbond

8. Raad van Bestuur Gezinssport Vlaanderen

- ✓ bepalen het financieel en inhoudelijk beleid van Gezinssport Vlaanderen en leggen dit ter goedkeuring voor aan de Algemene Vergadering.
- ✓ controleren de contractuele verplichtingen van de federatie
- ✓ vertegenwoordigen de federatie bij interne en externe bijeenkomsten
- ✓ werven personeel van de federatie aan in overleg met de coördinator.
- ✓ leggen de verantwoordelijke functies vast: penningmeester en ondervoorzitter

9. Medewerkers clubondersteuning Gezinssport Vlaanderen (personeelsteam)

- ✓ stimuleren, informeren en begeleiden lokale Gezinsbondafdelingen in functie van lokale sportwerking
- ✓ informeren en begeleiden sportclubs van Gezinssport Vlaanderen in functie van de missie en visie van Gezinssport Vlaanderen
- ✓ informeren en begeleiden regionale, provinciale en thematische werkgroepen van Gezinssport Vlaanderen volgens de afspraken en visie van de Raad van Bestuur
- ✓ werken taak- en teamgericht volgens de verantwoordelijkheden vastgelegd in het personeelsorganigram en gespecificeerd in de individuele functiekaarten

10. Medewerkers beleid en organisatie Gezinssport Vlaanderen (personeelsteam)

- ✓ informeren de leden van de Algemene Vergadering en de Raad van Bestuur over de inhoudelijke en financiële werking van federatie
- ✓ bereiden de begroting en het beleidsplan voor, volgens de visie en missie van de federatie
- ✓ voeren het voorgestelde beleid uit en rapporteren regelmatig aan de Raad van Bestuur
- ✓ organiseren de 6-jaarlijkse verkiezingen volgens het huishoudelijk reglement
- ✓ werken taak- en teamgericht volgens de verantwoordelijkheden vastgelegd in het personeelsorganigram en gespecificeerd in de individuele functiekaarten

3. Visie & missie van Gezinssport Vlaanderen

Gezinssport Vlaanderen vzw, een nieuwe naam in het landschap van de sportfederaties. Een federatie die zich manifesteert als een multisportfederatie ... Wie zijn wij? In 1976 vormde de Gezinssportfederatie zich om van sportdienst van de Gezinsbond tot volwaardige sportfederatie. Eenzelfde verhaal tekent zich af bij de Vlaamse Wandel- en Omnisportfederatie, die ook in 1976 ontstaan is uit de Vlaamse Wandelaarsbond (een onderdeel van vtbKultuur).

Vandaag is Gezinssport Vlaanderen de samensmelting van de Gezinssportfederatie en de Vlaamse Wandel- en Omnisportfederatie, erkend door Sport Vlaanderen en gesubsidieerd door Vlaanderen.

Sport en bewegen zijn de twee grote pijlers waarrond de nieuwe vzw werkt. Wij willen **alle gezinnen** en bij uitbreiding **zoveel mogelijk mensen** in Vlaanderen een hand reiken in hun streven naar een gezond leven, een van de belangrijkste componenten van welzijn.

Gezondheid gaat voor ons ruimer dan 'niet ziek zijn'. Naast het lichamelijke aspect is er ook een **geestelijke en sociale dimensie**. Gezondheid heeft immers ook te maken met zich goed in z'n vel voelen, kunnen omgaan met zorgen en stress, zich geborgen weten, een vriendenkring hebben, sociaal geïntegreerd zijn ...

Gezinssport Vlaanderen is ervan overtuigd dat sport en bewegen voor een dynamiek kunnen zorgen bij het streven naar een betere gezondheid. Door te sporten en te bewegen worden mensen gelukkiger. Laat net dat een bestaansreden zijn voor Gezinssport Vlaanderen. Het is dan ook logisch dat Gezinssport Vlaanderen zich profileert met de slogan **"Wij doen gezinnen gezond bewegen"**. Met een knipoog naar cultuur en vanuit respect voor de natuur moeten sport en bij uitbreiding bewegen op een zinvolle manier geïntegreerd kunnen worden in het dagelijkse leven van elk individu.

Elk woord van onze oneliner is belangrijk en verdient daarom de nodige aandacht. In de eerste plaats **'bewegen'**. Via sport streven wij helemaal geen overwinningen, titels of medailles na. Maar als wij een match, wedstrijd of spel spelen, doen wij dat natuurlijk wel om ook te willen winnen. Wat daarbij vooral telt, is vanuit een **recreatieve ingesteldheid** laagdrempelige sporten aanbieden. Wij streven tot en met **kwaliteit** na en houden rekening met ieders kunnen. De sport is geen doel op zich, wel is ze een **middel** om onze doelstelling 'gezondheid' waar te maken. Onze winst is winst op sociaal, lichamenlijk en geestelijk vlak. Op die manier kunnen waarden als fair play, zuiver sporten en vriendschap hoog scoren.

Een ander opvallend begrip in de slogan is **'gezinnen'**. Gezinssport Vlaanderen mikt op zo veel mogelijk mensen in Vlaanderen en Brussel. Wij willen hen benaderen **als individu en in groep**. Het spreekt voor zich dat het gezin hier een belangrijke doelgroep is. Elk gezin heeft recht op een goede gezondheid. Elk gezin verdient voldoende kansen om te sporten en te bewegen.

Gezinssport Vlaanderen verwelkomt alle gezinnen, maar ook wie niet in gezinsverband maar als individu naar ons komt. Wij richten onze werking zowel op baby's, peuters, kleuters, kinderen en jongeren als twens, volwassenen en senioren. Gezinssport Vlaanderen heeft een intergenerationeel aanbod én een individueel aanbod.

Gezinssport Vlaanderen is een **multisportfederatie** en wil zo veel mogelijk mensen in Vlaanderen gezond doen bewegen. Daarom bieden wij een breed spectrum aan sportkansen en sportbegeleiding aan. Om ons doel te bereiken, schuiven wij **vijf opdrachten** naar voren:

1. De oprichting en kwaliteitsvolle ondersteuning van sportclubs in heel Vlaanderen. Gezinssport Vlaanderen richt zich met zijn aanbod naar alle leeftijdscategorieën: baby's, peuters, kleuters, kinderen, jongeren, volwassenen en senioren. Via een divers en laagdrempelig aanbod willen wij elk gezin in Vlaanderen aansporen tot duurzaam bewegen en sporten.
2. De organisatie van opleidingen en bijscholingen om de kwaliteit van de werking, zowel bestuurlijk als sporttechnisch, te ondersteunen.
3. De organisatie van sportvakanties en sportieve evenementen in gezinsverband, om meer mensen te prikkelen tot bewegen en recreatieve sportbeoefening.
4. Het bereiken van specifieke doelgroepen via een projectmatige aanpak.
5. Gezinssport Vlaanderen laten functioneren in een context van 'goed bestuur', wat inherent verbonden is met een kwaliteitsvol aanbod.

Samengevat: Gezinssport Vlaanderen is een multisportfederatie die het gezin in al zijn vormen wil aanzetten tot bewegen en sporten, zowel leeftijdsgericht als over de leeftijden heen. Gezinssport Vlaanderen ziet sport en bewegen als middel binnen het geheel van een streven naar meer welzijn. Kwaliteitsvolle begeleiding binnen goed gestructureerde clubs en een heldere en communicatieve structuur zijn daarbij belangrijke uitgangspunten. Een degelijke sporttechnische en administratieve ondersteuning waarborgen een goede sportwerking. Zowel de individuele sporter als de club krijgt vanuit een specifieke planning of via projecten de nodige stimulansen om de beleving van sport en bewegen intenser te maken.

Gezinssport Vlaanderen doet gezinnen gezond bewegen!

4. Gegevensverzameling Gezinssport Vlaanderen

Voor de gegevens verzameling van Gezinssport Vlaanderen zijn we uitgegaan van de belangrijkste kerncijfers in de huidige werking van beide federaties, maar ook van de doelstellingen en realisaties uit de vorige beleidsperiode. Bovendien heeft GSF een zeer recent wetenschappelijk onderzoek inzake gezinssport uitbesteed aan de KU Leuven (2016), dat enkele interessante bevindingen opleverde die we dus eveneens als belangrijke uitgangspunten willen meenemen.

4.1 Sociologisch onderzoek 'Gezinnen in beweging'

BMS-rapport door Scheerder, Claes (KU Leuven, 2016) i.o.v. Gezinssportfederatie vzw

Inleidend: waarom een studie?

In het kader van het 40-jarig bestaan van de Gezinssportfederatie vzw (GSF), werd een studie besteld bij de onderzoeksgroep Sport- en Bewegingsbeleid van de KU Leuven (E. Claes, J. Scheerder, E. Thibaut), 2016. Opzet was niet alleen te kijken naar het verleden, maar zeker ook naar de toekomstige uitdagingen in het kader van gezinssport en dit in het perspectief van het Vlaamse sportlandschap. Dit resulteerde in BMS-rapport 28: Gezinnen in beweging, de positionering van gezinssport in het Vlaamse sportfederatielandschap. Naast een wetenschappelijke analyse van de werking van de Gezinssportfederatie (facts & figures), resulteerde het rapport in een aantal concrete aanbevelingen, die als het ware als beleidsuitdagingen kunnen gezien worden en dus naar mogelijke strategische doelstellingen kunnen leiden. Deze studie vormt dus een belangrijk uitgangspunt bij het tot stand komen van het beleidsplan. Uiteraard werden de bevindingen kritisch bekeken, onder meer tijdens het beleidstreffen op 18 juni 2016 en de focusgroep van 11 augustus 2016, onder meer in het licht van de nakende fusie.

Resultaten en bevindingen, belangrijke uitgangspunten.

Waar de ontwikkeling van relaties en gezinnen tot de jaren 80 veelal verliep volgens een traditionele levensloop, evolueerde dit na de jaren 80 naar een meerkeuze levensloop. Maatschappelijke ontwikkelingen zoals individualisering en secularisering liggen mee aan de basis van **aangepaste en eigentijdse relaties tussen mensen, ook op het vlak van gezinsformules**. Zo neemt het aantal huishoudens toe, terwijl de omvang van de huishoudens verkleint.

Het traditionele kerngezin (gehuwd paar met kinderen) wordt steeds vaker vervangen door andere types van huishoudens zoals alleenwonenden, niet-gehuwd samenwonenden al dan niet met kinderen, eenoudergezinnen, stiefgezinnen en hersamengestelde gezinnen ... De huishoudensvoorzichten tonen aan dat deze trend zich in de toekomst zal verderzetten. Anno 2016 bestaat een derde van de huishoudens in Vlaanderen uit alleenwonenden en bijna één op tien uit alleenstaande ouders. Het gezin met thuiswonende kinderen neemt een minder uitgesproken plaats in binnen het geheel van de huishoudens dan 25 jaar terug, maar is nog steeds de belangrijkste leefvorm in Vlaanderen.

Gezien het feit dat het aantal traditionele gezinnen afneemt ten voordele van alternatieve gezinssamenstellingen (zoals alleenstaande ouders), doen meer en meer ouders beroep op de hulp van de grootouders bij de opvoeding van de kinderen. Hierbij aansluitend komt de relatie tussen kind en grootouder (terug) meer op de voorgrond. In dit verband kunnen we ook spreken van het **'intergenerationele gezin'**.

Samen met een sterke partner als de Gezinsbond is GSF in staat om inzicht te verwerven in het evoluerende gezinsconcept en zich gezamenlijk open te stellen voor alle gezinnen in Vlaanderen, los van de samenstelling van het gezin (grote en jonge gezinnen, grootouders, gezinnen met veel of weinig kinderen, éénoudergezinnen, gehuwden of samenwonenden, nieuw-samengestelde gezinnen, enz.). GSF richt zich daarbij in de eerste plaats naar de plaatselijke afdelingen van de Gezinsbond. Via dat kanaal kan een groot

potentieel aan sporters worden bereikt en kunnen vrijwillige medewerkers worden gerekruteerd. Op deze manier werken GSF en de Gezinsbond samen aan **het fysieke, sociale en geestelijke welzijnsstreven voor de gezinnen in Vlaanderen.**

Uit resultaten van de studie van Scheerder et al. (2016) blijkt dat GSF bij verschillende aspecten van haar werking al inspeelt op de evoluties die werden vastgesteld met betrekking tot gezinnen in Vlaanderen. GSF ontwikkelde een nieuwe aansluitingsvorm, naast de traditionele aansluiting van de GSF-sportclub, waardoor men rechtstreeks kan aansluiten bij de federatie, als gezin of als individu. In die zin speelde GSF op een innovatieve wijze in op bepaalde evoluties die we vaststellen bij de sportparticipatie anno 2016 (Scheerder).

Mensen zijn tegenwoordig minder snel geneigd om een lange termijn engagement aan te gaan binnen de sportclub waarbij men op vaste uren op een vaste locatie verwacht wordt om te sporten. Mensen kiezen liever zelf waar, wanneer en met wie ze aan het sporten gaan. Het centrale lidmaatschap van GSF speelt hier mooi op in door het aanbieden van verschillende **laagdrempelige evenementen en initiatieven** die een breed publiek aanspreken.

Naast de twee lidmaatschapsformules voor de leden, heeft GSF eveneens een apart lidmaatschap voor haar vrijwilligers en medewerkers ontwikkeld.

GSF geeft blijk van een goed inzicht in het evoluerende gezinsconcept en zet hier eveneens op in door haar aanbod af te stemmen op specifieke doelgroepen (zoals éénuoudergezinnen) en door het ontwikkelen van een **multi- en intergenerationeel sportaanbod**. Op deze manier wenst GSF haar werking nog meer uitgesproken te ontwikkelen in de vorm van **lifetime sportbeoefening** in diverse contexten, met het bereiken van verschillende generaties als finaliteit (Scheerder et al., 2016).

Het onderzoek wordt afgesloten met de formulering van volgende (beleids)aanbevelingen op basis van de resultaten van het onderzoek (p. 15, uitgebreid toegelicht p. 274-283):

1. Het gezinsconcept in Vlaanderen is volop in beweging. Gezinnen vormen steeds meer een heterogeen gegeven. In haar aanbod dient GSF rekening te houden met deze ontwikkelingen zodat men kan inspelen op de behoeften inzake sport en bewegen van diverse types van gezinnen.
2. De diverse types van gezinnen kunnen op het vlak van sport en bewegen niet op dezelfde manier benaderd worden. De hedendaagse gezinsheterogeniteit vereist een specifiek en gedifferentieerd sport- en beweegaanbod.
3. De relatie tussen verschillende generaties treedt steeds meer op de voorgrond en wordt intensiever. De verdere uitbouw van het multi- en intergenerationele sport- en beweegaanbod biedt in die zin mogelijkheden tot het aantrekken van nieuwe leden.
4. Lichte sportbeoefening wint aan populariteit. Hierop kan worden ingespeeld door in te zetten op nieuwe en eigentijdse formules van binding en aansluiting voor gezinnen.
5. GSF kan streven naar een schaalvergroting op lokaal niveau door nieuwe leden aan te trekken binnen de bestaande sportclubs.

6. Naast overheidssubsidies dient GSF te blijven inzetten op het verwerven van externe (financiële) middelen, om haar onafhankelijke werking te garanderen.
7. De eigenheid van GSF als de belangrijkste promotor van gezinssport in Vlaanderen dient duidelijker en sterker afgebakend en op een transparante wijze gecommuniceerd te worden naar stakeholders.
8. GSF zet sterk in op aspecten van solidariteit en op het bereiken van bepaalde doelgroepen en gaat hiervoor samenwerkingsverbanden aan met organisaties om tot complementaire expertise te komen. Ook binnen de toekomstige werking van GSF moet dit een aandachtspunt blijven.
9. GSF scoort goed op aspecten van dienstverlening. Ze kunnen hierop voortbouwen door de kwaliteit van hun diensten te blijven garanderen en verder te versterken.

De resultaten van het voorliggende onderzoek geven de Gezinssportfederatie een wetenschappelijk onderbouwd inzicht met betrekking tot het evoluerende gezins(sport)concept en haar positie in het Vlaamse sportfederatielandschap, en dit inzake sportfederatie-gerelateerde kenmerken, goed bestuur, innovatie en dienstverlening.

Op basis van deze bevindingen kan GSF haar toekomstig beleid verder vorm geven. Ook andere beleidsactoren, waaronder (lokale) overheden, kunnen met de verworven inzichten mee bijdragen tot de promotie van gezinssport en de verdere ontwikkeling van het gezinssportbeleid in Vlaanderen.

4.2 Gezinssportfederatie vzw en Vlaamse Wandel- en Omnisportfederatie vzw, door de jaren heen: geschiedenis en mijlpalen.

4.2.1 Gezinssportfederatie vzw

De groeiende aandacht voor gezinssport blijkt uit initiatieven die zowel door aanbieders vanuit het middenveld (sportclubs, sportfederaties en niet-sportgerelateerde organisaties) als door overheidsactoren (van nationale tot lokale besturen) gelanceerd worden.

Zo kan uit de onderstaande Tabel 1 afgeleid worden dat er binnen de Gezinsbond (toenmalige Bond van Grote en van Jonge Gezinnen) al vanaf het einde van de jaren zestig gepleit werd om sport- en bewegingsactiviteiten in gezinsverband te promoten.

Deze inspanningen leidden in de tweede helft van de jaren zeventig tot de oprichting van een volwaardige Gezinssportfederatie als sportdienst van de Bond van Grote en van Jonge Gezinnen. Ook de Vlaamse overheid liet zich niet onbetuigd en lanceerde tijdens de jaren zestig reeds een aantal opvallende landelijke 'Sport voor allen' promotiecampagnes voor actieve sportbeoefening.

Vanaf de jaren negentig zouden overheid en middenveld elkaar steeds meer vinden in de ontwikkeling van een breedtesportbeleid. De invoering van enkele nieuwe decreten in 1999 en 2001 zorgde voor een toename in de (financiële) ondersteuning van de overheid richting de sportfederaties, een opleidingsaanbod met betrekking tot de recreatiesport werd ontwikkeld en sensibiliseringsacties werden gelanceerd.

Op lokaal niveau wordt gezinssport sinds de jaren zeventig gepromoot via de lokale afdelingen van de Gezinsbond die op regelmatige basis sportieve activiteiten organiseren. Ze zijn de voorlopers van de eerste sportclubs van Gezinssport Vlaanderen. Het aanbod werd door de jaren heen sterk uitgebreid, met een uitgebreid gamma aan nationale en lokale evenementen, toernooien, rally's ... anno 2016 tot gevolg.

Sinds het einde van de jaren tachtig zet GSF sterk in op het ontwikkelen van eigen publicaties ten behoeve van haar sportclubs en leden. GSF vindt aansluiting bij andere multisportfederaties onder de vzw Recreatiesport Vlaanderen (vroeger Tofsport Vlaanderen), met als doel de belangen van de recreatiesport te verdedigen.

Sinds de aanvang van het nieuwe decennium komt de aandacht voor **kwaliteitszorg** binnen de federatie meer op de voorgrond. GSF sluit zich aan bij projecten ter promotie van de **jeugdsport** en de toeleiding van **kansengroepen** naar sport waarbij de kwaliteit van het aanbod voorop staat. In 2014 ontving GSF het **'SAVE'-label** voor haar inspanningen voor verkeersveilig sporten op de openbare weg en een **onderscheiding op het Panathlon Stipendium** als één van de drie waardevolste projecten rond ethiek in de sport. Bovendien zet GSF in op de trend van de **digitalisering** en lanceert haar eigen website in 2000. In 2014 wordt een volgende stap gezet en lanceert GSF een online ledenapplicatie voor sportclubs voor de registratie van leden en activiteiten (scheerder et al., 2016).

In 2016 vierde GSF haar 40ste verjaardag als erkende Vlaamse sportfederatie. Met de fusie met de Vlaamse wandel- en omnisportfederatie wordt GSF vanaf 1 januari 2017 omgevormd tot **Gezinssport Vlaanderen**.

4.2.2 Vlaamse Wandel- en Omnisportfederatie vzw

Al sinds de jaren 1930 was er grote belangstelling voor het wandeltoerisme. Dat danken we aan Jozef van Overstraeten, de toenmalige voorzitter van VTB. Hij richtte een hele reeks toeristenmarsen in. In 1932 waren dat wandelingen van 20 km, later kwamen er ook tochten van 30 en zelfs 50 km bij.

De plannen voor de oprichting van een wandelaarsbond werden echter door het uitbreken van de Tweede Wereldoorlog in de koelkast opgeborgen, waar ze tot in de jaren 50 bleven steken.

Vanaf 1950 begon men kringvormige wandelingen uit te werken binnen de VTB-afdelingen. Stilaan kwam ook het wandelen met vrije start op gang. In 1967 organiseerden de Wondelgemse Wandelvogels, de groep van onze stichter Jozef Van de Veire, hun eerste wandeling met vrije start: Wondelgem Wandelt.

Onder impuls van alweer Jozef Van Overstraeten werd dan in 1970 de Vlaamse Wandelaarsbond (VWB) vzw officieel boven de doopvont gehouden, onder de vleugels van de VTB (net als de Vlaamse Kampeertoeristen en de Vereniging voor Watersport). De eerste Nationale Wandeldag werd ook in Wondelgem ingericht, op de 10^e editie van Wondelgem Wandelt. In 1978 werd het clubboekje van de Wondelgemse Wandelvogels, De Wandelvogel, het officieel tijdschrift van de VWB.

Tot 2000 zette de VWB zich in voor de ontwikkeling van wandelpaden in heel Vlaanderen. Zo verschenen er zo'n 120 wandelboekjes, terwijl later in De Wandelvogel tweemaandelijks een gele middenpagina stond, waarin telkens een origineel wandelpad beschreven werd. Veel van die wandelingen werden ook in het veld bewegwijzerd en officieel ingewandeld.

Met het nieuwe decreet in 2000 kwam de noodzaak om samen te gaan met de Sportfederatie Vlaamse Kampeerders vzw, de erkende sportfederatie van de Vlaamse Kampeertoeristen. In 2000 was het nog de

Vlaamse Wandel- en Omnisportconfederatie, in 2002 volgde dan de fusie tot de Vlaamse Wandel- en Omnisportfederatie vzw en kwam ook het fietsen meer op de voorgrond.

In 2016 is de Nationale Wandel- en Fietsdag aan zijn 40ste editie toe. Een mooi nummer om mee af te sluiten en een nieuwe hoofdstuk te starten binnen Gezinssport Vlaanderen.

Tabel 1: Tijdstabel van een aantal aanjagers inzake gezinssport algemeen, Gezinssportfederatie vzw en Vlaamse Wandel- en Omnisportfederatie vzw

* Noot: de aanjagers die schuingedrukt zijn, hebben rechtstreeks betrekking op GSF

* Noot: de aanjagers in het groen hebben rechtstreeks betrekking op VWO.

Jaar	Marktaanjager
1921	Stichting van de Bond der Talrijke Huisgezinnen
1932	Grote belangstelling voor wandeltoerisme dankzij Jozef van Overstraeten (VTB) met een reeks toeristenmarsen (20, 30 en later zelfs 50 km)
1935-38	Opening van 8 wandelpaden in het teken van Vlaamse markante figuren
1940	Oprichting Wandelaarsbond uitgesteld door WOII
Jaren 50	Kringvormige wandelpaden werden uitgewerkt
1961	Splitsing van de Bond der Kroostrijke Gezinnen in de Bond van Grote en van Jonge Gezinnen en de Ligue des Familles Nombreuse et des Jeunes Foyers
1963	Ontstaan BLOSO (Bestuur voor Lichamelijke Opvoeding, Sport en het openluchtlevens binnen het nationale ministerie van Nationale Opvoeding en Nederlandse cultuur)
1967	Eerste wandeling met vrije start: Wondelgem Wandelt van de Wondelgemse Wandelvogels
1968	Cultuurminister Frans Van Mechelen en het Bloso lanceren in Vlaanderen 'Sport voor Allen' promotie met grootschalige campagnes voor actieve sportbeoefening (o.a. Sportbiënnale I en II, Sportiva, Sport+-clubs)
1968	Opening (sportief) gezinsvakantiehuis 'De Bosberg' (Houthalen)
1969	Bloso wordt een autonome sportadministratie
1970	Lokale afdelingen van de Gezinsbond organiseren op regelmatige basis sportieve activiteiten voor hun leden gepromoot vanuit de dienst 'Volksontwikkeling' van de Bond van Grote en van Jonge Gezinnen. Ze zijn de voorlopers van de eerste sportclubs van GSF.
1970	21.000 mensen nemen deel aan de gezinskilometer in de diverse afdelingen van de Bond, onder impuls van Minister Frans Van Mechelen en voorzitter van de Bond
1970	Sportfederatie opgericht binnen de "vzw gezin en volksopleiding" van de Bond van grote en van Jonge Gezinnen ter promotie van de gezinskilometer en andere sporten in de afdelingen nl. tennis, zwemmen, turnen. Dit leidde al tot 100 lokale clubs in 1975.
1970	Officiële stichting van de Vlaamse Wandelaarsbond onder de vleugels van VTB (net als Vlaamse Kampeertoeristen en de Vereniging voor Watersport)
1973	Eerste uitgave van een hele reeks wandelboekjes, met het Primus Steyaertpad in Zomergem (in totaal werden ca. 120 boekjes uitgegeven). Sommige paden werden ook in het veld bewegwijzerd.
1975	Organisatie cursus recreatiesportleider Bloso
1975	Eerste 'Blijf-fit' vakanties in samenwerking met de Grootoudersactie van de BGJG
1976	Oprichting van de Gezinssportfederatie vzw als sportdienst van de Bond van Grote en van Jonge Gezinnen vzw
1976	Start van het project watergewinning/kleuterzwemmen, ontstaan vanuit sportieve vakantiehuisen, en na deskundig overleg met de Deutsche Sporthochschule Köln, uitgebreid naar de afdelingen in heel Vlaanderen,
1977	Eerste Vlaams decreet houdende regeling van de erkenning en de subsidiëring van landelijk georganiseerde sportverenigingen
1977	Eerste gezinssportweken aan de kust en in de Kempen in de vakantiehuisen van de Bond Van Grote en van Jonge Gezinnen
1977	De 10 ^e editie van Wondelgem Wandelt wordt de eerste Nationale Wandeldag van VWO

1978	Eerste nationale sportdag van de gezinssportfederatie
1978	Organisatie van de 'Houtlandse Kastelentocht' als eerste nationale wandeldag
1978	Erkenning van de Vlaamse Wandelaarsbond (VWB) door Bloso als Vlaamse sportfederatie
1978	De Wandelvogel wordt gebruikt als tijdschrift van de VWB (voorheen was het het clubblad van de Wondelgemse Wandelvogels)
1979	Start campagne watergewinning en kleuterzwemmen in het kader van BLOSO sport plus campagne
1979	Organisatie eerste GSF-opleidingen animator recreatiesport in samenwerking met Bloso maar met eigen invulling en docenten
1979	Bloso ondersteunt gekwalificeerde begeleiding in sportclubs door het uitzenden van gekwalificeerde lesgevers naar recreatieve sportclubs en volgens een welbepaald budget per jaar per sportfederatie
1980	Goedkeuring BTK (Bijzonder tijdelijk kader) project Gezinssportfederatie waardoor uitbreiding professioneel kader met 2 sporttechnische medewerkers
1980	Eerste nummer tijdschrift 'Sportief' van Gezinssportfederatie
1980	Eerste wintersportvakanties GSF voor gezinsgroepen en jeugdgroepen
1980	Eerste jeugdsportkampen te Lichtaart, Waasmunster en Neerpelt
1981	Eerste Gordel, de grootste sportieve eendagshappening van Vlaanderen
1981	Oprichting Sportfederatie Vlaamse Kampeeders vzw (SFVK) als sportfederatie onder de vleugels van de Vlaamse Kampeertoeristen
1982	Eerste gemengde recreatieve volleybaltornooien gezinssportfederatie op gewestelijk, provinciaal en nationaal niveau
1982	Opleiding recreatiesportleiders algemeen en specifiek (recreatievolleybal, recreatiezwemmen, recreatietennis) in samenwerking met BLOSO
1982	Eerste nationale fietsdag GSF
1985	Goedkeuring DAC (Derde Arbeids Circuit) project in functie van de promotie en organisatie van watergewinning en kleuterzwemmen in alle Vlaamse provincies waardoor 1 professionele medewerker niveau regent L.O. per provincie werd aangeworven
1985	Publicatie GSF-handboek 'Badminton, meer dan een pluimpje slaan' naar aanleiding van het volgen van een cursus initiator badminton door enkele GSF-vrijwilligers
1985	Organisatie van 'Grandioos', nationaal evenement van de Jonge Gezinnenactie waar Gezinssportfederatie de sportieve animatie brengt
1986	Organisatie van eigen opleidingen watergewinning en kleuterzwemmen binnen de Gezinssportfederatie
1988	VWB groeit naar 4.500 leden en 50 wandelgroepen en organiseert meer dan 600 groepswandelingen (louter op vrijwillige en onbezoldigde basis)
1989	Publicatie handboek 'De rol van ouders in de sportieve opvoeding van kinderen' (Prof. P. De Knop) in samenwerking met VUB en Gezinsbond, Vormingswerk
1989	Oprichting van de Vlaamse Sportfederatie (VSF), belangenbehartiger van de Vlaamse sportfederaties
1990	Eerste sporttechnische bijdrage voor lesgevers GSF (bijlage tijdschrift Sportief)
1990	Organisatie jeugdsportbegeleider recreatiesport en recreatiesportleider B-A-niveau als erkende cursus in samenwerking met LCK-Bloso
1990	Bloso wordt een Vlaamse Openbare Instelling onder de naam Commissariaat-generaal voor de Bevordering van de Lichamelijke Ontwikkeling, de sport en de openluchtrecreatie,
1992	Opstart landelijke sportpromotiecampagne: "Als het kriebelt, moet je sporten!"
1992	VWB verleent haar medewerking aan het project Langs Vlaamse Wegen van VTB-VAB, koppeling van de VWB-provinciale wandeldagen aan het project
1993	Eerste organisatie van Sportrock te Wachtebeke: sport- en muziekevenement voor het hele gezin
1993	Vademecum voor clubverantwoordelijken GSF: handleiding hoe een recreatieve sportclub opstarten en managen?
1993	In elke Wandelvogel verschijnt vanaf september (tot nu, maar dan niet meer geel) een 'gele middenpagina' met een volledig uitgewerkte originele wandeling (of fietspad), waarvan een heel aantal tochten officieel werden ingewandeld (of ter gelegenheid van de Nationale Wandel- en Fietsdag)

1997	Voorloper van de 'Start to run', 'Joggen voor beginners', van start in Vlaanderen (door Mieke Boeckx te Herentals)
1998	Eerste wandelrally te Hasselt onder de noemer 'Hasselt gezien? Hasselt gevonden?' - periodezoektocht voor het gezin tijdens de zomermaanden
1999	Nieuw decreet erkenning en subsidiëring Vlaamse sportfederaties
1999	Publicatie handboeken 'Met baby's peuters en kleuters naar het zwembad. Van watergewenning tot zwemmen' en 'Sportspetters: praktijkgericht handboek voor jeugdsportbegeleiders'
1999	Eerste Vlaamse minister van sport
1999	Tweede Vlaams decreet met betrekking tot de subsidiëring van de Vlaamse sportfederaties, namelijk het decreet van 13 april 1999 houdende de erkenning en subsidiëring van de Vlaamse sportfederaties
2000	Als gevolg van de invoering van het nieuwe decreet op de sportfederaties daalt het aantal gesubsidieerde clubleden van GSF van meer dan 50.000 in 1999, naar minder dan 30.000 in 2000
2000	Lancering eerste website www.gsf.be
2000	Als gevolg van het nieuwe decreet ontstond de noodzaak om een confederatie aan te gaan tussen VWB en SFVK, nl. de oprichting van de Vlaamse Wandel- en OmnisportCONfederatie vzw
2001	Wijziging decreet erkenning en subsidiëring Vlaamse sportfederaties -invoering sporttakkenlijst
2001	Gezinssportfederatie is vertegenwoordigd in denkcet zwemmen en opleidingsforum recreatiesport van VTS
2001	Derde Vlaams decreet met betrekking tot de subsidiëring van de Vlaamse sportfederaties, namelijk het decreet van 13 juli 2001 houdende de erkenning en subsidiëring van de Vlaamse sportfederaties, de koepelorganisaties en de organisaties voor de sportieve vrijetijdsbesteding
2002	Multisportfederaties GSF, Sporta en FROS organiseren eerste gezamenlijke bijscholingsdag voor lesgevers en monitoren
2002	Als gevolg van de nieuwe wijziging van het decreet fuseren beide verenigingen tot de Vlaamse Wandel- en Omnisportfederatie vzw
2002	De website www.vwofederatie.be werd in het leven geroepen
2003	Lancering 'Zap op sport' project -voor meer en betere jeugdsport (accent promotie én kwaliteit)
2003	Integratie van de opleidingen watergewenning en kleuterzwemmen GSF in de initiator zwemmen VTS
2004	Vernieuwing website met zoekmodules voor clubs-sportkampen -evenementen...
2004	Installatie van het sport voor allen overlegplatform door Bloso met als partners: ISB, Kabinet Sport, SVS, VGC, VSF, VVP en VSVG
2004	De Wandelvogel verschijnt vanaf nu volledig in kleur
2005	Opleidingen recreatiesport worden aangepast naar bewegingsanimator binnen het opleidingsforum recreatiesport (VTS)
2006	Oprichting van het Intern Verzelfstandigd Agentschap met rechtspersoonlijkheid BLOSO en het departement Cultuur, Jeugd, Sport en Media.
2006	Eerste recreatiesportcongres door de recreatieve sportfederaties 'ToFsport Vlaanderen: recreatiesport op topniveau' door FROS, GSF, KVV, OKRA-Sport, Sporcrea en Sporta-federatie in Brussel+ publicatie boek 'ToFsport in Vlaanderen' (Prof. J. Scheerder) in samenwerking met KU Leuven en ToFsport Vlaanderen
2006	GSF, de derde grootste recreatieve sportfederatie in Vlaanderen, telt (opnieuw) meer dan 30.000 gesubsidieerde sportclubleden
2008	Lancering 'Meet en Greet' project voor meer regionale ontmoetingen tussen sportclubs
2008	Publicatie Kleuterboekjes: Gizi: 'Kijk, ik zwem' en 'Kijk, ik sport' vanuit een samenwerkingsproject met vzw 'de Rand': taalstimulering via de sportclub, opgestart vanuit de GSF-clubs in Overijse en Huldenberg.
2008	Oprichting vzw "ToFsport Vlaanderen" als samenwerkingsverband tussen multisportfederaties waaronder GSF
2009	Start project 'Knuffelturnen' als intergenerationeel sportproject in samenwerking met Sherborne pedagogiek
2009	Lancering pilootproject 'toeleiding van kansengroepen naar sport' op vraag van kabinet Sport

	(Bert Anciaux)
2009	Publicatie 'GIZI-kijkwijzers' voor monitoren en handboek '55+ in actie'
2010	Recreatiesport is Bloso-'sporttak in de kijker', organisatie vanuit de federaties uit het samenwerkingsverband 'Tofsport Vlaanderen' waaronder GSF
2010	Lancering jeugdsportproject 'van Basic tot Best' voor meer kwaliteit in de jeugdsportclubs
2011	Start jaarlijkse bijscholing voor monitoren in 'Sneeuwgewenning voor kleuters'
2011	Gezinssportfederatie geselecteerd als pilootfederatie voor het project 'Multimove'
2011	De website van VWO werd volledig vernieuwd
2012	GSF lanceert individueel (Gezins)lidmaatschap 'Op-weg-sporten'
2012	De Wandelvogel kreeg een grondige facelift met nieuwe lay-out en moderne kleuren
2014	In de Beleidsnota Sport 2014-2019 'Door samenspel winnen' stelt Vlaams minister van Sport Philippe Muyters dat een nieuw decreet voor de sportfederaties zal uitgewerkt worden ter vervangen van het decreet van 2001 (tegen 2017)
2014	Lancering online ledenapplicatie voor sportclubs voor registratie van leden en activiteiten
2014	GSF behaalt het 'SAVE'-label voor haar inspanningen voor verkeersveilig sporten op de openbare weg
2014	GSF werd onderscheiden op het Panathlon Stipendium als één van de 3 waardevolste projecten rond ethiek in de sport
2015	GSF telt ruim 36.000 actieve leden in 485 sportclubs
15/11/2015	Opstart fusiegesprekken Gezinssportfederatie vzw-Vlaamse Wandel- en Omnisportfederatie vzw
20/4/2016	Eerste congres 'Gezinnen in beweging' naar aanleiding van 40 jaar Gezinssportfederatie vzw in de Ghelamco Arena in Gent op 20 april
1 juli 2016	Goedkeuring nieuw decreet houdende de erkenning en subsidiëring van de georganiseerde sportsector. (P. Muyters)
sep 2016	Goedkeuring fusieovereenkomst GSF-VWO door de respectievelijke algemene vergaderingen
2016	VWO organiseert de 40 ^{ste} editie van de Nationale Wandel- en Fietsdag in Kapelle-op-den-Bos
1 jan. 2017	Fusie tussen Gezinssportfederatie vzw en Vlaamse Wandel- en Omnisportfederatie vzw Lancering Gezinssport Vlaanderen vzw

4.3 Gezinssportfederatie vzw en Vlaamse Wandel- en Omnisportfederatie vzw in cijfers: leden- en clubanalyse

In wat volgt wordt een beeld geschetst van de leden- en clubaantallen van beide sportfederaties, Gezinssportfederatie (GSF) enerzijds en de Vlaamse Wandel- en Omnisportfederatie (VWO) anderzijds. Gegevens van GSF zijn gebaseerd op het jaarlijkse meetmoment van 15 december 2015. Gegevens van VWO zijn gebaseerd op het jaarlijkse meetmoment van 31/10/2015

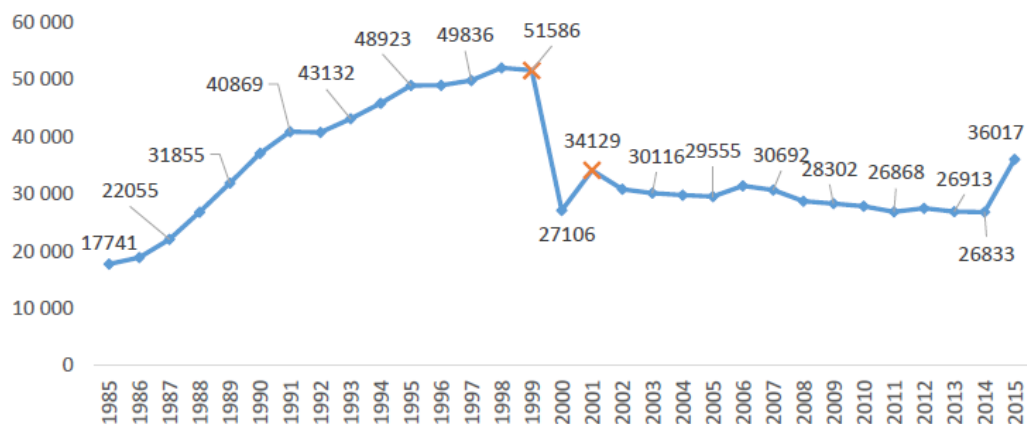
4.3.1 Evolutie ledenaantallen

4.3.1.a Gezinssportfederatie vzw

- Het aantal erkende en gesubsidieerde sportclubleden van GSF is sterk gestegen tussen 1985 en 1999: van een kleine 18.000 tot meer dan 52.000.
- Na de invoering van de decreten op de sportfederaties van 1999 en 2001 zakte het clubledenaantal naar een kleine 35.000 leden in 2001 (o.a. omwille van andere erkennings- en subsidiëeringsvoorwaarden in het decreet).
- Sinds 2001 stellen we een daling vast in het ledenaantal tot een kleine 27.000 clubleden in 2014.

- Volgens de nieuwe ledentelling (tot 15 december 2015) telt GSF anno 2015 36.017 clubleden.

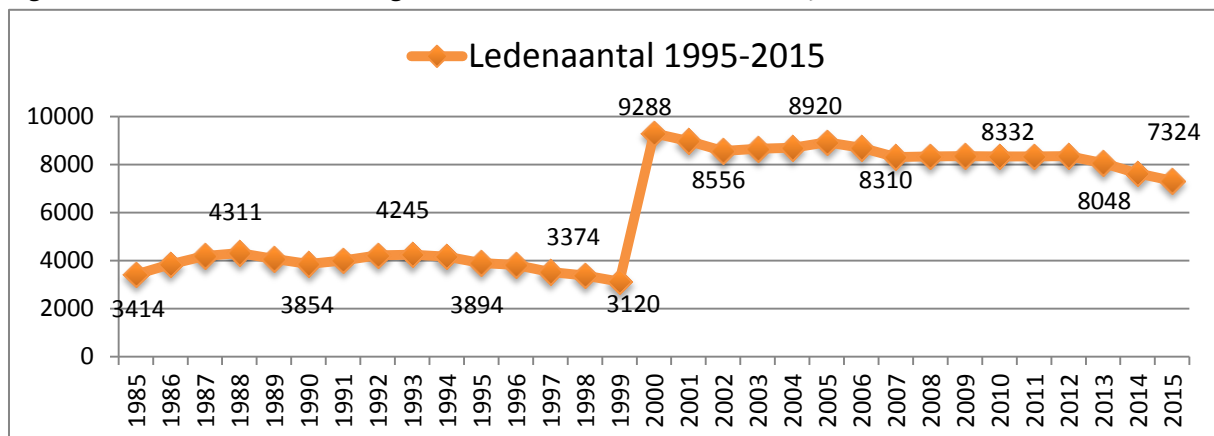
Figuur 1: Overzicht van het aantal gesubsidieerde clubleden van GSF, 1985-2015

Noot: de oranje kruisjes duiden de jaartallen aan wanneer er een nieuw Vlaams decreet op de sportfederaties werd ingevoerd

4.3.1.b Vlaamse Wandel- en Omnisportfederatie vzw

Figuur 2: Overzicht van het aantal gesubsidieerde clubleden van VWO, 1985-2015

- Het ledenaantal van VWB (latere VWO) kende wat schommelingen tussen 1985 en 2000. Daarna gaat het omhoog door de fusie met de Sportfederatie Vlaamse Kampeerders, om tot de Vlaamse Wandel- en Omnisportconfederatie en later de Vlaamse Wandel- en Omnisportfederatie te komen.
- Sinds 2001 stellen we een daling vast van de ledenaantallen van VWO tot 7.324 clubleden in 2015.

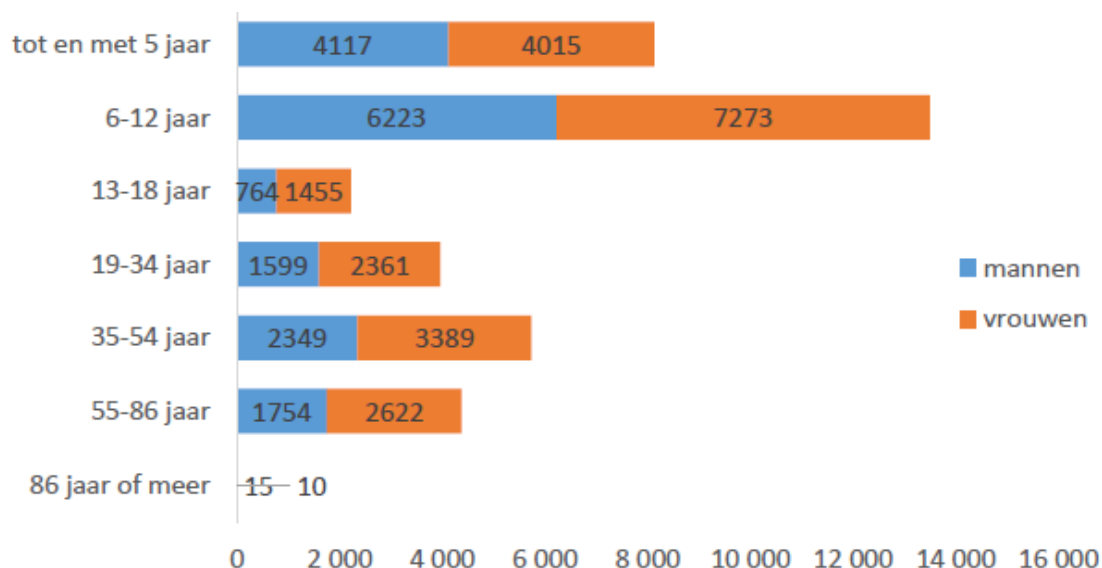
4.3.2 Clubleden anno 2015, naar leeftijd en geslacht

4.3.2.a Gezinssportfederatie vzw

- GSF telt meer vrouwelijke dan mannelijke leden, de verhouding bedraagt ongeveer 44 procent mannen versus 56 procent vrouwen.

- De leeftijdsgroep 6 tot 12-jarigen is het sterkst vertegenwoordigd binnen GSF (35,6%), gevolgd door de leden t.e.m. vijf jaar (21,4%), de aandelen van de 13 tot 18-jarigen (5,8%) en 85-plussers (0,1%) liggen het laagste.

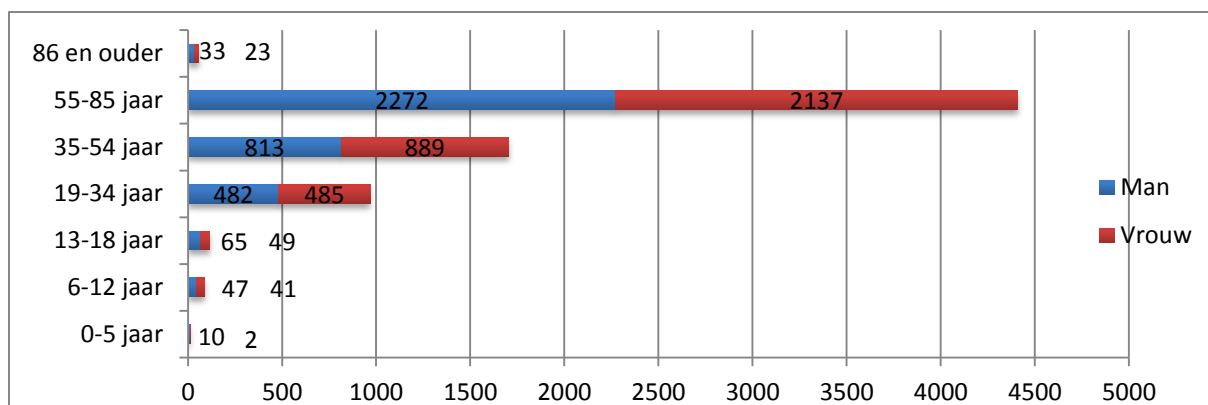
Figuur 3: Overzicht van het aantal GSF-clubleden, naar geslacht en leeftijd, anno 2015

4.3.2.b Vlaamse wandel- en Omnisportfederatie vzw

- De verdeling bij VWO tussen mannen en vrouwen is quasi in evenwicht, met 50,7% mannen en 49,3% vrouwen.
- De leeftijdsgroep van 55 tot 85-jarigen is het sterkst vertegenwoordigd binnen VWO (60%), wat te verklaren is aan de hand van de beoefende sporttakken. Op de tweede plaats staan de 35- tot 54-jarigen (23%), gevolgd door de 19- tot 34-jarigen (13%).

Figuur 4: Overzicht van het aantal VWO-clubleden, naar geslacht en leeftijd, anno 2015

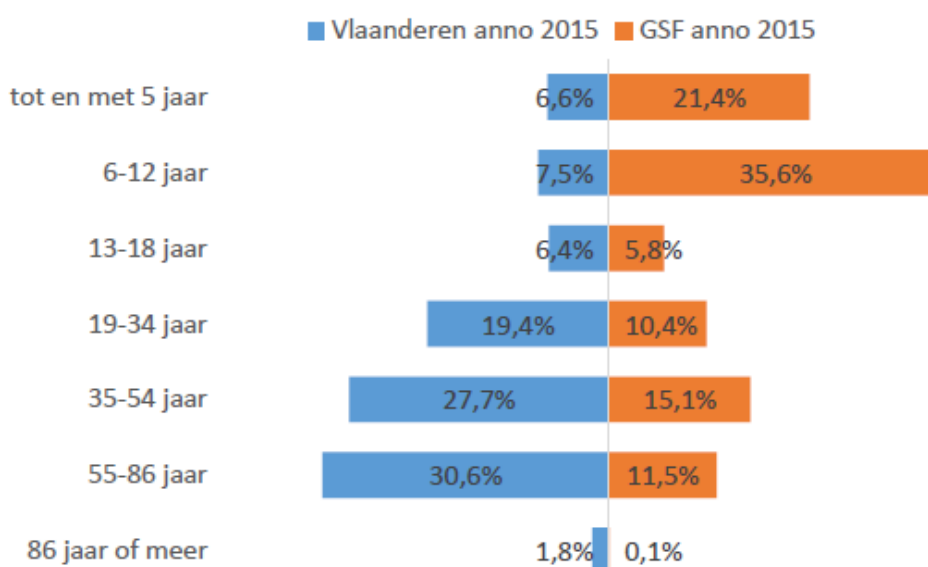

Representativiteit van het clubledenbestand versus Vlaanderen

4.3.3.a Gezinssportfederatie vzw

- Uit figuur 3 blijkt dat er bij de twee jongste leeftijdsgroepen (tot en met 5 jaar en 6 tot 12 jaar) een sterke oververtegenwoordiging is binnen GSF ten opzichte van de Vlaamse bevolking; de 6-tot en met 12-jarigen maken 7,5 % uit van de Vlaamse bevolking terwijl deze leeftijdsgroep 35,6 % uitmaakt van het clubledenbestand van GSF
- Hiertegenover staat dat de oudere leeftijdsgroepen (19-34 jaar, 35-54 jaar, 55-86 jaar en 86-plussers) ondervertegenwoordigd zijn binnen GSF, deze leeftijdsgroepen worden in verhouding met de Vlaamse bevolking minder bereikt door GSF

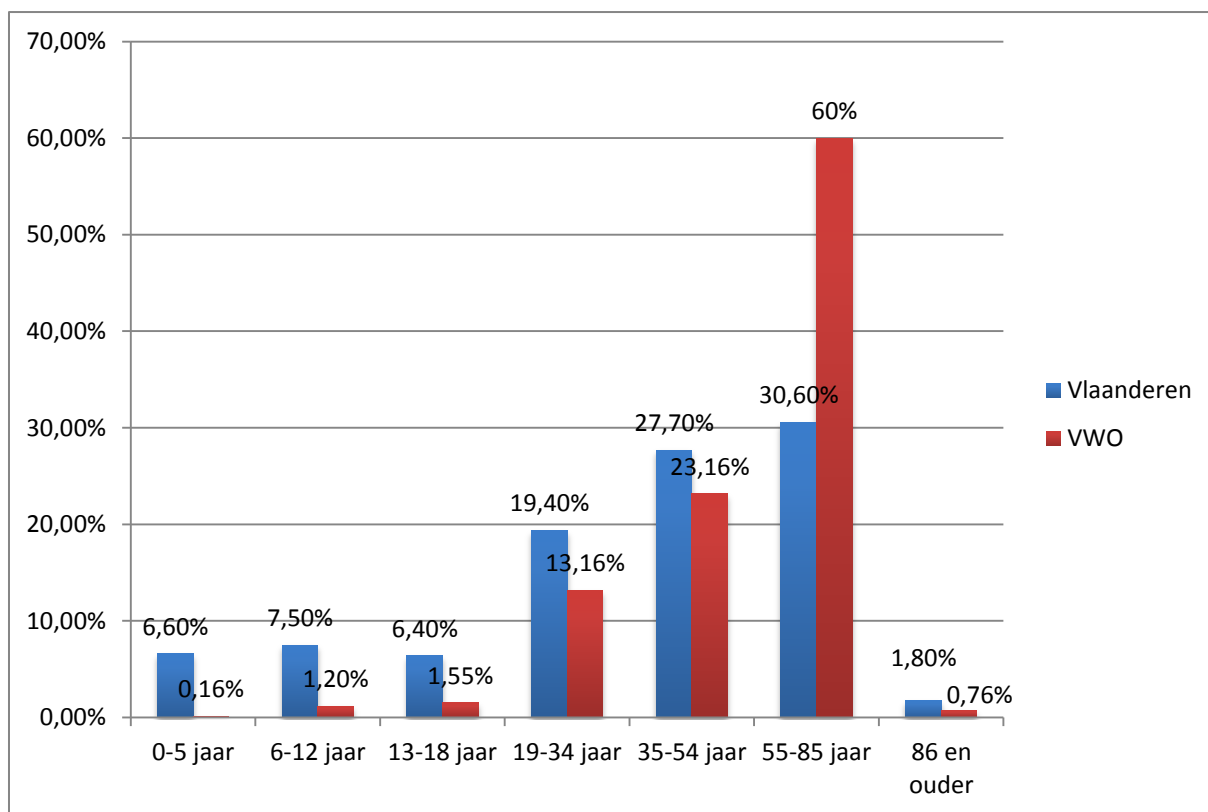
Figuur 5: GSF-clubleden naar leeftijdscategorieën, in vergelijking met de verhouding in de Vlaamse bevolking, anno 2015

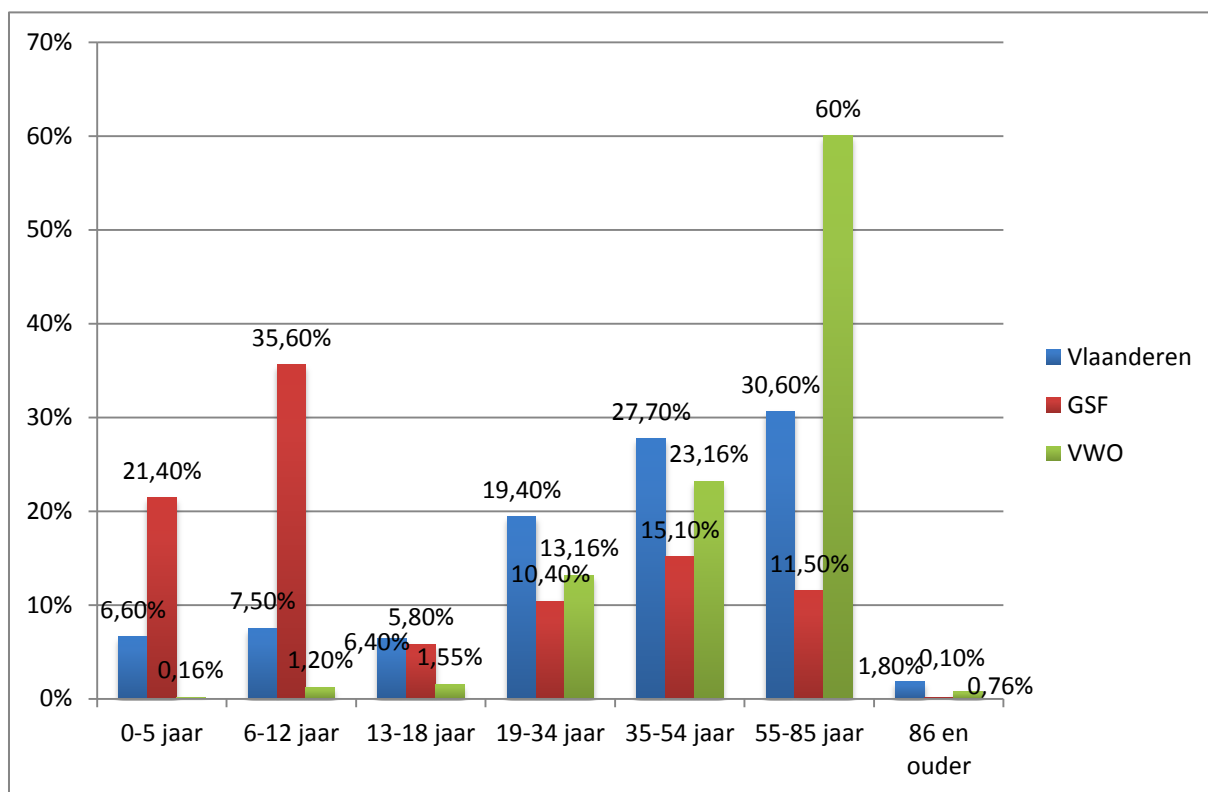
4.3.3.b Vlaamse Wandel- en Omnisportfederatie vzw

Uit figuur 6A blijkt dat er binnen VWO een oververtegenwoordiging is van de leeftijdsgroep tussen 55 en 85 jaar. Dit is inherent aan de beoefende sporten. Vooral de leeftijdsgroepen tot 18 jaar zijn erg ondervertegenwoordigd in de VWO-clubs. VWO-clubs hebben moeite om die leeftijdsgroepen te bereiken.

Figuur 6a: VWO-clubleden naar leeftijdscategorie, in vergelijking met de Vlaamse bevolking anno 2015

Figuur 6b: Vergelijking leeftijden VWO-clubs – GSF-clubs – Vlaamse bevolking (anno 2015)

4.3.4 Evolutie sportclubs

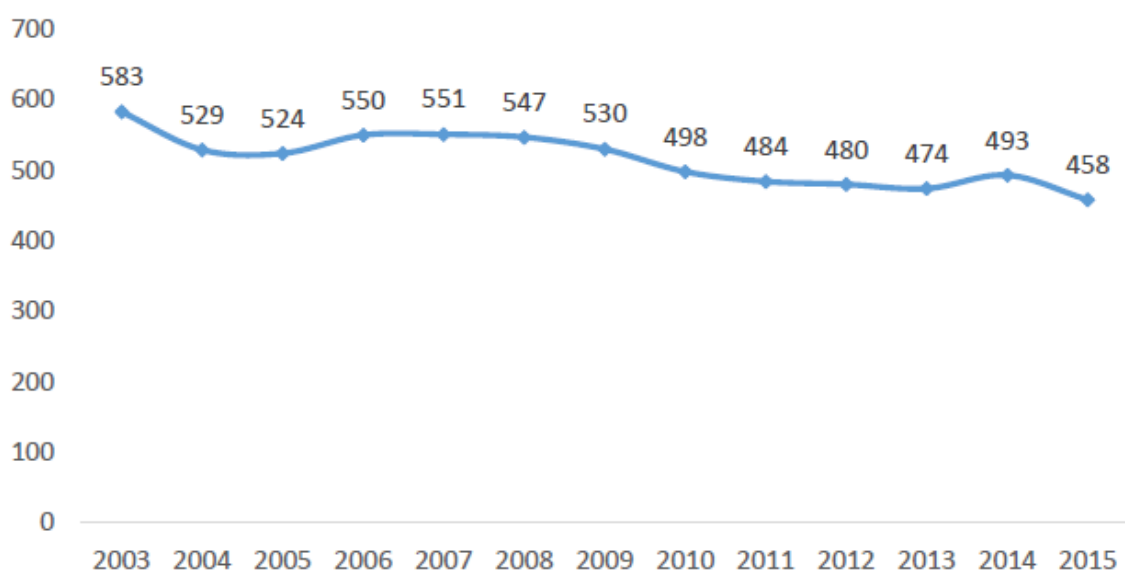
4.3.4.a Gezinssportfederatie vzw

In Figuur 7 wordt de evolutie van het aantal sportclubs van GSF weergegeven van 2003 tot 2015.

We stellen een daling vast in het aantal sportclubs van 583 in 2003 tot 458 in 2015, deze evolutie loopt parallel met de daling in het aantal clubleden van GSF.

Anno 2015 zijn drie kwart van de GSF-sportclubs unisportclubs die één bepaalde sporttak aanbieden, het overige kwart zijn multisportclubs die verschillende sporttakken aanbieden.

Figuur 7: Overzicht van het aantal GSF-sportclubs, 2003-2015

Sportaanbod GSF-clubs

- In totaal worden 29 sporttakken (inclusief omnisport) aangeboden binnen de verschillende GSF-sportclubs.
- De resultaten in Tabel 2 tonen aan dat **zwemmen** veruit de meest populaire sporttak is binnen GSF, vier op de tien leden doet aan zwemmen binnen een GSF-sportclub. Ook **dansen, gymnastiek en badminton** zijn populair, op een afstand gevolgd door omnisport, wielrennen, volleybal, wandelen, voetbal, atletiek en fitness.

Tabel 2: Overzicht van het aantal en het aandeel leden van GSF per sporttak, anno 2015

Sporttak	Aandeel leden	Aantal leden
Zwemmen	39,9%	16521
Dansen	12,6%	5203
Gymnastiek	12,2%	5061
Badminton	11,2%	4645
Omnisport	4,3%	1800
Wielrennen	4,2%	1736
Volleybal	3,2%	1332
Wandelen	2,2%	931
Voetbal	2,2%	903
Atletiek	2,0%	822
Fitness	1,8%	749
Tennis	0,8%	344
Yoga	0,8%	335
Ijsschaatsen	0,5%	212
Gehandicaptensport	0,3%	128
Tafeltennis	0,3%	120
Rolschaatsen	0,3%	117
Basketbal	0,3%	108
Hockey	0,2%	88
Zeilen	0,2%	67
Petanque	0,1%	50
Curling	0,1%	32
Karate -Stijl/Kata	0,1%	29
Circustechniek	0,1%	24
Judo	0,1%	24
Recreatieve sporten -Tchoukbal	0,0%	16
Paardrijden	0,0%	9
Kano-kajak	0,0%	5
Volkssporten	0,0%	3
Totaal	100,0%	41414

Noot: In Tabel 2 wordt het totaal aantal deelnemers per sporttak in rekening gebracht. Aangezien een lid deel kan nemen aan meer dan één sporttak ligt het totaal aantal leden in hoger dan in Figuur 1 waarbij enkel het aantal individuele leden wordt opgenomen.

Sportaanbod naar leeftijd: GSF vs sportief Vlaanderen

Het sportaanbod van GSF per leeftijdscategorie werd vergeleken met de sportvoorkeur van sportend Vlaanderen (tabel 3 & tabel 4).

- **6-12-jarigen**

Bij de sportieve Vlaamse 6-tem 12-jarigen stellen we vast dat bijna één op drie aan **zwemmen** doet; ook binnen GSF is dit de meest populaire sport. GSF speelt dus al goed in op de sportvoorkeur van deze leeftijdsgroep, maar de groeimogelijkheden zijn hier nog groot.

- **13-18-jarigen**

Bij de leeftijdsgroep van de sportieve 13-tem 18-jarigen zakt het zwemmen in de top tien van sportvoorkeur (zowel in Vlaanderen als bij GSF). GSF speelt echter goed in op de populariteit van de **dansen** bij deze leeftijdsgroep.

Badminton staat bij GSF op de tweede plaats, bij de sportvoorkeur in Vlaanderen komt deze sport niet voor in de top tien (13de plaats).

- **19-34-jarigen**

Bij de Vlaamse sportactieve 19- t.e.m. 34-jarigen bestaat de top vijf van sporten grotendeels uit **solosporten** die op een lichte manier beoefend kunnen worden, namelijk lopen, fitness, zwemmen en fietsen. Voetbal, wintersport (buitenlandse kampen GSF), wandelen, dansen en tennis vervolledigen de top 10. Deze sporttakken zitten ook in het huidige aanbod van GSF..

- **35-54-jarigen**

Bij de sportieve 35- t.e.m. 54-jarigen in Vlaanderen wordt de top vijf uitsluitend bezet door solosporten, namelijk fietsen, lopen, wandelen, fitness en zwemmen. Hoewel deze sporttakken vaak buiten clubverband beoefend worden, liggen hier groeimogelijkheden voor GSF binnen het huidige aanbod of via nieuwe, innovatieve, lichte en/of laagdrempelige activiteiten.

- **55-86-jarigen**

De resultaten voor de 55- t.e.m. 86-jarigen liggen in dezelfde lijn als die van de 34- t.e.m. 54-jarigen, ook hier zijn de solosporten het meest populair (zowel voor Vlaanderen als GSF).

Petanque, lichaamsoefeningen en dansen zijn nieuwkomers in vergelijking met de voorgaande leeftijdsgroep. Dit biedt uitbreidingsmogelijkheden voor het sportaanbod van GSF.

Zwemmen, gymnastiek, dansen, badminton en atletiek zijn sporten die populair zijn binnen de verschillende leeftijdsgroepen en zich bijgevolg goed lenen om inter- of multigenerationeel te werken binnen het huidige sportaanbod. GSF speelt hier al goed op in. Het huidig intergenerationeel sportaanbod bestaat voornamelijk uit het sporten in gezinsverband (75%) in de volgende sporttakken: badminton (25%), jogging (12%) en zwemmen (8%).

De doelgroep (groot)ouders en kleinkinderen (25%) wordt voornamelijk bereikt door een aanbod van watergewenning voor baby's (20%) en knuffelturnen (gym voor grootouder en kleinkind samen, 10%). Het huidige multigenerationeel sporten bestaat voornamelijk uit volgende sporttakken: zwemmen (24%), volleybal (10%), gym (10%), badminton (6%), dansen (6%), fietsen (6%).

Tabel 3: Overzicht van het aantal en het aandeel leden van GSF, top tien van sporttakken naar leeftijdscategorieën, percentages in functie van het aantal GSF-leden per leeftijdscategorie, anno 2015

Tot en met 5 jaar	6-12 jaar	13-18 jaar	19-34 jaar	35-54 jaar	55-86 jaar	86 jaar of meer
Zwemmen 5903 70,3%	Zwemmen 8091 56,0%	Dansen 907 35,2%	Zwemmen 992 22,9%	Badminton 1553 24,2%	Wielrennen 1179 22,6%	Wielrennen 12 34,3%
Gymnastiek 1513 18,0%	Dansen 2379 16,5%	Badminton 716 27,8%	Badminton 851 19,7%	Zwemmen 752 11,7%	Gymnastiek 805 15,5%	Badminton 7 20,0%
Omnisport 340 4,1%	Gymnastiek 1515 10,5%	Zwemmen 414 16,1%	Dansen 612 14,1%	Gymnastiek 715 11,1%	Badminton 710 13,6%	Wandelen 6 17,1%
Dansen 315 3,8%	Omnisport 920 6,4%	Gymnastiek 133 5,2%	Voetbal 543 12,5%	Dansen 667 10,4%	Wandelen 548 10,5%	Gymnastiek 4 11,4%
Badminton 92 1,1%	Badminton 716 5,0%	Tennis 74 2,9%	Gymnastiek 376 8,7%	Volleybal 644 10,0%	Zwemmen 369 7,1%	Yoga 2 5,7%
Fitness 71 0,8%	Ijsschaatsen 137 0,9%	Omnisport 60 2,3%	Volleybal 216 5,0%	Atletiek 360 5,6%	Volleybal 351 6,7%	Curling 1 2,9%
Atletiek 50 0,6%	Tennis 112 0,8%	Wandelen 43 1,7%	Omnisport 146 3,4%	Wielrennen 359 5,6%	Dansen 322 6,2%	Dansen 1 2,9%
Volleybal 36 0,4%	Fitness 101 0,7%	Atletiek 35 1,4%	Atletiek 133 3,1%	Voetbal 285 4,4%	Fitness 185 3,6%	Ijsschaatsen 1 2,9%
Wandelen 26 0,3%	Atletiek 94 0,7%	Wielrennen 35 1,4%	Fitness 106 2,4%	Fitness 274 4,3%	Yoga 183 3,5%	Rolschaatsen 1 2,9%
Wielrennen 14 0,2%	Wandelen 70 0,5%	Volleybal 23 0,9%	Wielrennen 80 1,8%	Omnisport 230 3,6%	Atletiek 150 2,9%	

Tabel 4: Top tien sportvoorkeur in Vlaanderen, per leeftijdscategorie, percentage i.f.v. de sportieve populatie

6-12 jaar	13-18 jaar	19-34 jaar	35-54 jaar	55-86 jaar
Zwemsport 138296 31,8%	Voetbal 84667 23,7%	Loopsport 275871 28,5%	Fietssport 364091 31,3%	Fietssport 500089 51,7%
Voetbal 99591 22,9%	Danssport 64304 18,0%	Fitness 255544 26,4%	Loopsport 307093 26,4%	Wandelsport 455594 47,1%
Danssport 88283 20,3%	Fietssport 60017 16,8%	Zwemsport 182946 18,9%	Wandelsport 210545 18,1%	Zwemsport 110271 11,4%
Tennis 49578 11,4%	Loopsport 53587 15,0%	Voetbal 182946 18,9%	Fitness 181464 15,6%	Fitness 85122 8,8%
Fietssport 49578 11,4%	Zwemsport 43584 12,2%	Fietssport 169395 17,5%	Zwemsport 159363 13,7%	Loopsport 55136 5,7%
Gymnastiek 37836 8,7%	Tennis 38940 10,9%	Wintersport 52270 5,4%	Voetbal 79100 6,8%	Lichaamsoefeningen 49332 5,1%
Paardensport 33922 7,8%	Fitness 36796 10,3%	Aerobics 46463 4,8%	Wintersport 61651 5,3%	Petanque 33855 3,5%
Martial arts 30443 7,0%	Paardensport 31080 8,7%	Wandelsport 42591 4,4%	Tennis 58162 5,0%	Danssport 30953 3,2%
Wintersport 30008 6,9%	Wintersport 23935 6,7%	Danssport 38719 4,0%	Lichaamsoefeningen 37223 3,2%	Tennis 19346 2,0%
Omnisport 27398 6,3%	Volleybal 18934 5,3%	Tennis 32911 3,4%	Aerobics 34897 3,0%	Wintersport 18379 1,9%

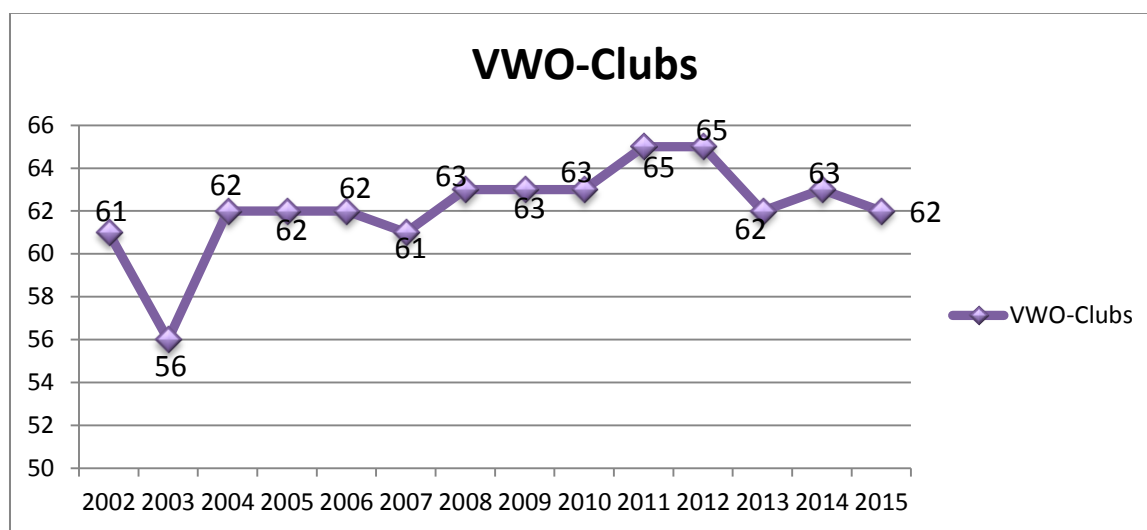
Bron: Studie over de Bewegingsactiviteiten in Vlaanderen 2009 (SBV09) en ParticipatieSurvey 2014 (PAS14)

4.3.4.b Vlaamse Wandel- en Omnisportfederatie vzw

In Figuur 8 wordt de evolutie van het aantal sportclubs van VWO weergegeven van 2003 tot 2015. Het aantal VWO-clubs blijft vrij stabiel, al zijn er soms grote clubs die afvallen, meestal omdat de belangrijkste persoon van de club sterft of het niet meer aankan, terwijl nieuwe clubs vaak beginnende clubs zijn die nog moeten groeien. De meeste VWO-clubs bieden hoofdzakelijk wandelen aan, een aantal combineren het wandelen met fietsen. De VKT-clubs doen daar bovenop nog de sporten die tijdens het kampeergebeuren beoefend worden, zoals volksspelen, petanque ...

In 2015 telde VWO (bij benadering) 7243 wandelaars (sommige echter lid van meer dan één club) en 6195 fietsers.

Figuur 8: Overzicht van het aantal VWO-sportclubs, van 2003 tot 2015

4.3.5 Gekwalificeerde lesgevers

4.3.5.a Gezinssportfederatie vzw

In tabel 5 wordt een overzicht gegeven van het aantal gekwalificeerde lesgevers, actief in een GSF-sportclub naar behaald diploma.

Overeenkomstig de decretale bepaling (paragraaf 1, eerste lid, 1°) werd aan het kwalificatieniveau van de betrokken personen een wegingsfactor gekoppeld om het aantal sportgekwwalificeerde lesgevers in de federatie te berekenen.

In 2016 waren er 454 gekwalificeerde lesgevers actief in een GSF-sportclub. Rekening houdend met de wegingsfactor komt dit neer op een gewogen score van 484.

Tabel 5: gekwalificeerde lesgevers naar diploma, actief in een GSF-club

Kwalificatie clublesgever	Wegings-factor	# GSF (2016)	Gewogen score
Initiator in de sporttak in kwestie	1	115	115
Instructeur B in de sporttak in kwestie	1.2	2	2.4
Trainer B in de sporttak in kwestie	1.4	3	4.2
Trainer A/toptrainer in de sporttak in kwestie	1.6	3	4.8
Bachelor LO	1	223	223
Bachelor LO + initiator in de sporttak in kwestie	1.2	12	14.4
Bachelor LO + instructeur B in de sporttak in kwestie	1.4	2	2.8
Bachelor LO + trainer B in de sporttak in kwestie	1.6	5	8
Bachelor LO + trainer A/toptrainer in de sporttak in kwestie	1.8	1	1.8
Master LO	1.2	83	99.6
Master LO + initiator in de sporttak in kwestie	1.4	3	4.2
Master LO + instructeur B in de sporttak in kwestie	1.6	0	0
Master LO + trainer B in de sporttak in kwestie	1.8	1	1.8
Master LO + trainer A/toptrainer in de sporttak in kwestie	2	1	2
Totaal		454	484

4.3.5.b Vlaamse Wandel- en Omnisportfederatie vzw

In tabel 6 geven we hetzelfde overzicht voor de gediplomeerde wandelleiders en fietsbegeleiders bij actief in een VWO-club. Wandelen is geen technische sport, en de wandelleiders vinden zich vaak te oud om nog 'naar school te gaan en examens af te leggen'. Daarom scoren wij daar niet goed in.

Tabel 6: Gekwalificeerde lesgevers naar diploma, actief in een VWO-club

Kwalificatie clublesgever	Wegings-factor	# VWO (2016)	Gewogen score
Initiator in de sporttak in kwestie	1	8	8
Instructeur B in de sporttak in kwestie	1.2	0	0
Trainer B in de sporttak in kwestie	1.4	0	0
Trainer A/toptrainer in de sporttak in kwestie	1.6	0	0
Bachelor LO	1	0	0
Bachelor LO + initiator in de sporttak in kwestie	1.2	0	0
Bachelor LO + instructeur B in de sporttak in kwestie	1.4	0	0
Bachelor LO + trainer B in de sporttak in kwestie	1.6	0	0
Bachelor LO + trainer A/toptrainer in de sporttak in kwestie	1.8	0	0
Master LO	1.2	1	1,2
Master LO + initiator in de sporttak in kwestie	1.4	0	0
Master LO + instructeur B in de sporttak in kwestie	1.6	0	0
Master LO + trainer B in de sporttak in kwestie	1.8	0	0
Master LO + trainer A/toptrainer in de sporttak in kwestie	2	0	0
Totaal		9	9,2

4.4 Gegevens en conclusies uit het vorig beleidsplan (2013-2016)

4.4.1 Gezinsportfederatie vzw

4.4.1.a Organisatie van het sportclubaanbod: multi- en intergenerationeel!

Als Gezinsportfederatie en onze missie en prioritaire doelgroep het gezin en de familie in het achterhoofd, werd in de beleidsperiode 2013-2016 gestreefd naar een meer multi- en intergenerationeel sportaanbod. Er werden verschillende campagnes opgezet in die zin.

- **Intergenerationeel sportaanbod (ouders of grootouders komen samen naar de sportclub).**
30% van de sportclubs hebben een intergenerationeel sportaanbod, dat voor 75% uit sporten (badminton, joggen, zwemmen) in gezinsverband en voor 25% uit sporten (knuffelgym, babyzwemmen) voor (groot)ouders met (klein)kinderen. Deze trend is gestegen van 23% (2012) naar 29,3% (2015).
- **Multigenerationeel sportaanbod (het sportclubaanbod is er voor minstens twee leeftijdsgroepen, niet noodzakelijk samen).** Met leeftijdsgroepen wordt bedoeld: kleuters, jeugd 6-18, volw. 18-39, medioren 40-54, senioren 55+.
70% van de sportclubs hebben een multigenerationeel sportaanbod dat vnl. bestaat uit zwemmen (24%), volleybal, (10%), gym (10%), badminton (6%), dansen (6%) en fietsen (6%). Er is een licht dalende trend t.o.v. 2012 (74%) ten voordele van het inter- en unigenerationeel sportaanbod.
- **Unigenerationeel sportaanbod (sportaanbod voor slechts één doelgroep).**
15 tot 20% van de sportclubs hebben een sportaanbod voor slechts één doelgroep. De trend is met ca. 5% gestegen t.o.v. o-meting in 2012.

4.4.1.b Vorming en opleiding: vanuit diverse bestuurlijke en sporttechnische vrijwilligersprofielen naar een divers aanbod van opleiding en bijscholing.

- Vermits er een diversiteit van acties en projecten is naar uiteenlopende doelgroepen, is er eveneens nood aan een diversiteit van zowel administratieve als sporttechnische vrijwilligers binnen de federatie. Dit blijkt uit de oplijsting van de verschillende profielen.
- Momenteel kunnen alle functies ingevuld worden, zowel op het sporttechnische als administratieve vlak, zowel qua vrijwilligers als professionelen.
- Om de diversiteit en de nood aan vrijwilligers, zowel administratief als sporttechnisch in te vullen is het belangrijk dat er jaarlijks voldoende aanbod aan opleiding/bijscholing is en blijft en ook met een goede geografische spreiding.
- Bovendien dient er ook aan werving van nieuwe vrijwilligers gedaan te worden via trefmomenten en acties naar potentiële vrijwilligers binnen de Gezinsbond. In 2015 zijn er ruim 90% vrijwilligers vanuit de Gezinsbond die ook GSF-verantwoordelijke zijn én sportclubwerking organiseren. Dat is een positieve trend.
- Het bekend maken van vrijwilligersprofielen via communicatiekanalen zoals website, nieuwsbrief en tijdschrift, kan ook een wervend karakter hebben.
- Opleidingen, zowel administratief als sporttechnisch, dienen voldoende aangepast, specifiek en laagdrempelig te zijn om de nodige kandidaten aan te spreken.

- Belangrijkste producten in de opleiding en bijscholing zijn momenteel:
 - o Sporttechnisch:
 - Aspirant-initiator zwemmen (5 x/jaar): accent watergewenning, eigen organisaties i.s.m. clubs
 - Aspirant-initiator badminton: naar behoefte i.s.m. clubs en Badminton Vlaanderen
 - Bijscholingsdag multisport (jaarlijks, ruim bereik, samenwerking)
 - Specifieke bijscholingen in knuffelgym, bewegen met kleuters (Gizi), sneeuwgewenning (vakanties), geocaching
 - o Bestuurlijk:
 - Trefmomenten vrijwilligers via provinciale werkgroepen
 - Inspelen op aanbod VSF (Dynamo)

4.4.1.c Sportclubs voelen zich goed ondersteund op administratief, promotioneel en sporttechnisch vlak.

- Bij een nieuwe bevraging van de sportclubs in 2015 blijft de clubondersteuning goed tot zeer goed scoren op alle vlakken, zowel administratief, promotioneel als sporttechnisch. De Gezinssportfederatie besteedt permanent veel aandacht aan deze pijler via de dienst clubwerking. Het is immers de basis en het bestaansrecht van de federatie. De provinciale sporttechnische medewerkers fungeren als clubondersteuners en aanspreekpunt.
- Wat omvat de huidige sportclubondersteuning en wat zijn de aandachtspunten of trends?

Sporttechnische ondersteuning sportclubs (tevredenheid gemiddeld 93,3%)	
Wat?	Trend of aandachtspunt?
Hulp bij zoeken naar lesgevers	Meer gerichte service nodig (laagste score: 71%)
Uitlending sportmateriaal	Dalende vraag
Sportstimulering via projectwerking (bv Gizi, sport samen, jeugdsport, meet & greet,...)	Goed indien vanuit behoefte, aanpak vanuit eenvoudige administratie en opvolging
Sporttechnische publicaties (handboeken, kijkwijzers, sporttechnische bijdrage)	Vooraf ondersteunend naar begeleiding in een aantal focussporten van de federatie: watergewenning, bewegen met kleuters

Administratieve ondersteuning sportclubs (tevredenheid gemiddeld 95,4%)	
Wat?	Trend of aandachtspunt?
Iedenapplicatie	Stijgend aantal gebruikers (85%), stijgend belang als meetinstrument
verzekering	Vlot en correct
Lidmaatschap	Tijdige lidkaartenservice bewaken
Administratie en samenwerking algemeen	Gerichte communicatie die kort op de bal speelt via de dienst clubwerking
Online tools (informatie, downloads,...)	Permanente updates bewaken

Promotionele ondersteuning sportclubs (tevredenheid gemiddeld 94,3%)	
Wat?	Trend of aandachtspunt?
Voordelen gekoppeld aan de lidkaart	Wint aan belang
Ondersteuning promotionele activiteiten	Voornamelijk ifv ongevallenverzekeringsservice
Online tools	Sportkalender wint aan belang
Materialen (vlaggen, banners, opdrukflyers,...)	Eerder beperkte centrale vraag

4.4.1.d Informatie en communicatie: vanuit een eenduidige huisstijl naar een efficiënte en planmatige communicatie in functie van de diverse doelgroepen en producten.

- De huisstijlgids, het communicatieplan en het sponsordraaiboek zijn afgewerkte tools die zowel de interne communicatie als de externe communicatie verbeteren. De inzetbaarheid is goed.
- De website is een belangrijke tool geworden in het overbrengen van informatie, zowel naar bestaande als potentiële klanten (clubs, leden, deelnemers, lesgevers ...). Er is een ruim bezoekersaantal. Permanente vernieuwingsoperaties zijn nodig in functie van doelgroepen, producten en gebruiksvriendelijkheid.
- Er dient een goed evenwicht te zijn tussen digitale en analoge communicatiemiddelen. Beide zijn en blijven belangrijk, naargelang doelgroep en product.

Overzicht communicatiemiddelen naar frequentie, aantal en doelgroep			
Middel	Doelgroep	Frequentie	Oplage/bereik
gsf.be	Bestaande en potentiële klanten	permanent	91.580 sessies/jaar 67.493 unieke gebruikers/jaar
leden.gsf.be	Sportclubs	permanent	500 clubs
e-nieuwsbrieven	Sportclubs Vrijwilligers Klanten	3-maandelijks 3-maandelijks 3-maandelijks	500 clubs 3000 personen 4000 – 12.000
Tijdschrift Sportief	Klanten vakanties sportclubs	6-maandelijks 6-maandelijks	15.000 1.500
Sporttechnische bijdrage (e-versie)	Leden-monitoren	3-maandelijks	1.500
Flyers algemeen en specifiek	Leden/niet-leden	Naar behoefte/belang	Van 10.000 (projecten) tot 200.000 (rally)
Gezinsbond (krant)	Leden Gezinsbond	14-daags	280.000 gezinnen
Gezinsbond (e-nieuwsbrief)	Leden Gezinsbond	2-maandelijks	100.000 gezinnen
Sponsordraaiboek	Kandidaat sponsor	Naar behoefte/vraag	Naar behoefte/vraag

4.4.1.e Sportpromotionele activiteiten met een multi- en intergenerationeel karakter kennen een groeiend succes (in het verlengde van de clubwerking).

- Lokale en regionale sportpromotionele evenementen zitten duidelijk in de lift en vormen een belangrijke troef om de federatiewerking te promoten. Op weg-activiteiten (wandelen/fietsen/joggen) en sportieve uitstappen zijn het populairst. Het aantal activiteiten steeg met 19% van 613 (2012) naar 730 (2015).
- De wandel- en fietsrally is het belangrijkste sportpromotioneel evenement van GSF en kan de komende jaren aan belang winnen door een verdere update van voormalige rally's in samenwerking met de resp. steden. (5.000 tot 7.500 deelnemers/jaar)
- Qua sportvakanties zitten de grootouder-kleinkindvakanties duidelijk in de lift en kan het succes van het gezinssportaanbod, vanuit een goede organisatie, zowel in de zomer als de winter behouden blijven.
 - o Grootouder-kleinkind sportvakantie: 125 deelnemers/jaar
 - o Gezinssportvakanties: 1.400 – 1.500 deelnemers/jaar
 - o 55+-sportvakanties: 60-70 deelnemers/jaar

- De concepten voor een sportaanbod voor 3-8-jarigen zijn ontwikkeld vanuit het Gizi-project. Hierbij wordt beroep gedaan op partnerships met scholen, gezinsbondafdelingen of sportdiensten. Specifieke opleiding of bijscholing van monitoren is voorzien. Er is duidelijk belangstelling. Alle vijftien pilootprojecten werden gerealiseerd. Er waren bovendien tien bijkomende aanvragen via sportdiensten en afdelingen Gezinsbond.

4.4.1.f Het kwaliteitsproject in het kader van jeugdsport ‘van Basic tot Best’ is een vaste (meer)waarde geworden voor vele sportclubs.

Kerncijfers ‘van Basic tot Best’ (2015)	
Deelnemende clubs	81 (tgo. 72 in 2011)
Bereik aantal jeugdleden	7.895
Belangrijkste kwaliteitscriteria	Gekwalificeerde lesgevers Opleiding en bijscholing Gebruik ledenapplicatie Ethisch verantwoord sporten
Verdeling kwaliteitslabels over de deelnemende clubs	Best: 21% Top: 17,3% Super: 22,3% Expert: 38,3% Basic: 1,3%
Clubtoelage	Gemiddeld: 283 euro/club Max. 609 euro – Min. 75 euro

4.4.1.g Jeugdsportkampen kennen een verdere dalende trend.

- Het aantal deelnemers binnen de FO jeugdsportkampen daalde van 495 (2012) tot 188 (2015)
- In 2016 werd beslist om het jeugdsportkampenaanbod te integreren in de jeugddienst van de Gezinsbond (Afya vzw)

4.4.1.h Toeleiding van kansengroepen naar het reguliere aanbod vraagt een bijzondere aanpak en ondersteuning.

- Via het project **‘Sportieve vakanties voor iedereen’** (2015-2017), erkend en ondersteund vanuit het participatiedecreet, worden mensen die in kansarmoede leven, toegeleid naar ons sportaanbod. Er wordt nauw samengewerkt met het steunpunt Vakantieparticipatie en sociale partnerorganisaties.
- **Kerncijfers 2015:**
 - o 29 kinderen uit kansarm gezin nemen deel aan een sportkamp (inclusieconcept)
 - o Drie pilootprojecten worden opgestart in samenwerking met sociale partnerorganisaties (CAW, welzijnsschakel ...), bereik van ca. 280 deelnemers
 - o Deelname aan vier vormings- en ontmoetingsmomenten met als doel ontwikkeling van kennis en expertise.

4.4.1.i Medisch en ethisch verantwoord sporten zijn vanzelfsprekend en eigen aan onze missie en visie.

- **Via de checklist ‘gezond en ethisch sporten’** heeft GSF haar werking aangepast aan het decreet inzake gezond en ethisch sporten (december 2013).
 - o betrekken van een arts bij het gezond sporten beleid
 - o analyse en preventie van sportspecifieke risico's via de ongevallenstatistieken en informatie bij activiteiten
 - o aanbevelen (maar niet verplichten) van een sportmedisch onderzoek
 - o leden sensibiliseren en informeren via de website
- op het vlak van **‘Ethisch verantwoord sporten’** wordt voornamelijk gewerkt via het jeugdsportproject ‘van Basic tot Best’. Concrete initiatieven hierbij zijn:
 - o informatieve brochure voor sportclubs
 - o ontwikkeling van een gedragscode (informeren en stimuleren)
 - o concept (h)eerlijke spelnamiddag, in functie van het stimuleren van de fair-playgedachte in sportbeoefening
- **Antidoping:** er werd een aanspreekpunt aangeduid (sporttechnische coördinator) en leden/clubs worden preventief geïnformeerd. Er werd nooit enig probleem vastgesteld.

4.4.2 Vlaamse wandel- en omnisportfederatie vzw

4.4.2.a Organiseren van recreatieve sportbeoefening per provincie

Uit onze missie en visie komt naar voor dat wij aan wandelaars en recreatieve fietsers meer willen bieden dan alleen maar ‘op een rijtje zonder opzij te kijken door een natuurgebied crossen’. Dankzij de inzet van onze vele wandelleiders konden we in de beleidsperiode 2013-2016 streven naar een nog uitgebreider kwalitatief aanbod aan geleide wandelingen fietstochten.

- **Toename aanbod geleide wandelingen en fietstochten.** Sinds 2012 is er een stijging van het aantal door VWO en de aangesloten clubs georganiseerde begeleide wandelingen met 19% (van 648 activiteiten in 2012 naar 772 activiteiten in 2016). Kijken we naar 2008 als startpunt, dan spreken we van een stijging van maar liefst 32%. Bovendien worden er ook nog enkele cursussen georganiseerd voor onze leden om hun kennis van het gebruik van kaart en kompas en de wandelgps te verbeteren.
- **Kindvriendelijk aanbod** om onze jongste deelnemers (tevens de meest verdrukte doelgroep) niet te vergeten. Onze betrachting om samen met onze clubs jaarlijks minstens één kindvriendelijke activiteit in te richten is gelukt, maar we zouden naar een meer permanent programma moeten kunnen komen om meer jeugdleden aan te trekken.

4.4.2.b Organiseren van kaderopleiding en bijscholing

Organisatie van kaderopleiding en bijscholing blijft een belangrijk punt waar we zeker nog aan kunnen werken.

- **Onze gratis bijscholingen voor het sporttechnisch en bestuurlijk kader** zijn druk bijgewoond, maar we vermoeden dat dit vooral te wijten is aan het feit dat het één dag is waarop iedereen uitgenodigd is en die afgesloten wordt met een gezamenlijke wandeling. Daardoor wordt dit kademoment ook hét moment bij uitstek om elkaar weer te zien en te leren uit de gesprekken met elkaar. We zijn hier sterk in, met steeds meer deelnemers (nu reeds meer dan 50, goed voor 40% van onze clubs). We moeten wel trachten de clubs over de schreef te trekken die tot nu toe nog nooit aanwezig waren (wie één komt, komt meestal het jaar nadien opnieuw).
- **Medewerking aan de VTS-opleidingen tot Initiator en Instructeur B Wandelen.** We verlenen onze medewerking in de denkcel wandelen en als lesgever (reserve) voor de opleiding tot Initiator Wandelen. Sinds de screening in 2015-2016 is de opleiding tot Instructeur B Wandelen afgeschaft en werden een aantal vakken overgenomen in de opleiding tot Initiator Wandelen. In 2015 klokten we af op 10 Initiators, maar doordat er een club stopte in 2016 zitten we thans nog op 7. Dat moet hoger, maar het is moeilijk onze leden te motiveren om op hoge(re) leeftijd nog opnieuw opleidingen te volgen en examens af te leggen. Hopelijk kunnen we in 2017 kijken om een inhaalbeweging te doen om mensen te laten gelijkstellen op basis van ervaring ...

4.4.2.c Begeleiding van de aangesloten sportclubs

Clubs kunnen bij ons terecht voor volgende begeleiding:

- Uitlenen van boeken en kaartmateriaal over wandelen en fietsen
- Uitlenen van bewegwijzering voor wandelingen en fietstochten (vier kleuren + pijlen naar de startzaal)
- Gebruik van startkaarten, briefpapier en enveloppen met het logo
- Uitlenen van promotiemateriaal (tent, vlaggen, folders, Wandelvogels ...)
- Bekomen van horeca waar groepen welkom zijn (plaats genoeg voor een groep van x personen) en waar men mits consumptie een drankje kan nuttigen
- Zoektocht naar verblijfslogies voor wandel- en fietsweekends (via ons clubnetwerk en ervaringen van de andere clubs)
- Administratieve begeleiding op maat: opmaak van een standaard website en uitleg/demonstratie over hoe die te beheren en om te zetten naar de noden van de club, hulp met office-toepassingen (voornamelijk Excel, Word en hoe gemakkelijk verzendlijsten maken voor postverzending), hulp bij administratieve zaken (bv. aanvraag van evenement, plaatsen van activiteiten op online kalenders ...) enz. Sommige zaken gebeuren op persoonlijke vraag van de club.
- Desgewenst bemiddeling in conflicten binnen het bestuur
- Gebruik van standaard documenten/didactisch materiaal die/dat al dan niet door ons al (deels) werd(en) aangepast aan de noden en specificiteit van de club
- In de loop van de laatste zes jaren werd meer dan 50% van de clubs reeds bezocht tijdens een wandeling, een ideale manier om de persoonlijke noden van de club, de bestuurders en de leden te weten te komen

4.4.2.d Informatieopdracht uitvoeren

Omwille van de leeftijd van onze (potentiële) leden dient er ook bij VWO een goede verhouding te zijn tussen de digitale en analoge communicatiemiddelen.

Overzicht communicatiemiddelen naar frequentie, aantal en doelgroep			
Middel	Doelgroep	Frequentie	Oplage/bereik
Vwofederatie.be	Bestaande en potentiële klanten	Permanent	106.000 weergaves/jaar 18.000 unieke bezoekers/jaar
E-nieuwsbrieven	Clubbestuurders Geïnteresseerden	3 à 4x per jaar Tweemaandelijks	100-tal 711 (gestart sept. 2015)
Tijdschrift De Wandelvogel	Leden	Tweemaandelijks	2.400 ex.
Flyers algemeen-specifiek	Leden/niet-leden	Naargelang nodig	10.000 gemiddeld
Sponsordraaiboek	Mogelijke sponsors	Op aanvraag	Volgens vraag
E-mailberichten	Leden, bestuurders, vrijwilligers, geïnteresseerden, ...	Dagelijkse communicatie	Verschillend, afhankelijk van groep (bv PB, aan clubs, aan lid, infovraag, aan perscontacten voor artikels ...)

4.4.2.e Promoten van de eigen sporttakken

Promotie van de eigen sporttakken (wandelen en (in mindere mate) recreatief fietsen) gebeurt zowel via de federatie als via een aantal aangesloten clubs. Zo promoten de clubs zichzelf en hun activiteiten/werking op plaatselijke sportmarkten en braderijen, terwijl VWO zich meer richt op de deelname aan evenementen georganiseerd door Sport Vlaanderen: Zomer Sportpromotietoer, Gordelfestival, (Seniorensporddagen in het verleden). Ook een stand op de jaarlijkse Fiets en Wandelbeurs mag niet ontbreken. Op evenementen van eigen clubs en van de federatie is er vaak ook een informatiestand aanwezig.

Verder geldt in de meeste clubs dat nieuwe deelnemers eenmaal gratis kunnen uitproberen tijdens een eerste wandeling/fietstocht, hetzij een kleine bijdrage betalen voor de verzekering. Als ze nadien toch aansluiten, krijgen ze het (eventueel) betaalde bedrag meestal in vermindering.

4.4.2.f Medisch en ethisch verantwoord sporten is ook bij VWO vanzelfsprekend

Er is een solidariteitscharter dat door onze clubs ondertekend werd, waarbij respect en solidariteit gevraagd wordt zowel voor de eigen leden, de andere weggebruikers én de omgeving.

De regels voor het Medisch Verantwoord Sporten zijn niet erg uitgebreid. Wandelen en fietsen zijn vaak de laatste sporten die iemand nog kan/mag beoefenen voor de gezondheid. Er zijn eerder richtlijnen wat een 'gezonde' wandelafstand en een 'gezonde' temperatuur is om te sporten.

Er zijn zelden ongevallen (gemiddeld zo'n 6 gespreid over het hele ledenbestand en kalenderjaar). Gezien de recente ontwikkelingen en de aard van onze sporten hebben we niet meer de moeite gedaan om een arts te zoeken om te betrekken bij ons Gezond Sporten Beleid.

5. Interne analyse Gezinssport Vlaanderen

De interne analyse gebeurde op basis van het zelfevaluatie-instrument, de OPDCA-index (bespreking focusgroep beleidsplan 04/08/2016) en het BMS-rapport nr. 28 (Beleid en Management in Sport), Gezinnen in beweging, de positionering van gezinssport in het Vlaamse sportfederatielandschap (KU Leuven, E. Claes, J. Scheerder, E. Thibaut, 2016).

De uitgebreide interne analyse is terug te vinden in bijlage.

De geselecteerde sterktes en zwaktes, zoals besproken op de focusgroep beleidsplan a.d. 4 augustus 2016, vind je terug in tabel 7. Er werd gerefereerd aan beide federaties.

Tabel 7a: sterktes van GSF/VWO (Gezinssport Vlaanderen)

Sterktes	1) Er is een duidelijke afgebakende missie , die de bestaansreden van de federatie omvat. De missie werd recent geëvalueerd op de AV.
	2) Er wordt intern en extern gecommuniceerd via verschillende kanalen: website, vademecum, digitale nieuwsbrief, lokale/provinciale werkgroepvergaderingen, vanuit een gedragen huisstijl .
	3) De binding met de Gezinsbond maakt het mogelijk de waarden van het gezin uit te dragen. De band met een lokaal sterk verankerde moederorganisatie brengt kansen en mogelijkheden met zich mee (Scheerder).
	4) Er is een goed inzicht in het evoluerende gezinsconcept en men zet hier eveneens op in door het aanbod af te stemmen op specifieke doelgroepen (zoals éénoudergezinnen) en door het ontwikkelen van een multi- en intergenerationeel sportaanbod vanuit een aantal focussporten (zwemmen, badminton, gym, dans,...). (Scheerder)
	5) De resultaten omtrent de algemene Good Governance-index zijn positief voor GSF. Met een globale GG-score van 78,6 procent bekleedt GSF de vierde plaats van de negenenvijftig geanalyseerde USF en RSF en scoort ruim boven het gemiddelde (67,3%).
	6) Afspraken rechten en plichten vrijwilligers: Verschillende documenten worden gebruikt: a. leidraad & draaiboeken kampeider/monitor b. vademecum voor clubverantwoordelijken c. beleidsplan (samenvatting) voor beleidsankers d. vrijwilligersovereenkomst e. website (clubinfo) f. huishoudelijk reglement
	7) Financiële katers worden vermeden en er is een beperkte afhankelijkheid van subsidies.

8)	Vanuit de studie 'Gezinnen in beweging' is er een wetenschappelijk onderbouwd inzicht met duidelijke toekomstige beleidsopties.
9)	Zowel GSF als VWO kan uitgaan van een sterk georganiseerde clubondersteuning met een hoge waardering door de clubs
10)	De fusie van GSF en VWO tot Gezinssport Vlaanderen, waardoor een sterkere structuur en een ruimer aanbod voor 55 plussers op het vlak van wandelen en fietsen.

Tabel 7b: zwaktes van GSF/VWO (Gezinssport Vlaanderen)

Zwaktes	1.	Te beperkte instroom van (jonge) vrijwilligers en medewerkers/monitoren sportkampen op landelijk niveau. Geen actieve rekrutering (op alle niveaus); eerder toeval, naar behoefte en interesse.
	2.	Onzekere subsiëring en dalende sponsoring.
	3.	We stellen een negatieve ledenevolutie vast bij GSF/VWO, met een gemiddelde jaarlijkse groei van -1,04 procent. Parallel aan de daling van het ledenaantal stellen we eveneens een daling vast in het aantal sportclubs.
	4.	De resultaten tonen aan dat GSF minder veranderingsbereid is dan haar referentiegroepen. GSF vindt minder aansluiting bij stellingen dat verandering over het algemeen voordelig is voor sportfederaties en dat men risico's moet nemen om doelstellingen te realiseren. (Scheerder)
	5.	Te beperkte marketing van het product GSF (Gezinssport Vlaanderen).
	6.	Het (te) ruime aanbod en het willen bereiken van een zeer ruime doelgroep maken een doel(groep)gerichte werking en promotie van onze missie en visie soms moeilijk.
	7.	Middelen (personeel – geld – tijd) zijn en blijven beperkt om in te spelen op de behoeften en verwachtingen van de doelgroep en verbeterprojecten.
	8.	De kwalificatiegraad van sporttechnische begeleiders in sportclubs is gemiddeld laag (GSF) tot zeer laag (VWO).

6. Externe analyse Gezinssport Vlaanderen

Voor de externe analyse werd er gebruik gemaakt van verschillende bronnen:

- VSF Inspiratielijst uitgebreide externe analyse, versie januari 2016 (DESTEP-analyse)
- Scheerder, Claes & Thibaut (2016), Gezinnen in beweging. De positionering van gezinssport in het Vlaamse sportfederatielandschap. BMS-rapport 28, KULeuven. p. 303
- Media

De volledige lijst met externe trends kan je terugvinden in bijlage.

De relevante trends voor Gezinssport Vlaanderen worden hieronder opgelijst, na bespreking in de focusgroep GSF/VWO van 11 augustus 2016.

Tabel 8a: kansen voor Gezinssport Vlaanderen

Kansen	1. Individualiserende maatschappij (Op Weg met Gezinssport Vlaanderen)
	2. Vlamingen streven een actieve levensstijl na (studie Scheerder et al.)
	3. De gezinssamenstelling verandert. Onze maatschappij wordt gekenmerkt door verschillende samenlevingsvormen.
	4. Senioren nemen meer deel aan bewegings- en sportactiviteiten (wandelen, fietsen). Belangrijke doelgroep van senioren. Onderscheid maken tussen 'jonge' senior (50+ > individuele sporter, actieve senior) en 'oude' senior (70+ > clubsporter, het sociale primeert) om aanbod op maat te bieden.
	5. De jeugd blijft een voorname (doel)groep in onze samenleving. Groep van (jonge) kinderen zal blijven stijgen (tot 2017).
	6. Nieuw decreet op sportfederaties (zie fusie VWO)
	7. Oog hebben voor en inzetten op sociale media en nieuwe technologische sporttypes (media, sportmateriaal vb. GPS, en trainingsondersteuning)
	8. Onze samenleving wordt gekenmerkt door een migratiestroom . Integratie verloopt moeizaam. Hoe betrekken we deze doelgroep in onze organisatie?

Tabel 8b: bedreigingen voor Gezinsport Vlaanderen

Bedreigingen	1. Het leven wordt drukker . Tijd voor vrije tijd slinkt.
	2. De jeugd heeft steeds meer overgewicht ; is sedentair.
	3. Het aantal gezinnen dat in armoede leeftijd in Vlaanderen, neemt toe.
	4. Huidige invulling van vrijwilligerswerk vormt een probleem. 'Losse vrijwilligers' zijn nog relatief eenvoudig te vinden. Vrijwilligers die zich willen binden aan een organisatie zijn eerder beperkt. Bovendien merken we dat de vrijwilligersvergoeding voor gekwalificeerde sporttechnische lesgevers niet volstaat. Verlies van gekwalificeerde lesgevers o.v. beperkte verloning.
	5. Overheid legt steeds meer besparingen op. Gevolg: het leven wordt duurder.
	6. (Over) commercialisering van de sport (vb. fitness, private zwembaden,...).
	7. Gebrek aan voldoende sportaccommodatie (o.a. zwembaden en sporthallen).

7. Beleidsuitdagingen voor Gezinssport Vlaanderen

7.1 Inleiding: aanpak

In de SWOT- analysetabel werden na overleg de geselecteerde belangrijkste sterktes en zwaktes uit de interne analyse enerzijds en de belangrijkste kansen en bedreigingen uit de externe analyse anderzijds tegenover elkaar geplaatst. Volgens de welgekende SWOT-techniek, het systematisch tegenover elkaar plaatsen van de geformuleerde sterktes en zwaktes, eigen aan onze vereniging, tegenover de kansen en bedreigingen die zich aandienen vanuit de omgeving, trachten we te komen tot beleidsuitdagingen (Waar willen we voor gaan?). Binnen deze beleidsuitdagingen worden beleidsopties (Hoe pakken we het aan, wat zijn de mogelijkheden) geformuleerd. De prioritaire beleidsuitdagingen leiden ons later naar strategische doelstellingen, de gekozen beleidsopties naar operationele doelstellingen (werkdoelen, smart geformuleerd).

7.2 Analysetabel (SWOT)

Sterktes 1. Sterke missie 2. Duidelijke en uitgebreide communicatie 3. Binding met de Gezinsbond 4. Inzicht in het evoluerende gezinsconcept 5. Goede score op Goed Bestuur (studie Scheerder) 6. Duidelijke afspraken inzake rechten & plichten van vrijwilligers 7. Financiële katers worden vermeden 8. Wetenschappelijk onderbouwd inzicht 9. Gewaardeerde clubondersteuning 10. Fusie GSF-VWO: rijkere structuur-bredere doelgroep (55+)	Zwaktes 1. Beperkte instroom (jonge) vrijwilligers 2. Onzekere subsidiëring 3. Negatieve ledenevolutie 4. Beperkte veranderingsbereidheid 5. (Te) beperkte marketing 6. Zéér ruime doelgroep > promotie 7. Beperkte middelen om in te spelen om de wensen van de zeer ruime doelgroep en veranderingsprojecten 8. Te lage kwalificatiegraad in clubs
Kansen 1. Individualiseringstrend 2. Actieve en gezonde levensstijl Vlaming 3. Veranderende gezinssamenstelling 4. Groot aandeel 50-plussers (onderscheid tussen 'actieve' senior en 'sociale' senior) 5. Jeugd = de toekomst 6. Nieuw decreet 7. (Sociale) media en (digitale) sporthypes 8. Migratiestroom?	Bedreigingen 1. Drukker leven 2. Jeugd heeft overgewicht en is steeds meer sedentair. 3. Gezinnen in armoede 4. Andere invulling vrijwilligerswerk 5. Besparingen 6. Commercialisering van de sport 7. Gebrek aan geschikte sportaccommodatie.

7.3 Beleidsuitdagingen (o.b.v. de confrontatiematrix) – beleidsopties

7.3.1 Investeren (sterktes + kansen)

Vanuit S1+S3 + S4 + K2 + K3:

Beleidsuitdaging 1 (BU1):

Onze kennis en expertise in de veranderende gezinscontext (S4 + K3) en de sterke verankering met de moederorganisatie (S3), maakt ons een sterke speler en uniek in de markt als 'expert in gezinssport'. Gezinssport Vlaanderen kan via de afdelingen van de Gezinsbond het sportaanbod verruimen en inspelen op de trend dat Vlamingen een actieve en gezonde levensstijl nastreven (K2). Gezinssport Vlaanderen dient zich **nog meer te profileren als voornaamste aanbieder van gezinssport** om op die manier het product Gezinssport Vlaanderen bekender te maken (Z5) met **meer leden en/of clubs en een grotere bekendheid** als gevolg.

Beleidsopties:

BO1.1 Bekendheid en imago van Gezinssport Vlaanderen verhogen via de Gezinsbond

BO1.2 Ruimer aanbod van gezinssportactiviteiten realiseren via de afdelingen van de Gezinsbond, zowel promotioneel (occasioneel) als structureel (clubs)

BO1.3 Organiseren van een occasioneel aanbod van sportvakanties en evenementen

BO1.4 Respecteren en stimuleren van een ethisch en medisch verantwoorde context en een dopingvrij klimaat in de hele werking

Vanuit S7 + K6:

Beleidsuitdaging 2 (BU2):

Gezinssport Vlaanderen is een financieel gezonde organisatie (S7). Binnen het nieuwe decreet (K6) kan de federatie zich in die zin enten binnen het sportlandschap.

Beleidsopties:

BO2.1 Vanuit het decreet de financiële impact op de organisatie goed inschatten als resultaat van Good Governance

BO2.2 Nieuwe producten blijvend afwegen qua financiële haalbaarheid als resultaat van een goede bedrijfscultuur

Vanuit S2 + S6 + K7:

Beleidsuitdaging 3 (BU3):

Gezien onze bestaande (uitgebreide) communicatie via verschillende kanalen (S2), naar verschillende doelgroepen (o.a. vrijwilligers) (S6), in combinatie met een steeds groter aandeel van sociale media en technologische groei op vlak van communicatie (K7), dient Gezinssport Vlaanderen (nog meer) in te zetten op **digitale communicatie**.

Beleidsopties:

BO3.1 Het communicatieplan aan een update/evaluatie onderwerpen in functie van de nieuwe structuur achter Gezinssport Vlaanderen

BO3.2 Digitale en analoge communicatiemiddelen duidelijk afwegen in functie van de te bereiken doelgroep en te promoten product (communicatiemix)

Vanuit S5 + K6:

Beleidsuitdaging 4 (BU4):

Gezien GSF al een goede score haalt op de Good Governance-index (S5), en het decreet sportfederaties zal belonen op Goed Bestuur (K6), dient Gezinssport Vlaanderen optimaal in te zetten op **Goed Bestuur** om in die zin extra (financiële) middelen te bekomen.

Beleidsopties:

BO4.1 Good Governance introduceren als aandachtspunt in de federatie, zowel bestuurlijk als professioneel

BO4.2 Actieplan Good Governance uitwerken vanuit decretale indicatoren

Vanuit S3 + S4 + K2 + K3 + K4 + K5:

Beleidsuitdaging 5 (BU5):

Aangezien GSF blijkt geeft van een goed inzicht in het evoluerende gezinsconcept en ook oog heeft voor het ontwikkelen van een inter- en multigenerationeel sportaanbod (S4) in de schoot van de Gezinsbond (S3), in combinatie met een veranderende gezinssamenstelling (K3), een grote groep senioren (K4) en (sedentaire) jeugd (K5), dient Gezinssport Vlaanderen werk te maken van **een verruiming van het inter- en multigenerationeel sportaanbod voor elke leeftijd en doelgroep (in verschillende sporttakken, rekening houdend met focussporttakken).**

Beleidsopties:

BO5.1 Voeren van een gericht sportbeleid vanuit focussporttakken (succesfactor), zowel qua sportclubaanbod als promotioneel sportaanbod

BO5.2 Binnen de focussporttakken, aandacht hebben voor innovatieve vormen binnen dit sportaanbod, zowel naar sportclubs als promotioneel

7.3.2 Verdedigen (sterktes + bedreigingen) & beslissen (zwaktes + kansen)

Vanuit Z3 + K1 + K2 + K4:

Beleidsuitdaging 6 (BU 6):

Rekening houdend met de negatieve ledenevolutie (dalend aantal clubleden – Z3) en de huidige sportbeleving van de Vlaming die gekenmerkt wordt door een individualiseringstrend (K1) en het nastreven van een gezonde en actieve levensstijl (K2) dient Gezinssport Vlaanderen verder in te zetten op sportmogelijkheden los van de club (**losse sportverbanden**).

De ruime doelgroep van 50-plussers (K4) biedt in die zin groeimogelijkheden voor Gezinssport Vlaanderen.

Beleidsopties:

BO6.1 Het individuele lidmaatschap aantrekkelijker maken

BO6.2 Gerichter onderzoek naar succesformules in samenwerking met KU Leuven

BO6.3 Bewustmaking en stimuleren van ethisch en medisch verantwoord sporten en een dopingvrij klimaat

Vanuit Z6 + K4:

Beleidsuitdaging 7 (BU 7):

De zeer ruime doelgroep (van baby tot grootouder) die Gezinssport Vlaanderen wenst te bereiken in combinatie met een ruim aanbod aan sporttakken maakt een doelgerichte marketing en promotie bijwijken moeilijk (Z6). Gezien het grote aandeel 50-plussers in onze samenleving en de groeimogelijkheden die hierin nog liggen voor Gezinssport Vlaanderen, dient de federatie een **gerichter aanbod naar senioren** uit te bouwen.

Beleidsopties:

BO7.1 Vanuit focussporten, het aanbod naar specifieke doelgroepen uitbouwen

BO7.2 In samenwerking met GOSA het aanbod naar 50+ gerichter promoten

Vanuit Z4 + Z5 + K2:

Beleidsuitdaging 8: (BU 8):

Gezien de beperkte veranderingsbereidheid (Z4) en de zwakke marketing van het product 'Gezinssport Vlaanderen' (Z5) zou Gezinssport Vlaanderen kunnen/moeten **investeren in een vernieuwend beweegproject of -evenement**.

Beleidsopties:

BO8.1 Beweegcampagne opzetten als vernieuwende beleidsfocus

BO8.2 Vanuit focussporttakken een vernieuwend aanbod creëren

7.3.3 Schade beheersen (zwaktes + bedreigingen)

Vanuit Z7 + B5:

Beleidsuitdaging 9 (BU 9):

De beperkte middelen (tijd, personeel, geld) (Z7) in combinatie met de (personeels)besparingen van de overheid (B5) vereisen nood aan (digitale) **automatisering** (in de mate van het mogelijke en wenselijke); we zullen het in de toekomst moeten doen met minder middelen (personeel).

Beleidsopties:

BO9.1 Automatisering functioneel doorvoeren in de verschillende werkingsgebieden en nieuwe structuur van Gezinssport Vlaanderen

Vanuit (S6 +) Z1 + Z8+ B1+ B4:

Beleidsuitdaging 10 (BU 10):

Hoewel GSF beschikt over een degelijke leidraad en ondersteuning voor vrijwilligers (S6), blijkt vrijwilligersrecrutering en -behoud moeilijk realiseerbaar (Z1) gezien de huidige invulling van vrijwilligerswerk ('losse vrijwilligers' o.v. drukker leven B1 & 5) en de matige kwalificatiegraad van het sporttechnisch kader van sportclubs. Gezinssport Vlaanderen moet werk maken van een **kwaliteitsvol en meer hedendaags vrijwilligersbeleid** dat de binding van vrijwilligers aan de organisatie nastreeft.

Beleidsopties:

BO10.1 Onderzoek naar vrijwilligersbehoefte

BO10.2 Gericht actieplan naar vrijwilligersrecrutering op alle niveaus

BO10.3 Gesegmenteerd opleidingsaanbod ifv werkingsgebieden en focussporten

Vanuit Z2 + B5:

Beleidsuitdaging 11 (BU 11):

Gezien de onzekere subsidiëring binnen het nieuwe decreet en de verwachte besparingen van de Vlaamse overheid dient Gezinssport Vlaanderen **doordachte financiële inspanningen** te doen.

Beleidsopties:

BO11.1 Nieuwe producten onderwerpen aan een financieel haalbaarheidsplan

Vanuit Z5 + B2:

Beleidsuitdaging 12 (BU 12):

Omwille van de beperkte marketing in het algemeen naar het Vlaamse gezin en specifiek naar kansengroepen (Z5) en het gebrek aan expertise in migratie en vluchtelingenproblematiek, is Gezinssport Vlaanderen niet gekend bij de **allochtone doelgroep**.

Beleidsopties:

BO12.1 Project ontwikkelen dat rekening houdt met kansengroepen

8. Van beleidsuitdagingen naar een doelstellingenkader voor Gezinssport Vlaanderen 2017-2020

Inleidend

Vertrekkend vanuit de beleidsuitdagingen (zie 7.) werd door clustering en priorisering vanuit het planningsteam gekeken welke strategische doelstellingen konden geformuleerd worden en welke beleidsopties konden omgezet worden naar operationele doelstellingen, binnen een welbepaald strategisch doel. We beschrijven hieronder de motivatie van deze keuzes. De uitwerking wordt verder aangepakt aan de hand van het model van 'Sport Vlaanderen', waarbij elk strategisch doel wordt geconcretiseerd met operationele doelen en acties over de volledige beleidsperiode, mét aandacht voor mensen en middelen om de doelstellingen effectief te realiseren.

Strategische doelstelling 1

Eind 2020 is het sportaanbod van Gezinssport Vlaanderen, zowel via de sportclubs als de federatie, gemiddeld 75% multi- of intergenerationeel georganiseerd.

Motivatie:

Deze doelstelling sluit onmiddellijk aan bij de missie van Gezinssport Vlaanderen: “Wij doen gezinnen gezond bewegen”, onze reden van bestaan en de rode draad door onze werking. Ze wordt onmiddellijk gelinkt aan beleidsuitdaging 5 en 7 nl. vanuit een veranderend gezinsconcept moeten we een sportaanbod ontwikkelen dat hieraan tegemoet komt en dat is bij voorkeur een multi- en intergenerationeel sportaanbod, zowel op het vlak van clubwerking, evenementen of sportieve vakanties. Vanuit de voorliggende studie (Scheerder, Claes, KU Leuven, 2016) kunnen we heel wat inzichten halen en bovendien is het een voorzetting van een strategie uit het vorig beleidsplan. Op het vlak van de clubwerking onderscheiden zich duidelijk een aantal focussporten, d.w.z. die duidelijk meer beoefend worden dan andere sporten, hoewel vaak in verschillende organisatievormen of naar verschillende doelgroepen. Deze focussporten lenen zich dus duidelijk meer voor een gezinsgericht aanbod. Concreet gaat het om zwemmen, badminton, dans, gymnastiek, fietsen, volleybal en (dankzij de fusie met VWO) komt daar ook wandelen bij. Binnen de context van een nieuw decreet dat multisportfederaties bindt aan minimaal vijf sporttakken met 1.000 leden, moeten we dit verder trachten uit te bouwen. Vanuit deze focussporten willen we onze ondersteuning, promotie en opleidingen vorm geven. Daarnaast blijven we een multisportaanbod ondersteunen en stimuleren.

Beleidsopties die binnen deze doelstelling kunnen omgezet worden tot operationele doelen:

- ✓ Voeren van een gericht sportbeleid vanuit focussporttakken (succesfactor), zowel qua sportclubaanbod als promotioneel sportaanbod (sportvakanties, evenementen).
- ✓ Binnen de focussporttakken, aandacht hebben voor innovatieve vormen binnen dit sportaanbod, zowel naar sportclubs als promotioneel.
- ✓ Vanuit focussporten, het aanbod naar specifieke doelgroepen uitbouwen
- ✓ In samenwerking met GOSA (seniorenwerking Gezinsbond) het aanbod naar 50+ gericht promoten
- ✓ Project ontwikkelen dat ook rekening houdt met kansengroepen

Globaal actieplan om deze doelstelling te realiseren (SD= strategisch doel, OD= operationeel doel, A= acties):

SD001			Eind 2020 is het sportaanbod van Gezinssport Vlaanderen, zowel via de sportclubs als de federatie, gemiddeld 75 % multi- of intergenerationeel georganiseerd.
	OD001		Eind 2020 is het reguliere sportaanbod via de sportclubs, 75 % multi- of intergenerationeel georganiseerd.
		A0001	organiseren van multi- en intergenerationeel activiteiten aanbod via de sportclubs
		A0002	stimuleren van multi- en intergenerationeel aanbod door clubs via incentives en clubbezoeken
		A0003	ontwikkelen en evalueren van leidraad multi- en intergenerationeel aanbod voor elke focussport in functie van clubwerking
		A0004	implementeren van "het gezond en ethisch verantwoord sporten-beleid" in de werking van de sportclubs via informatie en promotie.
	OD002		Jaarlijks is het aanbod van sportvakanties door de federatie 75 % multi- of intergenerationeel georganiseerd.
		A0004	organiseren van sportvakanties in Vlaanderen met een multi- en intergenerationeel karakter in een context van medische en ethisch verantwoord sporten
		A0005	organiseren van sportvakanties in buitenland met een multi- en intergenerationeel karakter in een context van medisch en ethisch verantwoord sporten
		A0006	Toeleden van mensen in kansarmoede naar het regulier aanbod in samenwerking met partnerorganisaties
	OD003		Jaarlijks is het aanbod van sportieve evenementen door de federatie 75 % multi- of intergenerationeel georganiseerd.
		A0007	organiseren van de jaarlijkse wandel- en fietsrally
		A0008	organisatie sportaanbod tijdens jaarlijkse gezinshappening Gezinsbond
		A0009	organiseren van fiets- en wandeldag in samenwerking met wandelclub Gezinssport Vlaanderen
		A0010	organisatie 5 BOF-dagen in scholen in samenwerking met scholen
		A0011	organisatie van lokale Gizi-projecten voor kleuters in samenwerking met scholen, afdelingen, clubs of sportdiensten
		A0012	implementeren van "het gezond en ethisch verantwoord sporten-beleid" in de organisatie van evenementen van Gezinssport Vlaanderen.
	OD004		Jaarlijks is het aanbod van lokale of regionale sportieve evenementen door plaatselijke aanbieders 75 % multi- of intergenerationeel georganiseerd.
		A0013	ondersteunen en promoten van lokale of regionale activiteiten met multi- of intergenerationeel karakter vanuit de focussporten van Gezinssport Vlaanderen
		A0014	ontwikkelen en evalueren van leidraad multi- en intergenerationeel aanbod voor elke focussport in functie van eenmalige activiteiten met aandacht voor het medisch en ethisch verantwoord sporten-beleid,

Strategische doelstelling 2

Eind 2020 voert Gezinssport Vlaanderen een kwaliteitsvol vrijwilligersbeleid, zowel op sporttechnisch als bestuurlijk vlak.

Motivatie:

We kunnen er niet omheen dat de kwaliteit van een aanbod voor een heel groot stuk afhangt van de kwaliteit en inzet van de begeleiding en vrijwilligers. Deze doelstelling kadert dan ook binnen onze beleidsuitdaging 10 waarin terecht werd gesteld dat we vanuit duidelijk omschreven vrijwilligersprofielen, onze noden goed kunnen detecteren en van daaruit de eerder lage kwalificatiegraad trachten om te buigen. We volgen hierin dus de trend van het nieuwe decreet waarin kwalificatie en opleiding voor een groot stuk de kwaliteit van het aanbod bepalen. Enerzijds zullen we mee moeten lobbyen om het strakke aanbod laagdrempeliger te maken, zoeken naar stimulansen om opleiding te volgen en gedeeltelijk zelf opleidingen en bijscholingen aanbieden. Dit willen we dan ook in eerste instantie weer koppelen aan onze focussporten, omdat daar de nood het grootst is (meest aantal beoefenaars en clubs).

Beleidsopties die binnen deze doelstelling kunnen omgezet worden tot operationele doelen:

- ✓ Onderzoek naar vrijwilligersbehoefte
- ✓ Gericht actieplan naar vrijwilligersrecrutering op alle niveaus
- ✓ Gesegmenteerd opleidings- en bijscholingsaanbod i.f.v. werkingsgebieden en focussporten, zowel sporttechnisch als bestuurlijk
- ✓ Verbeteren van de sporttechnische kwalificatiegraad in de sportclubs
- ✓ Stimuleren van niet gekwalificeerde lesgevers tot volgen van een opleiding
- ✓ Clubondersteuning promotioneel, administratief en sporttechnisch, zowel vanuit centrale dienst als op het terrein

Globaal actieplan om deze doelstelling te realiseren (SD= strategisch doel, OD= operationeel doel, A= acties):

SD002			Eind 2020 voert Gezinssport Vlaanderen een kwaliteitsvol vrijwilligersbeleid, zowel op sporttechnisch als bestuurlijk vlak.
	OD005		Eind 2020 beschikken 10 % meer sportclublesgevers over een erkend diploma t.o.v. een o-meting in 2016.
		A0015	organiseren van bijscholingen en opleidingen voor vrijwilligers met bijzondere aandacht voor focussporten (zwemmen, wandelen, badminton, gym, dans)
		A0016	stimuleren van opleidingen en bijscholingen via incentives gekwalificeerde lesgevers aan sportclubs
		A0017	actieve medewerking verlenen aan de kaderopleiding (VTS) in een aantal focussporten
	OD006		Eind 2020 is de tevredenheid van bestuurlijke vrijwilligers over het aanbod en de ondersteuning gemiddeld 80 %
		A0018	organiseren van 2-jaarlijkse clubbevraging via online-tool
		A0019	ontwikkelen en optimaliseren van administratieve, promotionele en sporttechnische tools voor clubondersteuning vanuit centrale dienst clubwerking
		A0020	organiseren en/of faciliteren van bestuurlijke bijscholing en opleiding voor clubbestuurders

		A0021	clubondersteuning op maat via systematische clubbezoeken
--	--	-------	--

Strategische doelstelling 3

Eind 2020 is Gezinssport Vlaanderen gekend als dé aanbieder van sport en bewegen voor het gezin.

Motivatie:

Een nieuwe naam ... vraagt om een duidelijk communicatiebeleid en een nieuwe profilering. Met deze doelstelling willen we in Vlaanderen bekend worden als dé expert in gezinssport. Deze doelstelling sluit aan bij beleidsuitdagingen 1, 3 en 9. Vanuit de verworven expertise, dienen we onze waarden en normen, in een context van ethisch en medisch verantwoord sporten, duidelijk te communiceren om op die manier een ruimere bekendheid te verwerven en uiteindelijk een nog ruimere doelgroep aan te spreken. De Gezinsbond, als grootste gezinsbeweging in Vlaanderen, is hierbij een heel belangrijke partner. Onze communicatie dient hiertoe opgebouwd te worden vanuit een efficiënte aanpak rond automatisering en een doordacht gebruik van digitale en analoge communicatiemiddelen, afhankelijk van het product en de doelgroep.

Beleidsopties die binnen deze doelstelling kunnen omgezet worden tot operationele doelen:

- ✓ Bekendheid en imago van Gezinssport Vlaanderen verhogen via de Gezinsbond en externe kanalen (bv. beurs, info, media ...)
- ✓ Ruimer aanbod van gezinssportactiviteiten realiseren, zowel promotioneel (occasioneel) als structureel (clubs)
- ✓ Respecteren en stimuleren van een ethisch en medisch verantwoorde context en een dopingvrij klimaat in de hele werking.
- ✓ Het communicatieplan aan een update/evaluatie onderwerpen in functie van de nieuwe structuur achter Gezinssport Vlaanderen
- ✓ Digitale en analoge communicatiemiddelen duidelijk afwegen in functie van de te bereiken doelgroep en te promoten product (communicatiemix)
- ✓ Automatisering functioneel doorvoeren in de verschillende werkingsgebieden en nieuwe structuur van Gezinssport Vlaanderen, zodat dit ook het imago versterkt

Globaal actieplan om deze doelstelling te realiseren (SD= strategisch doel, OD= operationeel doel, A= acties):

SD003			Eind 2020 is Gezinssport Vlaanderen gekend als dé aanbieder van sport en bewegen voor het gezin
	OD007		Eind 2017 is een nieuwe huisstijl operationeel.
		A0022	ontwikkelen en verspreiden van promotiemateriaal volgens huisstijl
		A0023	ontwikkelen huisstijl
	OD008		Vanaf eind 2018 is alle communicatie gevoerd op basis van de nieuwe huisstijl.
		A0024	Uitgeven en verzenden van tijdschriften/nieuwsbrieven voor klanten - leden en vrijwilligers (tijdschriften Sportief/de wandelvogel)

		A0025	onderhoud website volgens huisstijl
		A0026	vernieuwing website
		A0027	gerichte communicatie per doelgroep/sporttak in de nieuwe huisstijl
		A0028	organiseren van bevraging naar leden/niet leden ivm naamsbekendheid
		A0029	vertegenwoordigen van Gezinssport Vlaanderen in diverse organisaties
	OD009		Jaarlijks is Gezinssport Vlaanderen actief aanwezig op 10 evenementen en beurzen om haar bekendheid als dé aanbieder van sport en bewegen voor het gezin te vergroten/benadrukken.
		A0030	het aanbod kenbaar maken aan het grote publiek op beurzen en evenementen van de Gezinsbond én van andere organisatoren
		A0031	kennismakingssessies voor het gezin in (een aantal focus)sporten organiseren op sportieve evenementen
		A0032	de huisstijl overal gebruiken om het publiek op het bestaan en de activiteiten van Gezinssport Vlaanderen te wijzen

Strategische doelstelling 4

Eind 2020 scoort Gezinssport Vlaanderen 10% beter op de decretale indicatoren 'Goed bestuur' t.o.v. een o-meting in 2017.

Motivatie:

Deze doelstelling sluit onmiddellijk aan bij beleidsuitdaging 4 nl. uit de studie van KU Leuven (Scheerder, Claes, 2016) werd objectief vastgesteld dat onze federatie goed scoort op 'Good governance' en bovendien wil het decreet de federaties daarvoor uitdagen én belonen. Hier moeten we dus echt verder op inzetten vanuit het medewerkersteam en het beleid van de federatie. De beleidsuitdagingen (2,11) die werden geformuleerd rond het verder zetten van een onderbouwd en verantwoord financieel beleid sluiten hier nauw bij aan.

Beleidsopties die binnen deze doelstelling kunnen omgezet worden tot operationele doelen:

- ✓ Good Governance introduceren als aandachtspunt in de federatie, zowel bestuurlijk als professioneel
- ✓ Actieplan Good Governance uitwerken vanuit decretale indicatoren bv. gedragscode bestuur en personeel, bevraging stakeholders, EVS/MVS-kader, opstellen en opvolgen beleidsplan, risicoanalyse en -beheersing, RVB-directieverhouding, klachtenregeling ...
- ✓ Vanuit het decreet de financiële impact op de organisatie goed inschatten als resultaat van Good Governance
- ✓ Nieuwe producten blijvend afwegen qua financiële haalbaarheid als resultaat van een goede bedrijfscultuur

Globaal actieplan om deze doelstelling te realiseren (SD= strategisch doel, OD= operationeel doel, A= acties):

SD004			Eind 2020 scoort Gezinssport Vlaanderen 10 % beter op de decretale indicatoren 'Goed bestuur' t.o.v. een O-meting in 2017.
	OD010		Eind 2017 is een actieplan 'goed bestuur' opgemaakt en gecommuniceerd naar de betrokken stakeholders.
		A0033	organiseren van statutaire vergaderingen en thematische werkgroepen op federatieniveau volgens principes van 'Goed bestuur'
		A0034	vertegenwoordigingsactiviteiten van bestuurders
		A0035	voeren van een HR beleid volgens de principes van 'Goed bestuur'
		A0036	uitvoeren en communiceren van het beleidsplanningsproces volgens principes van 'Goed Bestuur'
	OD011		Eind 2020 is het actieplan 'goed bestuur' geïmplementeerd in de werking van Gezinssport Vlaanderen
		A0037	het actieplan opvolgen en uitwerken volgens de diverse indicatoren van 'Goed bestuur'
		A0038	het actieplan operationaliseren in de werking van Gezinssport Vlaanderen

Strategische doelstelling 5 (Beleidsfocus 1)

Eind 2020 zijn 50% van de sportclubs van Gezinssport Vlaanderen met jeugdaanbod ondersteund via een systeem van kwaliteitslabels ter bevordering van de kwaliteit in de club enerzijds en van de sportparticipatie van kinderen en jongeren anderzijds.

Motivatie:

Deze doelstelling is een onmiddellijk gevolg van het verderzetten van een succesvolle werking uit de vorige beleidsperiode en ligt bovendien in de lijn van het nieuwe decreet waar een kwaliteitsvolle werking van sportclubs wordt gestimuleerd. De beleidsfocus jeugdsport is hierbij een heel goede aanzet om clubs bewust te maken van het belang van een kwaliteitsvolle werking. We willen nog meer clubs bereiken.

Beleidsopties die binnen deze doelstelling kunnen omgezet worden tot operationele doelen:

- ✓ Uitwerken van een kwaliteitsproject voor jeugdaanbod in clubs met concrete normen
- ✓ Clubs stimuleren en motiveren om hieraan deel te nemen

Zie verder hoofdstuk 9: uitwerking en actieplan

Strategische doelstelling 6 (Beleidsfocus 2)

Eind 2020 heeft Gezinssport Vlaanderen een innovatief sportaanbod ontwikkeld in één of meerdere focussporttakken, dat geïmplementeerd wordt in minimum 20 sportclubs.

Motivatie:

Enerzijds vertrekken we vanuit onze sterkte van een multigenerationeel aanbod, gesitueerd rond een aantal focussporten en anderzijds leren we vanuit het wetenschappelijk onderzoek dat onze veranderbereidheid te beperkt is. Dit zet ons aan om, aansluitend bij beleidsuitdagingen 5 en 8, te investeren in een innovatief sportaanbod, maar wel vertrekkend vanuit de focussporten, zodat dit aanbod versterkend kan werken en nauw aansluit bij onze missie en visie, en dus bij onze behoefte.

Beleidsopties die binnen deze doelstelling kunnen omgezet worden tot operationele doelen:

- ✓ Binnen de focussporttakken, aandacht hebben voor innovatieve vormen binnen dit sportaanbod, zowel naar sportclubs als promotioneel.
- ✓ Vanuit focussporttakken een vernieuwend aanbod creëren

Zie verder hoofdstuk 10: uitwerking en actieplan

Strategische doelstelling 7 (Beleidsfocus 3)

Eind 2020 heeft Gezinssport Vlaanderen een laagdrempelig sportaanbod ontwikkeld voor gezinnen in los verband.

Motivatie:

Naast het bestaande sportclubaanbod dient onze federatie te investeren in een aanbod waarbij we ook sporters in los verband kunnen bereiken. Dit zorgt ervoor dat onze bekendheid ruimer wordt en anderzijds komen we tegemoet aan onze missie om nog meer gezinnen gezond te laten bewegen. Deze doelstelling sluit dan ook nauw aan bij beleidsuitdaging 6 waarbij gesteld wordt dat we vanuit een individualiseringstrend van de Vlaming, die toch fit en gezond wil zijn, inzetten op sportmogelijkheden aangepast en op maat van de het individu.

Beleidsopties die binnen deze doelstelling kunnen omgezet worden tot operationele doelen:

- ✓ Het individuele lidmaatschap aantrekkelijker maken
- ✓ Gerichter onderzoek naar succesformules in samenwerking met KU Leuven
- ✓ Bewustmaking en stimuleren van ethisch en medisch verantwoord sporten en een dopingvrij klimaat
- ✓ Bewegingcampagne opzetten als vernieuwende en/of laagdrempelige beleidsfocus

Zie verder hoofdstuk 11: uitwerking en actieplan

9. Beleidsfocus jeugdsport Gezinssport Vlaanderen

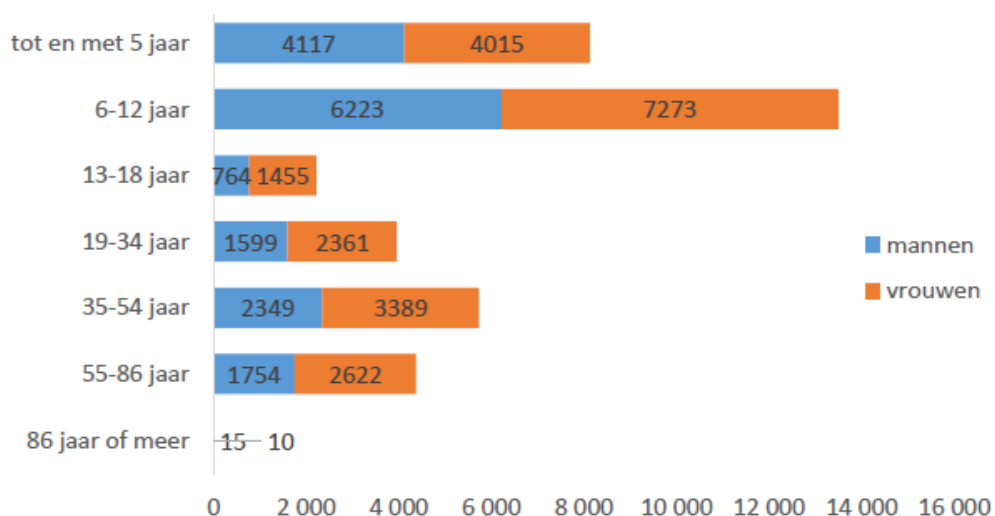
9.1 Jeugdige cijfers

9.1.1 Jeugdleden – aantallen & sportvoorkeur

GSF telt 23.847 jeugdleden (meting december 2015).

De leeftijdsgroep 6 tot 12-jarigen is het sterkst vertegenwoordigd binnen GSF (35,6%), gevolgd door de leden t.e.m. vijf jaar (21,4%), de aandelen van de 13 tot 18-jarigen (5,8%) liggen een stuk lager.

Figuur 1: Overzicht van het aantal GSF-clubleden, naar geslacht en leeftijd, anno 2015

De sporten die voornamelijk beoefend worden zijn:

- Door de -5-jarigen:
zwemmen-watergewenning (70%), gymnastiek-bewegingsopvoeding (18%) en omnisport (4%)
- Door de 6-12-jarigen:
zwemmen (56%), dansen (16%) en gymnastiek (10%)
- Door de 13-18-jarigen:
dansen (35%), badminton (27%) en zwemmen (16%)

9.1.2 Jeugdsportclubs aangesloten bij GSF

Tijdens het seizoen 2014-'15 waren er 257 clubs met jeugdleden actief bij GSF. Bij 210 hiervan waren minstens 15 jeugdleden aangesloten, die in een aparte jeugdgroep sporten (i.e. definitie GSF-jeugdsportclub).

De geografische spreiding van jeugdsportclubs is goed. In alle provincies is er een jeugdsportaanbod:

- Antwerpen: 45
- Limburg: 29
- Oost-Vlaanderen: 48
- Vlaams-Brabant & Brussel: 52
- West-Vlaanderen: 36

9.2 Jeugdsport bij GSF: streven naar kwaliteit!

Als recreatieve sportfederatie van de Gezinsbond trachten we alle leden van het gezin te bereiken en te motiveren om op een veilige, recreatieve manier aan sport en beweging te doen. We richten ons hierbij naar alle leeftijden, van baby tot 55-plusser. Voor elk van deze leeftijdsgroepen biedt GSF een gepast sportaanbod.

GSF heeft het belang van de jeugdsport steeds erkend en in de kijker geplaatst: jong geleerd is immers oud gedaan. Ook de studie van Scheerder et al. (2016) bevestigt dit: kinderen die op jonge leeftijd veel bewegen of sporten, zijn op latere leeftijd vaker sportief actief dan kinderen die niet gestimuleerd werden om te bewegen.

Daarom ook ijvert GSF voor een gevarieerde, kwaliteitsvolle jeugdsportwerking voor kinderen en jongeren. Met initiatieven als de lessenreeksen watergewenning, het GIZI-project en Multimove voor peuters en kleuters, Sportspetters voor lagere schoolkinderen en tieners ... en het jeugdsportproject 'van Basic tot Best' wil GSF het belang van een **kwaliteitsvolle, recreatieve multisportclubwerking** blijven benadrukken.

Zowel in de ondersteuning van onze clubs als de realisatie van (nieuwe) projecten staat kwalitatieve (jeugd)sportwerking voorop:

- Gizi kijk, ik sport – over sport- en taalstimulering bij kleuters en jonge kinderen
- Watergewenning voor baby's, peuters en kleuters
- Knuffelturnen
- Multimove
- Sporten doen we samen – over bewegen in gezinsverband
- Jeugdsportfonds 'van Basic tot Best'
- Ethisch verantwoord sporten: GSF-gedragscode en speels EVS-concept (h)Eerlijke spelnamiddag. GSF werd in 2014 onderscheiden op het Panathlon Stipendium als één van de drie waardevolste projecten rond ethiek in de sport.
- Veilig op weg – over sport en verkeersveiligheid. GSF werd in 2014 beloond met het SAVE-label als erkenning voor de initiatieven die werden genomen in het kader van verkeersveiligheid.
- Jeugdsportspecifieke thema's die werden aangereikt via de sporttechnische bijdrage bij het tijdschrift Sportief:
 - De Gizi-zweminstuif. Een speelse omloop in het zwembad voor kleuters.
 - Yoga in de club of op school. Stressbeheer voor kinderen door relaxatie- en concentratieoefeningen.

Op de website van GSF (www.gsf.be/vrijwilligers) vind je een overzicht van en toelichting bij alle acties met als doel de sportparticipatie van kinderen en jongeren en de kwaliteit van de jeugdsportwerking in onze clubs te bevorderen

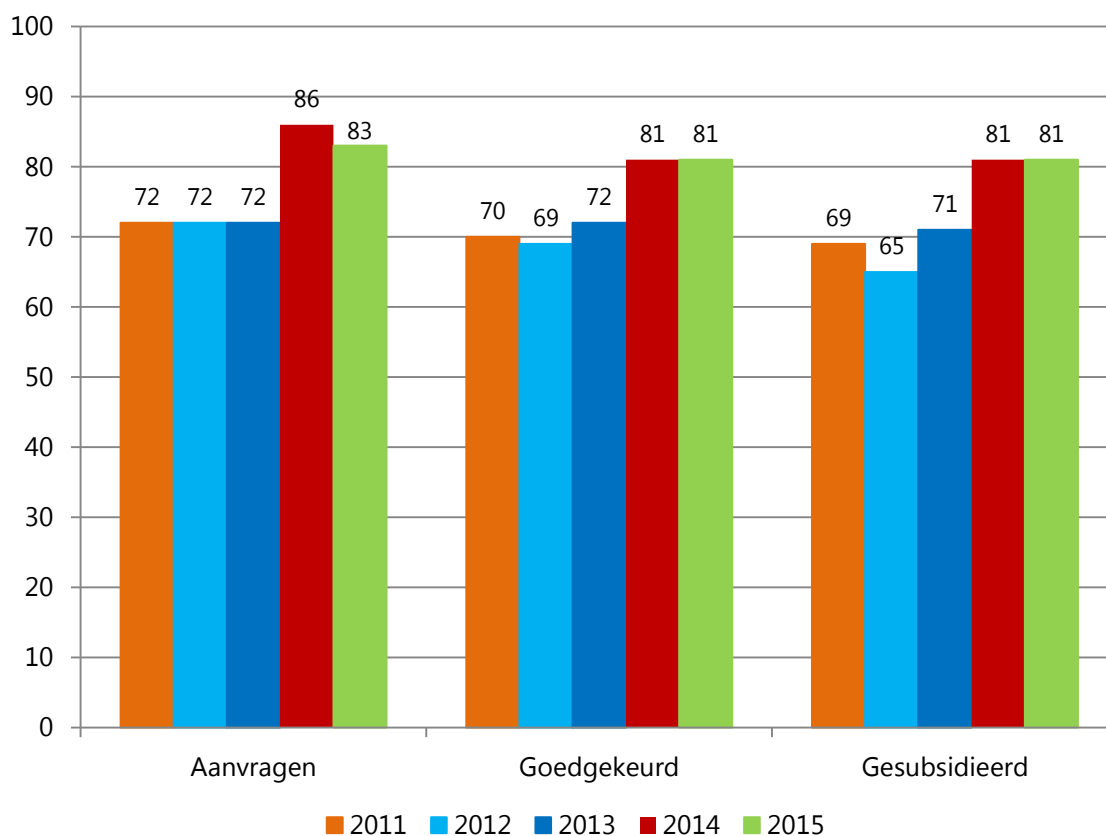
9.3 Jeugdsportproject BP 2013-2016

Sinds 2009 neemt GSF deel aan de facultatieve opdracht jeugdsport. Het jeugdsportproject ‘van Basic tot Best’ wil clubs die inzetten op het bevorderen van de sportparticipatie van kinderen en jongeren in een kwaliteitsvolle clubomgeving, (financieel) ondersteunen d.m.v. een jeugdsportfonds.

9.3.1 Cijfers jeugdsportproject 2011-2015

In 2015 dienden 83 clubs een aanvraag tot subsidie in, in het kader van het jeugdsportproject ‘van Basic tot Best’. Dit was een lichte afname in vergelijking met 2014, toen 86 clubs een aanvraag indienden. Hoewel er minder aanvragen werden ingediend, konden er toch evenveel dossiers weerhouden worden; 81 clubs konden rekenen op subsidies uit het jeugdsportfonds ‘van Basic tot Best 2015’. Dit betreft 1 op de 3 jeugdsportclubs aangesloten bij GSF (figuur 2).

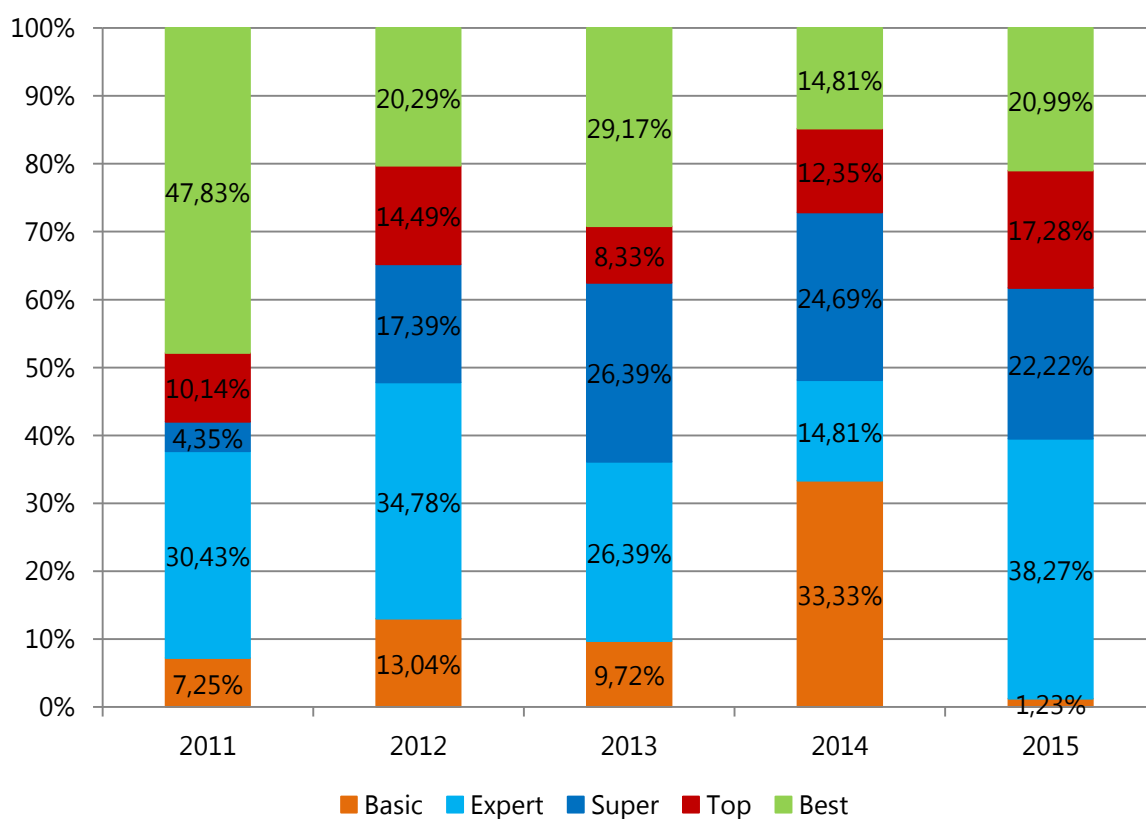
Figuur 2: Deelnemende clubs 2011-2015

De clubs die deelnamen aan het jeugdsportproject ‘van Basic tot Best’ bereikten in 2015 in totaal 7.895 jeugdleden.

We merken een blijvende interesse van onze jeugdsportclubs in het jeugdproject ‘van Basic tot Best’. Bovendien valt op dat clubs blijven streven naar kwaliteit. Dit uit zich in hogere kwaliteitsscores en –labels die behaald worden door de jeugdsportclubs (figuur 3).

Figuur 3: Verdeling labels naar jaartal

9.3.2 Kwaliteitscriteria jeugdsportproject 2015

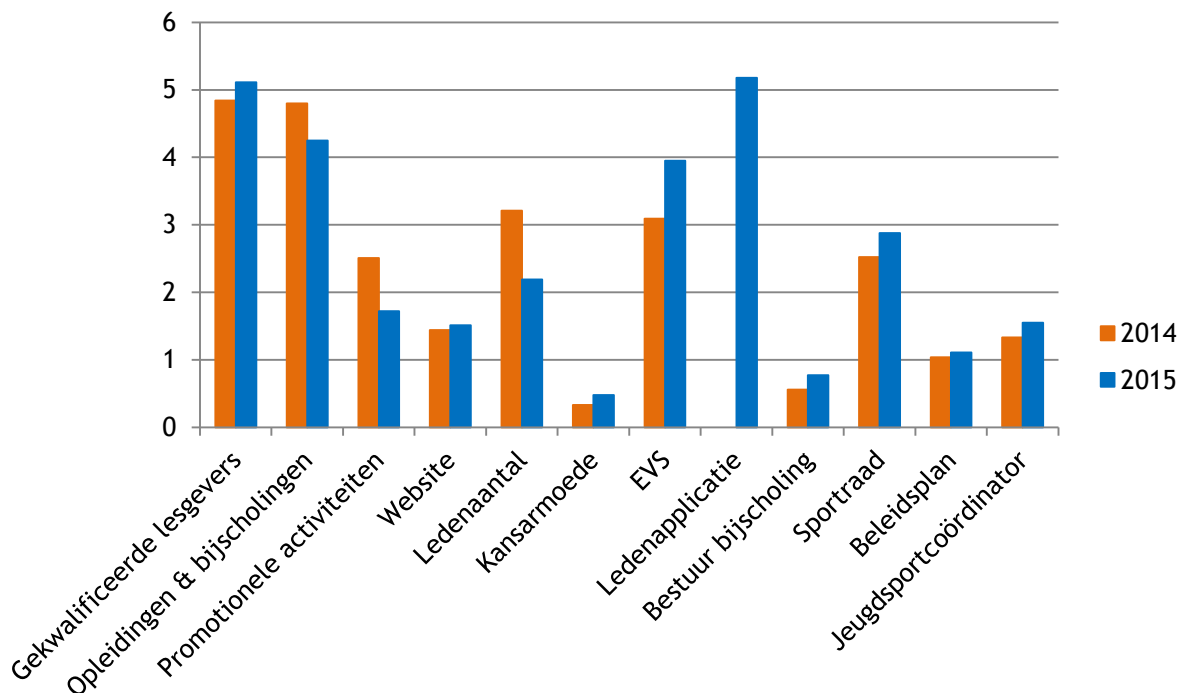
Tabel 1: Overzicht van de kwaliteitscriteria die aan bod kwamen in het huidige jeugdsportproject

Criterium	Tot. punten 2015	Gem. punten 2015	Max. te verdienen
Gekwalificeerde lesgevers	414	5,11	10
Opleidingen & bijscholingen	345	4,25	3 per bijscholing 6 per VTS-opleiding
Promotionele activiteiten	140	1,72	10
Website	123	1,51	3
Ledenaantal	178	2,19	10
Kansarmoede	39	0,48	3
EVS	320	3,95	10
Ledenapplicatie	420	5,18	6
Bestuur bijscholing	63	0,77	3
Sportraad	234	2,88	6
Beleidsplan	90	1,11	6
Jeugdsportcoördinator	126	1,55	6

De meeste punten (zowel totaal als gemiddeld) werden behaald op de criteria ‘gekwatificeerde lesgevers’, ‘opleidingen en bijscholingen’, ‘ledenapplicatie’ en ‘Ethisch Verantwoord Sporten’.

Voor de meeste criteria stijgt de gemiddelde behaalde score t.o.v. 2014; clubs scoren op de meeste kwaliteitscriteria een hogere score in vergelijking met het jaar voordien (figuur 4).

Figuur 4: Evolutie gemiddelde scores per criterium 2014 vs 2015

Uitzonderingen zijn de criteria ‘opleidingen en bijscholingen’, ‘promotieactiviteiten’ en ‘ledenaantal’.

Wat betreft het criterium ‘opleidingen en bijscholingen’ is de lagere gemiddelde score te wijten aan het feit dat er in 2015 meer bijscholingen dan opleidingen werden gevolgd (de score voor bijscholingen ligt lager dan die voor opleidingen – 3 punten t.o.v. 6 punten). Daarentegen steeg het aandeel van clubs dat punten scoorde op dit criterium in vergelijking met vorig jaar (41% in 2015 t.o.v. 38,2% in 2014 – cfr. infra).

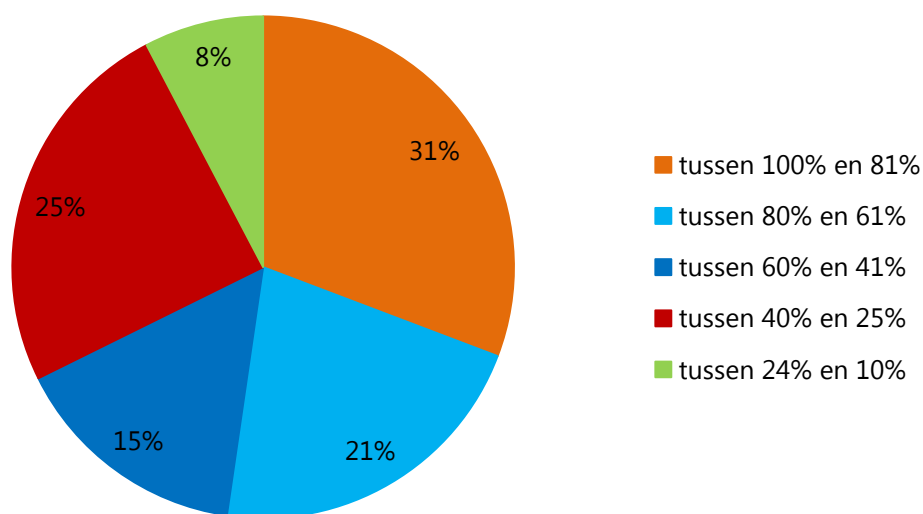
De lagere gemiddelde score voor ‘promotieactiviteiten’ ligt aan de andere invulling die aan dit criterium werd gegeven. In 2014 kon de club een onbeperkt aantal activiteiten doorgeven, waardoor het puntentotaal exponentieel toenam. In 2015 kwamen slechts een beperkt aantal activiteiten in aanmerking, waarvoor een vaste score werd toegekend.

GSF lanceerde eind 2014 een nieuwe online applicatie voor clubs. Het criterium ‘ledenapplicatie’ werd bijgevolg als nieuw item opgenomen in de subsidieaanvraag. Door extra punten toe te kennen, willen we clubs stimuleren deze applicatie te gebruiken ter stimulering van administratieve vereenvoudiging voor clubs en federatie.

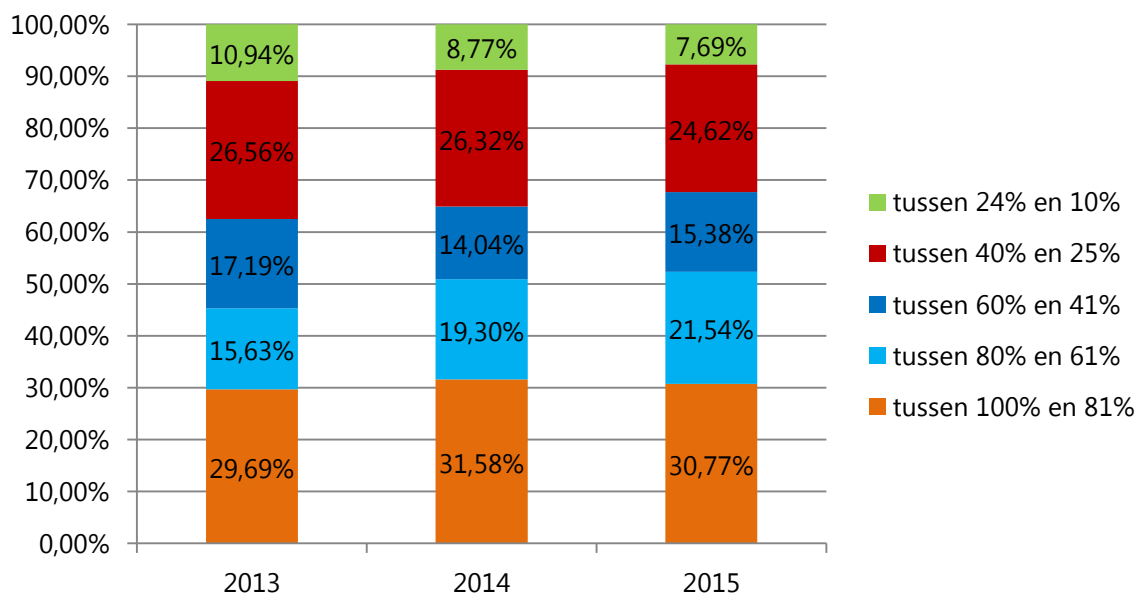
9.3.2.a Gekwalificeerde lesgevers

Alle deelnemende clubs werkten met minstens één gekwalificeerde lesgever (basiscriterium). In 52,3% van de clubs waren meer dan 60% van de lesgevers, actief in de club, gediplomeerd. Dit is een lichte toename met 2,3% t.o.v. 2014, toen er in 50,9% van de clubs meer dan 60% gediplomeerde lesgevers actief waren. Het aandeel gekwalificeerde lesgevers actief in de deelnemende GSF-jeugdsportclubs kent jaarlijks een (lichte) toename (figuren 5 en 6).

Figuur 5: Percentage gekwalificeerde lesgevers bij deelnemende jeugdsportclubs in 2015

Figuur 6: Evolutie aandeel gekwalificeerde lesgevers per club 2013-2015

9.3.2.b Opleidingen en bijscholingen

41% van de clubs (38,2% in 2014) gaven aan dat hun jeugdsportlesgevers een sporttechnische bijscholing of opleiding hebben gevolgd. GSF blijft verder inzetten op de opleiding en bijscholing van lesgevers door het organiseren van eigen vormingen enerzijds (o.a. aspirant-initiator zwemmen, bijscholingen kleuter- en knuffelturnen) en het promoten van het VTS-aanbod anderzijds (www.gsf.be/opleidingen-bijscholingen).

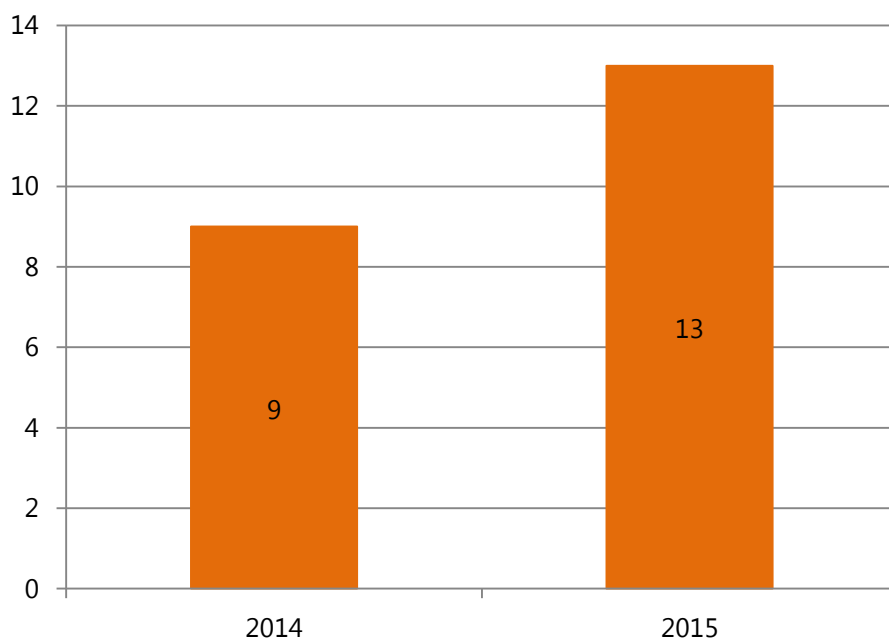
9.3.2.c Bevorderen van de sportparticipatie

In 32 van de 81 deelnemende clubs (39,5%) steeg het ledenaantal tijdens het afgelopen seizoen.

Promotionele activiteiten om nieuwe leden aan te trekken werden in 38% van de clubs georganiseerd (status quo t.o.v. 2014). De meerderheid van de clubs organiseerde het voorbije seizoen geen bijkomende activiteiten die tot doel hadden nieuwe leden aan te trekken. Ook hier speelt het gebrek aan geschikte infrastructuur en/of vrijwilligers een (negatieve) rol.

Het aantal clubs dat acties ondernam met betrekking tot het toeleiden van kansarme deelnemers naar de sportclub steeg van 9 clubs in 2014 naar 13 clubs in 2015. Deze clubs werkten samen met het lokale OCMW en kenden een voordeeltarief toe voor deelnemers uit een kansarm gezin (figuur 7).

Figuur 7: Evolutie aantal clubs dat inzet op toeleiding van kansengroepen

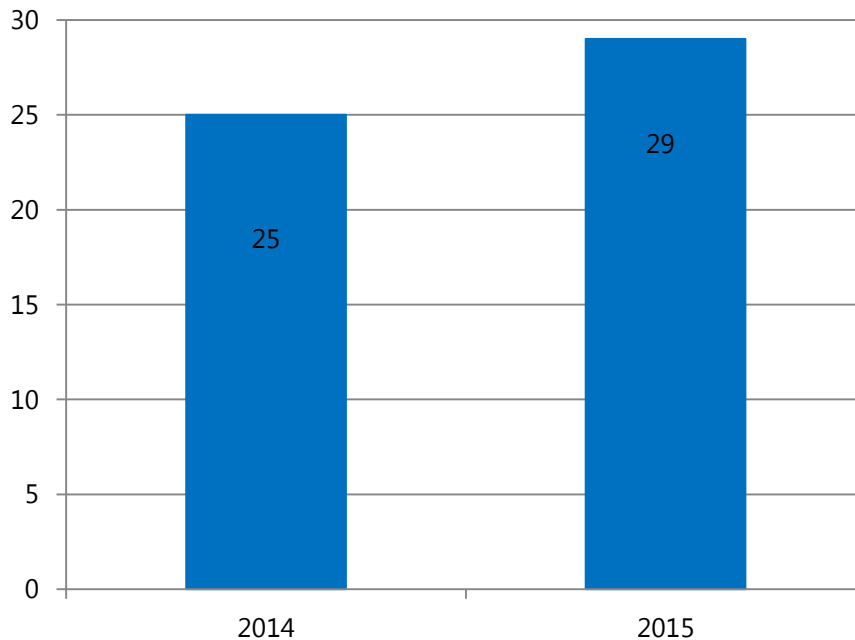

9.3.2.d Ethisch Verantwoord Sporten

Naast de basisvoorwaarde Ethisch Verantwoord Sporten, i.e. het ondertekenen van de GSF-gedragscode voor jeugdsportclubs, stimuleert GSF haar clubs om bijkomend een eigen clubspecifieke gedragscode te ontwikkelen en te gebruiken in de club.

29 clubs (25 in 2014) gaven aan te beschikken over een eigen gedragscode voor deelnemers, ouders en/of trainers (figuur 8). Deze gedragscode onderschrijft het Sport-voor-Allen-idee waar de GSF ten volle op wil inzetten.

Figuur 8: Evolutie aantal clubs dat actie ondernam i.k.v. EVS

9.3.2.e Bestuurlijke omkadering

Naast gekwalificeerde begeleiding is ook een doordachte bestuurlijke omkadering niet onbelangrijk om de kwaliteit in de jeugdsportclub te garanderen.

De clubs konden punten verdienen op verschillende bestuurlijke items:

- Volgen van een bestuurlijke bijscholing: 21 clubverantwoordelijken (+6 t.o.v. 2014) volgden een bestuurlijke bijscholing. We merken elk jaar een lichte toename van het aantal clubverantwoordelijken dat een bestuurlijke bijscholing volgt.
- Afvaardiging in de lokale sportraad: 39 clubs (+5 t.o.v. 2014) zetelen in de lokale sportraad.
- Opstellen van een strategisch beleidsplan (volgens de richtlijnen uit de Dynamo-brochure 'Sportclubbeleidsplanning'): 15 clubs (18,5%) dienden een strategisch beleidsplan in. Enkel beleidsplannen die inhoudelijk sterk en kwaliteitsvol waren opgesteld (naar de richtlijnen volgens de Dynamo-brochure) werden aanvaard.
- Aanstellen van een jeugdsportcoördinator: 21 clubs (+3 t.o.v. 2014) werkten met een jeugdsportcoördinator.

9.4 SWOT-analyse

In de SWOT-analysetabel werden, na overleg met het planningsteam en bestuur, de geselecteerde belangrijkste sterktes en zwaktes uit de interne analyse van de federatie enerzijds en de belangrijkste kansen en bedreigingen uit de externe analyse anderzijds tegenover elkaar geplaatst. Enkele van deze sterktes/zwaktes en kansen/bedreigingen zijn **specifiek van toepassing op het jeugdsportbeleid** van Gezinsport Vlaanderen.

Sterktes 1. Sterke missie 2. Duidelijke en uitgebreide communicatie 3. Binding met de Gezinsbond 4. Inzicht in het evoluerende gezinsconcept 5. Goede score op Goed Bestuur (studie Scheerder) 6. Duidelijke afspraken inzake rechten & plichten van vrijwilligers 7. Financiële katers worden vermeden 8. Wetenschappelijk onderbouwd inzicht 9. Gewaardeerde clubondersteuning 10. Fusie GSF-VWO: rijkere structuur-bredere doelgroep (55+)	Zwaktes 1. Beperkte instroom (jonge) vrijwilligers 2. Onzekere subsidiëring 3. Negatieve ledenevolutie 4. Beperkte veranderingsbereidheid 5. (Te) beperkte marketing 6. Zéér ruime doelgroep > promotie 7. Beperkte middelen om in te spelen om de wensen van de zeer ruime doelgroep en veranderingsprojecten 8. Te lage kwalificatiegraad in clubs
Kansen 1. Individualiseringstrend 2. Actieve en gezonde levensstijl Vlaming 3. Veranderende gezinssamenstelling 4. Groot aandeel 50-plussers (onderscheid tussen 'actieve' senior en 'sociale' senior) 5. Jeugd = de toekomst 6. Nieuw decreet 7. (Sociale) media en (digitale) sporthypes 8. Migratiestroom	Bedreigingen 1. Drukker leven 2. Jeugd heeft overgewicht en is steeds meer sedentair. 3. Gezinnen in armoede 4. Andere invulling vrijwilligerswerk 5. Besparingen 6. Commercialisering van de sport 7. Gebrek aan geschikte sportaccommodatie

Bovendien kent het huidige jeugdsportproject 'van Basic tot Best' een positieve evolutie. Sinds 2009 zijn er steeds meer clubs ingestapt in het project. De overgrote meerderheid van deze clubs dient jaarlijks een aanvraag in om een graantje mee te pikken van het jeugdsportfonds ter bevordering van de kwaliteit in de club en de sportparticipatie van jongeren.

De clubs blijven investeren in de kwaliteit van hun jeugdsportwerking; getuige hiervan de hogere labels die jaarlijks verdiend worden (cfr. 3. Jeugdsportproject BP 2013-2016).

9.5 Beleidsuitdagingen en strategische doelstelling

Beleidsuitdaging jeugd – 1

Het jeugdsportproject ‘van Basic tot Best’ werd de voorbije jaren inhoudelijk op punt gesteld. In het project wordt ruime aandacht besteed aan een kwantitatieve omkadering (gekwalficeerde lesgevers, goed bestuur, promotie van erkende opleidingen). Gezien het gebrek aan gekwalficeerde vrijwilligers in sommige (jeugd)sportclubs (Z8) willen we met het jeugdsportproject blijvend inzetten op het verhogen en honoreren van een kwaliteitsvolle omkadering in de club.

Beleidsuitdaging jeugd – 2

Onze sterke en unieke missie (S1) en kwaliteitsvolle sportclubondersteuning (S9) indachtig, willen we blijvend inzetten op het organiseren van kindvriendelijke sportieve initiatieven voor alle gezinnen in Vlaanderen, ter bevordering van een lifetime-sportbeoefening (van baby tot senior). Uit de studie van Scheerder et al. ‘Gezinnen in beweging’ blijkt immers dat wie sport op jonge leeftijd, dit ook vaker zal doen als volwassene (in vergelijking met inactieve kinderen), maar ook omgekeerd dat kinderen wiens ouders actief sportief zijn, hun voorbeeld zullen volgen (O8).

Investeren in een kwaliteitsvolle jeugdsportwerking is investeren in de toekomst van sportend Vlaanderen (O5).

Strategische doelstelling – Beleidsfocus jeugdsport

Eind 2020 zijn 50% van de sportclubs van Gezinssport Vlaanderen met jeugdaanbod ondersteund via een systeem van kwaliteitslabels ter bevordering van de kwaliteit in de club enerzijds en van de sportparticipatie van kinderen en jongeren anderzijds.

Motivatie:

Deze doelstelling is een onmiddellijk gevolg van het verderzetten van een succesvolle werking uit de vorige beleidsperiode en ligt bovendien in de lijn van het nieuwe decreet waar een kwaliteitsvolle werking van sportclubs wordt gestimuleerd. De beleidsfocus jeugdsport is hierbij een heel goede aanzet om clubs bewust te maken van het belang van een kwaliteitsvolle werking. We willen nog meer clubs bereiken.

Beleidsopties die binnen deze doelstelling kunnen omgezet worden tot operationele doelen:

- ✓ Uitwerken van een kwaliteitsproject voor jeugdaanbod in clubs met concrete kwaliteitsnormen en –criteria.
- ✓ Clubs stimuleren en motiveren om deel te nemen aan het jeugdsportproject (i.e. efficiënte communicatie, beperking van de administratieve last voor clubs bij het indienen van een subsidiedossier)
- ✓ Clubs honoreren voor hun inspanningen in het kader van een kwaliteitsvolle, recreatieve jeugdsportwerking.
- ✓ Uitgebreide ondersteuning vanuit de federatie d.m.v. het ter beschikking stellen van didactisch, promotioneel en sportief materiaal, clubbezoeken, organisatie van opleidingen en bijscholingen voor jeugdsportlesgevers en bestuursleden.

Globaal actieplan om deze doelstelling te realiseren (SD= strategisch doel, OD= operationeel doel, A= acties):

SD005			Eind 2020 zijn 50% van de sportclubs van Gezinssport Vlaanderen met jeugdaanbod ondersteund via een systeem van kwaliteitslabels ter bevordering van de kwaliteit in de club enerzijds en van de sportparticipatie van kinderen en jongeren anderzijds.
	OD012		Jaarlijks stijgt het aantal jeugdclubs dat instapt in het jeugdsportproject 'van BASIC tot BEST' met 2%.
		A0039	Communicatie naar clubs (via nieuwsbrief, ledenapp, website, tijdschrift en clubbezoeken)
		A0040	Opvolgen en verwerken subsidiedossiers (aanvraag, dossier, afrekening)
		A0041	Uitbetaling clubs
		A0042	Evaluatie en bijsturing subsidiedossier voor clubs
	OD013		Jaarlijks stijgt het aantal aangesloten jeugdleden met 2%.
		A0043	Nieuwe jeugdsportinitiatieven opstarten i.s.m. clubs en bondsafdelingen
		A0044	Jeugdsportcampagne lanceren
		A0045	EVS in de praktijk brengen (organisatie heerlijke spelnamiddag)

9.6 Conclusie

GSF heeft het belang van een kwaliteitsvolle sportclubwerking voor (jonge) kinderen en jongeren steeds erkend en in de kijker geplaatst: jong geleerd is immers oud gedaan. Daarom ook ijvert GSF voor een gevarieerde, kwaliteitsvolle jeugdsportwerking vanaf peuterleeftijd tot tiener. Met het huidige jeugdsportproject 'van Basic tot Best' wil GSF het belang van een kwaliteitsvolle, recreatieve multisportclubwerking blijven benadrukken.

Het jeugdsportproject 'van Basic tot Best' kon van bij het begin op interesse rekenen van onze clubs. De meeste clubs nemen bovendien jaarlijks deel. Dit is een positieve tendens, aangezien streven naar kwaliteit een continue proces is. Bovendien valt op dat clubs streven naar steeds meer kwaliteit. Dit uit zich in hogere kwaliteitsscores en -labels die doorheen de jaren door de jeugdsportclubs behaald werden.

Om de continuïteit van een kwaliteitsvolle jeugdsportwerking te garanderen zal Gezinsport Vlaanderen ook in de beleidsperiode 2017-2020 inzetten op de beleidsfocus jeugdsport met het project 'van Basic tot Best'. Gezinsport Vlaanderen stelt zich als doel om tegen eind 2020 50% van haar jeugdsportclubs te ondersteunen via een systeem van kwaliteitslabels.

10. Beleidsfocus innovatie Gezinssport Vlaanderen

10.1 Situatieschets

Vanuit onze missie, “wij doen gezinnen gezond bewegen”, stelt Gezinssport Vlaanderen zich tot doel om de Vlaming zoveel mogelijk in gezinsverband te laten bewegen en sporten, zowel multigenerationeel (de club heeft voor elke leeftijdsgroep een apart sportaanbod) als intergenerationeel (de club biedt een sport aan die door verschillende leeftijdsgroepen gelijktijdig en samen kan beoefend worden).

Uit de studie van Scheerder (2016), ‘Gezinnen in beweging’, blijkt dat vooral zwemmen, gymnastiek (bewegingsopvoeding – lichaamsoefeningen), badminton, wandelen en loopsport populaire sporten zijn binnen de verschillende leeftijdsgroepen en zich bijgevolg goed lenen om inter- of multigenerationeel te werken binnen het huidige sportaanbod. Deze sporttakken zullen in de komende beleidsperiode 2017-2020 als ‘**focussporttakken**’ gedefinieerd worden (*Studie over de Bewegingsactiviteiten in Vlaanderen 2009* (SBV09) en *ParticipatieSurvey 2014* (PAS14)).

Voor twee van bovenstaande focussporttakken bestaat er in verschillende van onze sportclubs al een inter- of multigenerationeel aanbod. Het grootste aandeel inter/multigenerationele sportclubs vinden we in de badminton sport; deze sporttak lijkt zich uitermate goed te lenen om in gezinsverband te beoefenen. Ook het zwemmen, m.n. de watergewenning voor baby's en peuters en het gezinszwemmen, wordt vaak in gezinsverband beoefend.

Voor beide sporttakken werden in de voorbije beleidsperiodes verschillende innovatieve acties en campagnes gerealiseerd:

- Uitgave handboek ‘Badminton. Meer dan een pluimpje slaan.’
- Uitgave draaiboek ‘Spelgerichte oefenvormen voor badminton’ (2003-2004)
- Campagne en uitgave handboek ‘Watergewenning. Met baby, peuter, kleuter in het zwembad’
- Jeugdsportproject ‘Zwemwijzer’ over kwaliteitsvolle watergewenning (2003-2004)

Om het intergenerationele aanbod in de federatie verder uit te breiden wordt er in de beleidsperiode 2017-2020 geopteerd om een nieuw innovatief sportaanbod uit te werken, op maat van (jonge) gezinnen.

De voorbije beleidsperiode werd het knuffelturnen – bewegingsactiviteit voor (groot)ouders samen met hun (klein)kind – uitgetest in enkele van onze clubs en afdelingen van de Gezinsbond (focussporttak gymnastiek) onder de vorm van eenmalige sessies. Bedoeling was vooral om het concept uit te proberen en inhoudelijk en organisatorisch op punt te stellen. Op jaarbasis werden een 40-tal startsessies georganiseerd. Gezinssport Vlaanderen wenst tijdens de Olympiade 2017-2020 dit pilootproject ‘knuffelturnen’ verder uit te bouwen tot een duurzame clubwerking.

10.2 SWOT-analyse

In de SWOT-analysetabel werden, na overleg met het planningsteam en bestuur, de geselecteerde belangrijkste sterktes en zwaktes uit de interne analyse van de federatie enerzijds en de belangrijkste kansen en bedreigingen uit de externe analyse anderzijds tegenover elkaar geplaatst. Enkele van deze sterktes/zwaktes en kansen/bedreigingen zijn **specifiek van toepassing op de beleidsfocus innovatie**.

Sterktes 1. Sterke missie 2. Duidelijke en uitgebreide communicatie 3. Binding met de Gezinsbond 4. Inzicht in het evoluerende gezinsconcept 5. Goede score op Goed Bestuur (studie Scheerder) 6. Duidelijke afspraken inzake rechten & plichten van vrijwilligers 7. Financiële katers worden vermeden 8. Wetenschappelijk onderbouwd inzicht 9. Gewaardeerde clubondersteuning 10. Fusie GSF-VWO: rijkere structuur-bredere doelgroep (55+)	Zwaktes 1. Beperkte instroom (jonge) vrijwilligers 2. Onzekere subsidiëring 3. Negatieve ledenevolutie 4. Beperkte veranderingsbereidheid 5. (Te) beperkte marketing 6. Zéér ruime doelgroep > promotie 7. Beperkte middelen om in te spelen om de wensen van de zeer ruime doelgroep en veranderingsprojecten 8. Te lage kwalificatiegraad in clubs
Kansen 1. Individualiseringstrend 2. Actieve en gezonde levensstijl Vlaming 3. Veranderende gezinssamenstelling 4. Groot aandeel 50-plussers (onderscheid tussen 'actieve' senior en 'sociale' senior) 5. Jeugd = de toekomst 6. Nieuw decreet 7. (Sociale) media en (digitale) sporthypes 8. Migratiestroom	Bedreigingen 1. Drukker leven 2. Jeugd heeft overgewicht en is steeds meer sedentair. 3. Gezinnen in armoede 4. Andere invulling vrijwilligerswerk 5. Besparingen 6. Commercialisering van de sport 7. Gebrek aan geschikte sportaccommodatie.

10.3 Beleidsuitdagingen en strategische doelstelling

Beleidsuitdaging innovatie – 1

Aangezien GSF blijkt geeft van een goed inzicht in het evoluerende gezinsconcept en ook oog heeft voor het ontwikkelen van een inter- en multigenerationeel sportaanbod (S4) in de schoot van de Gezinsbond (S3), in combinatie met een veranderende gezinssamenstelling (K3), een grote groep senioren (K4) en (sedentaire) jeugd (K5), dient Gezinssport Vlaanderen werk te maken van een verruiming van het inter- en multigenerationeel sportaanbod voor elke leeftijd en doelgroep (in verschillende sporttakken, rekening houdend met focussporttakken).

Beleidsuitdaging innovatie – 2

Gezien de beperkte veranderingsbereidheid (Z4) en de zwakke marketing van het product 'Gezinssport Vlaanderen' (Z5) zou Gezinssport Vlaanderen moeten investeren in een vernieuwend beweegproject of -evenement.

Strategische doelstelling – Beleidsfocus innovatie

Eind 2020 heeft Gezinssport Vlaanderen een innovatief sportaanbod ontwikkeld in één of meerdere focussporttakken, dat geïmplementeerd wordt in minimum 20 sportclubs.

Motivatie:

Enerzijds vertrekken we vanuit onze sterkte van een multigenerationeel aanbod, gesitueerd rond een aantal focussporten en anderzijds leren we vanuit het wetenschappelijk onderzoek dat onze veranderbereidheid te beperkt is. Dit zet ons aan om, aansluitend bij beleidsuitdagingen 5 en 8, om te investeren in een innovatief sportaanbod, maar wel vertrekkend vanuit de focussporten, zodat dit aanbod versterkend kan werken en nauw aansluit bij onze missie en visie, en dus bij onze behoefte.

Beleidsopties die binnen deze doelstelling kunnen omgezet worden tot operationele doelen:

- ✓ Binnen de focussporttakken, aandacht hebben voor innovatieve vormen, zowel naar sportclubs als promotioneel. Concreet voorstel in de gymnastiek: knuffelturnen voor (groot)ouders en kleinkinderen, met aandacht voor circomotoriek, Sherborne pedagogiek en bewegingsopvoeding met kleuters.
- ✓ Vanuit focussporttakken een vernieuwend aanbod creëren.

Globaal actieplan om deze doelstelling te realiseren (SD= strategisch doel, OD= operationeel doel, A= acties):

SD006			Eind 2020 heeft Gezinssport Vlaanderen een innovatief sportaanbod ontwikkeld in 20 sportclubs, dat vertrekt vanuit focussporttakken
	OD014		Eind 2017 heeft Gezinssport Vlaanderen 'Knuffelturnen' als innovatief en duurzaam concept ontwikkeld.
		A0046	uitwerking basisconcept, bijscholing en didactische hulpmiddelen - personeelskost
		A0047	organiseren bijscholingen

		A0048	promoten basisconcept via clubs en partnerorganisaties
	OD015		Eind 2020 heeft Gezinssport Vlaanderen 'Knuffelturnen' geïntroduceerd in 20 sportclubs als duurzame en innovatieve sportclubwerking.
		A0049	ondersteunen clubs inzake innovatief aanbod op sporttechnisch, financieel en promotioneel vlak

Conclusie

De eerste ondervindingen van clubs en afdelingen van de Gezinsbond over het knuffelturnen zijn positief. De activiteit past perfect in onze 'intergenerationele' visie.

Tijdens de komende beleidsperiode wil Gezinssport Vlaanderen verder inzetten op de realisatie van een duurzaam en kwaliteitsvol aanbod knuffelturnen door:

- Didactisch materiaal te ontwikkelen i.s.m. partners en pilootclubs
- Een eigen opleiding tot 'lesgever knuffelturnen' te ontwikkelen en organiseren, om op die manier een pool van gekwalificeerde lesgevers te vormen
- Infosessies te geven in afdelingen van de Gezinsbond over de mogelijkheden van intergenerationeel sporten (contacten leggen tussen de afdelingen en gevormde lesgevers knuffelturnen)
- Opstarten, ondersteunen en begeleiden van sportclubs 'Knuffelturnen'

11. Beleidsfocus laagdrempelig sporten Gezinssport Vlaanderen

11.1 Situatieschets

Wij doen gezinnen gezond bewegen!

Onze missie op zich getuigt al van een laagdrempelig aanbod, gericht naar verschillende generaties sportbeoefenaars. Gezinssport Vlaanderen wenst elk gezin en elk lid van het gezin in het bijzonder, van baby tot senior, een zinvolle vrijetijdsbesteding aan te bieden, in de vorm van een gezonde en recreatieve sportbeoefening.

Samen met een sterke partner als de Gezinsbond is onze federatie in staat om inzicht te verwerven in het **evoluerende gezinsconcept** en zich gezamenlijk open te stellen voor alle gezinnen in Vlaanderen, los van gezinssamenstelling, over generaties heen.

Kerncijfers over sport en gezinnen in Vlaanderen vertonen enkele opvallende evoluties in de sportvoorkeur. Bij elke leeftijdsgroep van het gezin wordt een opmerkelijke stijging van de **populariteit van solosporten**, zoals fietsen, lopen, wandelen en fitness, vastgesteld. Deze stijging gaat veelal ten koste van enkele typische clubsporten zoals het zwemmen, gymnastiek, voetbal en atletiek. De opkomst van deze solosporten brengt andere uitdagingen met zich mee, aangezien deze sporten veelal buiten clubverband beoefend worden. De uitdaging zal erin bestaan om deze sportbeoefenaars te kunnen binden aan de sportclub of hen te bereiken via lichtere en laagdrempelige sportinitiatieven (Scheerder et al. (2016) 'Gezinnen in beweging').

Bovendien tonen studies aan dat er een duidelijk verband is tussen het cultureel kapitaal (hoogst behaalde diploma van de ouders), het economisch kapitaal (gezinsinkomen) en het bewegingskapitaal van gezinnen enerzijds en frequentie van sportparticipatie en sportbeoefening in clubverband anderzijds. Hoe meer kapitaal, hoe meer kans op sportdeelname. Vanuit dit opzicht blijkt sportdeelname in clubgeorganiseerde context nogal sterk een insiders/outsidersverhaal. Er zijn nog heel wat **drempels** om de weg naar een sportclub te vinden, voor wie hier van thuis uit niet mee vertrouwd is (Scheerder et al., 2016).

GSF speelt reeds bij verschillende aspecten van haar werking in op laagdrempelig sporten:

- GSF geeft blijk van een goed inzicht in het evoluerende gezinsconcept en zet hier eveneens op in door haar aanbod af te stemmen op specifieke doelgroepen (zoals éénoudergezinnen) en door het ontwikkelen van een **multi-en intergenerationeel sportaanbod**. Op deze manier kan GSF haar werking nog meer uitgesproken ontwikkelen in de vorm van lifetime sportbeoefening, met het bereiken van verschillende generaties als finaliteit.
- GSF ontwikkelde een **nieuwe aansluitingsvorm**, het 'op-weg-lidmaatschap', naast de traditionele aansluiting van de GSF-sportclub, waardoor men rechtstreeks kan aansluiten bij de federatie, als gezin of als individu. Dit lidmaatschap is er specifiek voor lopen, wandelen, fietsen, zwemmen en fitness. Dit uitgebreide lidmaatschap wordt ook vaak gecombineerd met een clublidmaatschap.
- GSF zet sterk in op aspecten van **solidariteit** en op het bereiken van kansengroepen. De federatie zet expliciet in op het bereiken van gezinnen in armoede via sportieve toeleidingstrajecten i.s.m. sociale organisaties, zoals CAW's, Steunpunt Vakantieparticipatie en het Fonds Vrijtijdsparticipatie.

Gezinnen in armoede missen immers vaak het nodige kapitaal (cultureel, economisch en beweegkapitaal), waardoor ze uit de boot dreigen te vallen.

11.2 Laagdrempelig sportaanbod – cijfers GSF BP 2013-2016

11.2.1 Organisatie van het sportclubaanbod: multi- en intergenerationeel!

In de beleidsperiode 2013-2016 werd gestreefd naar een meer multi- en intergenerationeel sportclubaanbod (= basiswerking en visie federatie).

- *Intergenerationeel sportaanbod (ouders of grootouders komen samen naar de sportclub)*
30% van de sportclubs hebben een intergenerationeel sportaanbod, dat voor 75% uit sporten (badminton, joggen, zwemmen) in gezinsverband en voor 25% uit sporten (knuffelgym, babyzwemmen) voor (groot)ouders met (klein)kinderen. Deze trend is gestegen van 23% (2012) naar 29,3% (2015)
- *Multigenerationeel sportaanbod (het sportclubaanbod is er voor minstens twee leeftijdsgroepen, niet noodzakelijk samen).*
70% van de sportclubs hebben een multigenerationeel sportaanbod dat vnl. bestaat uit zwemmen (24%), volleybal (10%), gym (10%), badminton (6%), dansen (6%) en fietsen (6%). Er is een licht dalend trend t.o.v. 2012 (74%) ten voordele van het inter- en unigenerationeel sportaanbod, maar het aanbod blijft overwegend multigenerationeel.
- *Unigenerationeel sportaanbod (sportaanbod voor slechts één doelgroep)*
15 tot 20% van de sportclubs hebben een sportaanbod voor slechts één doelgroep. De trend is met ca. 5% gestegen t.o.v. o-meting in 2012. Vaak is het gebrek aan geschikte infrastructuur de reden om het aanbod niet uit te breiden naar een multi- of intergenerationeel aanbod.

11.2.2 Op weg met GSF: solosportlidmaatschap

GSF biedt gezinnen en individuele sporters de mogelijkheid om rechtsreeks aan te sluiten bij de federatie als 'op-weg-lid'. Op-weg-leden genieten dezelfde voordelen als clubleden en zijn bovendien 24u/24 verzekerd voor lichamelijke ongevallen voor bovenvermelde solosporten: wandelen, lopen, fietsen, zwemmen en fitness.

Op-weg-leden worden geïnformeerd over een gezonde en veilige sportbeoefening:

- Gezond op weg (www.gsf.be/gezond-op-weg)
Via deze pagina linken we verder door naar verschillende interessante websites en campagnes rond 'gezond sporten', waar de sporter informatie kan vinden over gezonde voeding, inspanningstests en sportmedisch onderzoek (o.a. iksportslim.be en sportkeuring.be).
- Veilig op weg (www.gsf.be/veilig-op-weg)
Met de campagne 'Veilig op weg' willen we aandacht geven aan verkeersveiligheid tijdens sportieve activiteiten op de openbare weg. Dat doen we met hele concrete info en tips voor wie op de weg wil gaan sporten.

Kerncijfers 2015:

- 158 aangesloten op-weg-leden
- 140 paginaweergaven /gezond-op-weg
- 43 paginaweergaven /veilig-op-weg

11.2.3 Toeleiding van kansengroepen

Via het project 'Sportieve vakanties voor iedereen' (2015-2017), erkend en ondersteund vanuit het participatiedecreet, worden mensen die in kansarmoede leven, toegeleid naar ons sportaanbod. Er wordt nauw samengewerkt met het Steunpunt Vakantieparticipatie en sociale partnerorganisaties.

Kerncijfers 2015:

- 29 kinderen uit een kansarm gezin namen deel aan een sportkamp (inclusieconcept)
- Drie pilootprojecten werden opgestart in samenwerking met sociale partnerorganisaties (CAW, welzijnsschakel ...), bereik van ca. 280 deelnemers
- Deelname aan vier vormings- en ontmoetingsmomenten met als doel ontwikkeling van kennis en expertise

11.3 SWOT-analyse

In de SWOT-analysetabel werden, na overleg met het planningsteam en bestuur, de geselecteerde belangrijkste sterktes en zwaktes uit de interne analyse van de federatie enerzijds en de belangrijkste kansen en bedreigingen uit de externe analyse anderzijds tegenover elkaar geplaatst. Enkele van deze sterktes/zwaktes en kansen/bedreigingen zijn **specifiek van toepassing op de beleidsfocus laagdrempelig sporten**.

Sterktes 1. Sterke missie 2. Duidelijke en uitgebreide communicatie 3. Binding met de Gezinsbond 4. Inzicht in het evoluerende gezinsconcept 5. Goede score op Goed Bestuur (studie Scheerder) 6. Duidelijke afspraken inzake rechten & plichten van vrijwilligers 7. Financiële katers worden vermeden 8. Wetenschappelijk onderbouwd inzicht 9. Gewaardeerde clubondersteuning 10. Fusie GSF-VWO: rijkere structuur-bredere doelgroep (55+)	Zwaktes 1. Beperkte instroom (jonge) vrijwilligers 2. Onzekere subsidiëring 3. Negatieve ledenevolutie 4. Beperkte veranderingsbereidheid 5. (Te) beperkte marketing 6. Zéér ruime doelgroep > promotie 7. Beperkte middelen om in te spelen om de wensen van de zeer ruime doelgroep en veranderingsprojecten 8. Te lage kwalificatiegraad in clubs
Kansen 1. Individualiseringstrend 2. Actieve en gezonde levensstijl Vlaming 3. Veranderende gezinssamenstelling 4. Groot aandeel 50-plussers (onderscheid tussen 'actieve' senior en 'sociale' senior) 5. Jeugd = de toekomst 6. Nieuw decreet 7. (Sociale) media en (digitale) sporthypes 8. Migratiestroom	Bedreigingen 1. Drukker leven 2. Jeugd heeft overgewicht en is steeds meer sedentair. 3. Gezinnen in armoede 4. Andere invulling vrijwilligerswerk 5. Besparingen 6. Commercialisering van de sport 7. Gebrek aan geschikte sportaccommodatie

11.4 Beleidsuitdagingen en strategische doelstelling

Beleidsuitdaging laagdrempelig sportaanbod

Rekening houdend met de negatieve ledenevolutie (dalend aantal clubleden – Z3) en de huidige sportbeleving van de Vlaming die gekenmerkt wordt door een individualiseringstrend (K1) en het nastreven van een gezonde en actieve levensstijl (K2) dient Gezinssport Vlaanderen verder in te zetten op sportmogelijkheden los van de club (losse sportverbanden).

De ruime doelgroep van 50-plussers (K4) biedt in die zin groeimogelijkheden voor Gezinssport Vlaanderen.

Strategische doelstelling – Beleidsfocus laagdrempelig sportaanbod

Eind 2020 heeft Gezinssport Vlaanderen een laagdrempelig sportaanbod ontwikkeld voor gezinnen in los verband.

Motivatie:

Naast het bestaande sportclubaanbod dient onze federatie te investeren in een aanbod waarbij we ook sporters in los verband kunnen bereiken. Dit zorgt ervoor dat onze bekendheid ruimer wordt en anderzijds komen we tegemoet aan onze missie om nog meer gezinnen gezond te laten bewegen. Deze doelstelling sluit dan ook nauw aan bij bovenstaande beleidsuitdaging waarbij gesteld wordt dat we vanuit een individualiseringstrend van de Vlaming, die toch fit en gezond wil zijn, inzetten op sportmogelijkheden aangepast en op maat van de het individu.

Beleidsopties die binnen deze doelstelling kunnen omgezet worden tot operationele doelen:

- ✓ Het individuele lidmaatschap aantrekkelijker maken
- ✓ Gerichter onderzoek naar succesformules in samenwerking met KU Leuven (pilotfederatie valorisatieproject 'De sportclub staat centraal! Richtlijnen voor sportfederaties ter integratie van een licht sportaanbod in clubs')
- ✓ Bewustmaking en stimuleren van ethisch en medisch verantwoord sporten en een dopingvrij klimaat
- ✓ Beweegcampagne opzetten als vernieuwende en/of laagdrempelige beleidsfocus

Globaal actieplan om deze doelstelling te realiseren (SD= strategisch doel, OD= operationeel doel, A= acties):

SD007			Eind 2020 heeft Gezinssport Vlaanderen een laagdrempelig sportaanbod ontwikkeld in los verband
	OD016		Eind 2017 lanceert Gezinssport Vlaanderen een online beweegplatform met beweegprogramma's op maat van gezinnen, in drie verschillende sporttakken: wandelen, lopen en fietsen.
		A0050	opvolging ontwikkeling platform - personeelskost
		A0051	ontwikkeling online platform door externe partner
		A0052	inhoudelijke input online platform (Evermove)
		A0053	inhoudelijke input online platform (Vigeez)
	OD017		Eind 2018 hebben min 250 gezinnen zich geregistreerd op het online beweegplatform en volgen ze het beweegprogramma.

		A0054	promoten online beweegplatform
	OD018		In 2018 wordt het online beweegplatform uitgetest in drie piloot-organisaties uit de sociale sector (o.a. CAW, Welzijnsschakel, Inloopcentrum en/of OCMW)
		A0055	verplaatsingen naar en overleg met lokale sociale organisaties
		A0056	ontwikkelen beweegprogramma's op maat van en in overleg met doelgroep
	OD019		Het aantal deelnemers dat zich registreert op het online beweegplatform stijgt, na de test en evaluatie in 2018, jaarlijks met 500 unieke registraties.
		A0057	promoten online beweegplatform
		A0058	uitbreiding beweegprogramma's naar andere sporttakken

11.5 Conclusie

Onze missie en visie getuigen op zich al van de ambitie om een laagdrempelig, doch kwaliteitsvol sportaanbod aan te bieden. Gezinssport Vlaanderen wil er immers zijn voor alle gezinnen in Vlaanderen, ongeacht samenstelling van het gezin, afkomst of religie, beschikbaar kapitaal, sportervaring of leeftijd. Door het organiseren van een multi- en intergenerationeel sportclubaanbod op een laagdrempelig en recreatieve manier trachten we gezinnen in Vlaanderen te motiveren om voldoende te bewegen.

Ook het toeleiden van kansengroepen, m.n. gezinnen in armoede, blijft een belangrijke opdracht binnen de federatie, die we momenteel kunnen realiseren d.m.v. subsidies uit het participatiedecreet.

Een bijkomende uitdaging in het nieuwe beleidsplan is gezinnen die de weg niet vinden naar een sportclub, toch te laten bewegen, in eerste instantie in los sportverband, op eigen tempo en wanneer het de sporter uitkomt. We werken toe naar een **online beweegplatform** waar een gezin of individuele sporter zich kan registreren en beweegprogramma's op maat kan downloaden. Geregistreerde deelnemers worden wekelijks geïnformeerd en begeleid door beweeg- en voedingsexperts (i.s.m. Evermove en Vigez).

Door in te stappen in het valorisatieproject van de KULeuven werken we bovendien mee aan de ontwikkeling van een instrument, i.e. begeleidingsplan voor sportfederaties dat ondersteuning wil bieden bij het realiseren van lichte sport- en beweeginitiatieven in de sportclub om op die manier nieuwe leden aan te trekken.

12. Bijlagen

12.1 Interne analyse

Naar het zelfevaluatie-instrument en de OPDCA-index (bespreking focusgroep beleidsplan 04/08/2016) [en BMS 28 \(Beleid en Management in Sport\), KU Leuven, Gezinnen in beweging, de positionering van gezinssport in het Vlaamse sportfederatielandschap \(E. Claes, J. Scheerder, E. Thibaut, 2016\)](#)

12.1.1 Beleid & strategie

	Sterke punten	Zwakke punten
Missie	GSF heeft een duidelijke afgebakende missie, die de bestaansreden van de federatie omvat. De missie werd recent geëvalueerd op de AV. >S1	
Beleidsplan/structuur	- Reeds vierde beleidsperiode. - Duidelijke planning en inbreng stakeholders - Duidelijke lijn op vlak van uitdagingen en doelstellingen. - Fusie van GSF en VWO tot Gezinssport Vlaanderen (rijkere structuur, ruimer aanbod 55 +) > S10	
Beleid & doelstellingen i.f.v. behoeften	Vanuit de stakeholdersbevraging konden de behoeften van de doelgroep achterhaald worden.	- De geformuleerde wensen zijn niet optimaal vertaald naar het werkveld. - Bepaalde acties/producten konden op weinig interesse rekenen bij clubs, deelnemers, en leden.
Missie & doelstellingen i.f.v. waarden van de organisatie	GSF stelt zich tot doel om gezinsvriendelijke sportieve producten/diensten aan te bieden voor alle leden van het gezin. <i>De resultaten van de structuuranalysetonen aan dat GSF reeds bij verschillende aspecten van haar werking inspeelt op de evoluties die we hebben vastgesteld met betrekking tot gezinnen in Vlaanderen. (Scheerder)</i>	

	De binding met de Gezinsbond maakt het mogelijk de waarden van het gezin uit te dragen. <i>De band met een lokaal sterk verankerde moederorganisatie brengt kansen en mogelijkheden met zich mee. (Scheerder) > S3</i> Medisch en ethisch verantwoord sporten zijn vanzelfsprekend en eigen aan onze missie en visie.	
Strategische & operationele doelstellingen	Operationele doelstellingen worden steeds geformuleerd vanuit de strategische doelstelling.	Per basisopdracht wordt een afzonderlijke strategische doelstelling geformuleerd; samenhangend geheel tussen de verschillende basisopdrachten is soms zoek, waardoor het moeilijk wordt naar buiten toe te communiceren waar GSF voor staat ("core business").
Meetbare eindresultaten		- objectieve meetcriteria worden niet altijd duidelijk omschreven - te weinig rekening gehouden met beschikbare middelen (personeel-geld-tijd)

12.1.2 Bestuur en beheer

	Sterke punten	Zwakke punten
Actieve betrokkenheid bestuurders	- aanwezigheid op vergaderingen (AV en RvB) <i>De resultaten van de indicator 'democratie' tonen aan dat GSF voldoende aandacht besteedt aan de democratische processen binnen de federatie. (Scheerder)</i>	- Leeftijds- en genderspreiding: wat met de toekomst? - Integratie en taakomschrijving van nieuwe bestuurders (verwachtingspatroon)
Informerende van bestuurders	Via verschillende kanalen worden de bestuurders tijdig en uitgebreid ingelicht: - uitnodigingen met uitgebreide agenda voor vergaderingen, aangevuld met nota's	- Te uitgebreide agenda: overinformatie leidt tot oppervlakkigheid (bvb. herhalingen RvB – AV) - Er moet op korte tijd heel wat besproken en beslist worden <i>Een zwakte vinden we terug bij de</i>

	- verslagen van vergaderingen - digitale nieuwsbrief - mailing - beleidsweekends/dagen	<i>indicator 'transparantie' van de good governance-dimensie. De resultaten brengen enkele werkpunten voor GSF naar voor omtrent het transparant communiceren van onder andere beleidsdocumenten, bestuuragenda's en rapporten, en de strategische visie. Hierbij scoort GSF namelijk minder goed dan haar referentiegroepen. (Scheerder)</i>
Financiële planning	- regelmatig overleg tussen financieel adviseur, beleid en personeel - streven naar een evenwichtige begroting en een financiële reserve	Onzekerheid in subsidiestromen.
Verantwoordelijkheid t.o.v. medewerkersbeleid	Het nieuwe organigram en nieuwe uitdagingen tekenen een duidelijk kader.	- Geen betrokkenheid in het evaluatieproces van medewerkers

12.1.3 Staf

	Sterke punten	Zwakke punten
Interne communicatie	Regelmatig intern overleg (op STM-niveau) via verschillende kanalen (mondeling, mail, vergaderingen, ad hoc vergaderingen)	Zelden (gepland) overleg op ADM-niveau, noch tussen STM en ADM, hoewel veel zaken die in STM-cel beslist worden een invloed hebben op de werking van de ADM-cel.
Evaluatie beleidsplan	- Jaarlijkse rapportering naar Sport Vlaanderen is aanzet tot evaluatie en bijsturing - Tussentijdse evaluatie en updates op RvB en vergaderingen	Efficiënte bijsturing gebeurt te beperkt.
Medewerkersbeleid professionele medewerkers	Nieuw organogram staat op punt. FUKA & FUGE zijn een vast gegeven	
Stimulans tot persoonlijke ontplooiing van professionele medewerkers	- Kans tot het volgen van bijscholingen. - Stimulans om zelfstandig, op eigen initiatief, projecten vorm te geven en uit te werken, in overleg met collega's. - STM-vergadering biedt mogelijkheden om ideeën aan te reiken.	Kansen zijn er maar worden niet altijd gegrepen.

Medewerkersbeleid vrijwilligers	- Ondersteunend	
Stimulans tot persoonlijke ontplooiing van vrijwilligers	- Er worden kansen geboden	
Interne communicatie naar vrijwilligers	Er wordt gecommuniceerd via verschillende kanalen: website, vademecum en digitale nieuwsbrief, lokale/provinciale werkgroepvergaderingen. > S2	Het bereiken/behouden van en communiceren naar vrijwillige medewerkers.
Externe communicatie	Gebruik van verschillende kanalen: - website - nieuwsbrief - infomailings - persberichten - flyers en promofolders - brochures Eenduidige huisstijl Vernieuwde ICT omgeving (web, ledenapplicatie)	Beperkt gebruik/kennis van sociale media

12.1.4 Klantgericht aanbod

	Sterke punten	Zwakke punten
Doelgroep is geïnformeerd	- Gebruiksvriendelijke website (t.o.v. vorige) - Digitale evolutie (nieuwsbrief, sociale media) - Ledenapplicatie - Tijdschrift: Wandelvogel (VWO)	- Communicatiekanaal en –middelen zijn niet steeds afgestemd op de kenmerken van de verschillende groepen (vb. jongeren worden op een andere manier bereikt dan senioren of gezinnen). > Z6 - Wegvallen van het ledenblad Sportief > impact op inschrijvingen? Voldoen de alternatieven (o.a. digitale nieuwsbrief)?
Klachtenbehandeling	- Klachten worden steeds in samenspraak met sporttechnische coördinator besproken en behandeld. - Aan iedere klacht wordt gevolg gegeven	- Geen systematische klachtenregistratie en afhandelingsprocedure
Afstemming aanbod op verwachtingen en behoeften van de doelgroep	Ruim aanbod, dat zich meer en meer situeert rond een aantal focussporttakken waarbij alle doelgroepen en het hele gezin	- Middelen (personeel – geld – tijd) zijn en blijven beperkt om in te spelen op de behoeften en verwachtingen van de doelgroep

	betrokken zijn (zwemmen, dans, gym, badminton, fietsen, volleybal.) GSF geeft blijk van een goed inzicht in het evoluerende gezinsconcept en zet hier eveneens op in door haar aanbod af te stemmen op specifieke doelgroepen (zoals éénooudergezinnen) en door het ontwikkelen van een multi- en intergenerationeel sportaanbod. (Scheerder) > S4 Voorts tonen de resultaten aan dat GSF sterk inzet op aspecten van <u>solidariteit</u> en op het bereiken van <u>bepaalde doelgroepen</u>. (50+- kansarmoede)	> Z7
Metten is weten: aanbod & tevredenheid	Systematische bevraging naargelang product (Survey Monkey) - Evaluatie deelnemers/medewerkers sportvakanties of vormingen - Bevraging sportclubs - <u>Wetenschappelijk onderzoek gezinssport:</u> De resultaten van het voorliggende onderzoek geven de Gezinssportfederatie een <u>wetenschappelijk onderbouwd inzicht</u> met betrekking tot het evoluerende gezins(sport)concept en haar positie in het Vlaamse sportfederatielandschap, en dit inzake sportfederatie-gerelateerde kenmerken, goed bestuur, innovatie en dienstverlening. Op basis van deze bevindingen kan GSF haar <u>toekomstig beleid verder vorm</u> geven. Ook andere beleidsactoren, waaronder (lokale) overheden, kunnen met de <u>verworven inzichten</u> mee bijdragen	- Opvolging indicatoren doelstellingen aan de hand van meetplan

	<i>tot de promotie van gezinssport en de verdere ontwikkeling van het gezinssportbeleid in Vlaanderen.</i> <i>(Scheerder)</i> > S8 Bij een nieuwe bevraging van de sportclubs in 2015 blijft de <u>clubondersteuning goed tot zeer goed scoren op alle vlakken, zowel administratief, promotioneel als sporttechnisch.</u> De Gezinssportfederatie besteedt permanent veel aandacht aan deze pijler via de dienst clubwerking. Het is immers de basis en het bestaansrecht van de federatie. De provinciale sporttechnische medewerkers fungeren als clubondersteuners en aanspreekpunt. >S9	
--	--	--

12.1.5 Professionele en vrijwillige medewerkers

	Sterke punten	Zwakke punten
Afspraken - rechten en plichten	Verschillende documenten worden gebruikt: - leidraad & draaiboeken kampleider/monitor - vademecum voor clubverantwoordelijken - beleidsplan (samenvatting) voor beleidsankers - vrijwilligersovereenkomst - website (clubinfo) - huishoudelijk reglement > S6	- kwalificatiegraad sporttechnische vrijwilligers in clubs is gemiddeld laag (GSF) tot zeer laag (VWO) > Z8
Medewerkersbeleid professionele medewerkers	Aanwerving van nieuwe professionele medewerkers gebeurt op basis van duidelijk omschreven profiel en FUKA. <i>GSF heeft een sterke interne werking en personeelsbeleid (Scheerder)</i>	
Medewerkersbeleid	Duidelijke functieprofielen voor	Te beperkte instroom van (jonge)

vrijwilligers	vrijwilligers (website)	vrijwilligers en medewerkers/monitoren sportkampen op landelijk niveau, gekoppeld aan gebrek aan actieve rekrutering (op alle niveaus); eerder toeval, naar behoefte en interesse. > Z1
Creativiteit stimuleren en verbeterprojecten opzetten		- Middelen (personeel – geld – tijd) zijn te beperkt om in te zetten op verbeterprojecten. > Z7(bis) - Onvoldoende bijsturing.
Individueel opleidingsplan	- Ondersteuning vanuit VSF - Mogelijkheid om zelf opleidingsplan samen te stellen naar eigen behoeften	Te lage kwalificatiegraad sportclubbegeleiders en verschillend naargelang sporttak > Z8 (bis)

12.1.6 Financieel beheer

	Sterke punten	Zwakke punten
Financiële middelen	- Subsidies - werving eigen middelen via initiatieven en lidgelden	- Onzekere subsidiëring en dalende sponsoring > Z2 - Imago, bekendheid GSF om belangrijke sponsors aan te trekken > Z5 (bis)
Boekhouding	- Kasboek, jaarrekening, begroting wordt opgesteld i.s.m. boekhouding Gezinsbond en financieel adviseur. - Controle revisor waarborgt zuivere financiële werking.	- Verschillende modellen qua voorstelling maken het nodeloos ingewikkeld (Bloso-Gezinsbond) - Te beperkte tussentijdse controles mogelijk zodat er niet genoeg kan bijgestuurd worden of kort op de bal gespeeld kan worden.
Financieel plan - beleidsplan		- Geen link tussen begroting en basisopdrachten van het beleidsplan (middelen worden ad random verdeeld over de BO)
Financieel plan - projecten	Financiële katers worden vermeden. >S7	- Beperkte overheidssteun
Huisvesting	Stabiele situatie	
Hard- en software	Duidelijke richting	

12.1.7 Organisatie van het werk

	Sterke punten	Zwakke punten
Kernactiviteiten van GSF	- De kernactiviteiten staan duidelijk omschreven in het beleidsplan en jaarverslag.	

	- Watergewinning - sportvakanties - Wandel- en fietsrally	
Vastlegging van individuele taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden	Functiekaarten gelinkt aan opdrachten beleidsplan	Scheiding administratieve/sporttechnische werking

12.1.8 Eindresultaten

	Sterke punten	Zwakke punten
Good governance	- De resultaten omtrent de algemene Good Governance-index zijn positief voor GSF. Met een globale GG-score van 78,6 procent bekleedt GSF de vierde plaats van de negenenvijftig geanalyseerde USF en RSF en scoort ruim boven het gemiddelde (67,3%). > S5 - Dus als we de vergelijking maken met gelijkaardige federaties (inzake organisatie, aanbod en grootte), scoort GSF <u>beter dan bij de vergelijking met de volledige groep van sportfederaties</u> (Scheerder) - Dit laatste vindt aansluiting bij de volgende sterkte aangaande <u>'samenwerking'</u>, de resultaten tonen aan dat GSF regelmatig samenwerkt met actoren van binnen en buiten de sportsector dan de twee referentiegroepen.	Zie toepasselijke rubrieken: - Transparantie - Veranderingsbeleid
Financiële situatie	- Reserves opgebouwd in het verleden - Enkele sterke producten die geld opbrengen (vb. wintersport) - Uit de positioneringsoefening op basis van de financiële gegevens blijkt dat GSF de federatie is binnen de groep van MSF die het minst afhankelijk is van overheidssubsidies (20-30%). GSF is dus in staat om een groot deel van haar inkomsten te verwerven via andere kanalen (ledenbijdrage, sponsors, moederorganisatie, etc.).	- Afhankelijk van subsidies; subsidiëring kent besparingstrend

	Hierdoor kan de federatie op een meer onafhankelijke en autonome manier werken. (Scheerder) - S7 (bis)	
Doelgroep wordt bereikt	Kwaliteitsvol product en dienstverlening	Imago/bekendheid
Realisatie doelstellingen	Werkwijze beleidsplan en rapportering gekoppeld aan intern overleg. De resultaten rond het <u>dienstenbeleid</u> van de federaties tonen aan dat GSF haar sportclubs inspraak geeft in de ontwikkeling van nieuwe diensten en voert bovendien na de lancering van een nieuwe dienst onderzoek naar de manier van introductie en naar de resultaten. - GSF zet sterk in op de <u>kwaliteit van haar dienstverlening en aanbod</u>. (automatisering clubs) (Scheerder) S9 (bis)	- Nog te weinig beleidsverantwoordelijken werken en handelen er naar. - We stellen een negatieve ledenevolutie vast bij GSF, met een gemiddelde jaarlijkse groei van -1,04 procent. Parallel aan de daling van het ledenaantal stellen we eveneens een daling vast in het aantal sportclubs van GSF (Scheerder) > Z3 -De resultaten tonen aan dat GSF <u>minder veranderingsbereid</u> is dan haar referentiegroepen. GSF vindt minder aansluiting bij stellingen dat verandering over het algemeen voordelig is voor sportfederaties en dat men risico's moet nemen om doelstellingen te realiseren. (Scheerder) > Z4
Waardering professionele en vrijwillige medewerkers		- Te beperkte waardering t.o.v. professionele en vrijwillige medewerkers
Tevredenheid	Evaluatiemogelijkheden worden courant gebruikt binnen GSF	Marketing van het product GSF > Z5

De geselecteerde sterktes voor de SWOT werden gemarkeerd (S1 – S10)

De geselecteerde zwaktes voor de SWOT werden gemarkeerd (Z1 – Z8)

K = kans (weerhouden in SWOT)

B = bedreiging (weerhouden in SWOT)

Sociologische en demografische trends

Maatschappij(kritiek)

- **K - B Individualiserende maatschappij. Counterbeweging > ontmoet je buur?**
- **K Sport als middel (opvoeding, integratie, gezondheid).**
- **B We leven een drukker leven ... Bijna een kwart zegt te weinig uren in een dag te hebben. Vooral alleenstaanden met kinderen ervaren dit. Alleenstaanden met kinderen maken zich ruim het meeste zorgen voor de toekomst.**

Vrijtijdsbesteding

- **K 9 op 10 kinderen komen op een actieve manier in contact met sport. Ruim de helft van deze groep doet in clubverband aan sport. Solosporten zoals sportief fietsen, lopen, zwemmen, dans en gymnastiek blijken populair bij kinderen en jongeren (studie Scheerder et Claes, 2016).**
- **K** Ander beeld bij ouders: 4 op 10 komt niet met actieve sportbeoefening in aanraking. Ook bij deze doelgroep genieten solosporten de meeste populariteit (lopen, fietsen, zwemmen, fitnessen en wandelen) (studie Scheerder et Claes, 2016).
- **K - B** Solosporten worden veelal buiten clubverband beoefend (studie Scheerder et Claes, 2016).
- **K Sportparticipatie bij kinderen wiens ouders sporten ligt hoger (studie Scheerder et Claes, 2016) > intergenerationeel sporten.**
- **K** Clubsport lijkt vooral in overweging genomen te worden door wie reeds eerder met clubsport in contact gekomen is. Het is van belang om jongeren van op een jonge leeftijd in clubverband te laten sporten om clubsport op latere leeftijd te stimuleren (studie Scheerder et Claes, 2016).
- **K** Stijging in aantal personen die een VTS-cursus volgen.

Migratie

- **K** Bevolkingsgroei in Vlaanderen door natuurlijke aangroei en positief migratiesaldo. Per 10.000 inwoners wint Vlaanderen 18 aan natuurlijke groei en 54 inwoners door migratie. Dit effect versterkt nog.
- **B Een nooit geziene groei van buitenlandse immigratie. Deze stijgende buitenlandse immigratie is er één van lange duur.**
- **K** Ongeveer 10% van de bevolking is geboren met een andere nationaliteit. Het aandeel van de Vlaamse bevolking met vreemde afkomst is vrij groot en blijft aandikken.
- **K** Er is een ondervertegenwoordiging van etnisch-culturele minderheden in de sportsector wat subtiele en expliciete discriminatie in de hand kan werken.

Gezinssamenstelling - samenlevingsvormen

- **K - B** Huishoudprojecties verwachten een stijging van het aantal één- en tweepersoonsgezinnen. Het aantal huishoudens neemt toe, terwijl de omvang van de huishoudens verkleint (zie studie Scheerder et Claes, 2016).
- **B** Aantal werkende vrouwen neemt toe (invloed op vrijetijdsbesteding en gezinssamenstelling?).
- Vrouwen krijgen alsmat later kinderen.
- **K - B** Echtscheidingen blijven toenemen (60%).

Vergrijzing

- **K - B** Vergrijzing zal zich verder manifesteren (verwachting tegen 2019: 20%). De leeftijdspiramide toont een typisch beeld van een verouderde bevolking.
- **K** De senioren generatie is financieel slagkrachtig.
- **K** Senioren nemen meer deel aan bewegings- en sportactiviteiten (wandelen, fietsen), maar zijn meer en meer op de buurtvoorzieningen aangewezen. Ze nemen deel voor de ontspanning en voor hun gezondheid.

Jeugd

- **K - B** De jeugd is sedentair.
- **K - B** Overgewicht neemt toe.
- **K** Groep van jonge kinderen zal blijven stijgen (tot 2017). Er komen dus waarschijnlijk capaciteitsproblemen in de opvangsector.

Armoede

- **B** 8,3% van de kinderen in Vlaanderen wordt geboren in een kansarm gezin. Dit is een verdubbeling in 12 jaar tijd.
- **B** 1,5 miljoen mensen leven in armoede en de inkomensongelijkheid blijft toenemen.
- **B** Armoede gaat gepaard met een lagere participatiegraad en sociale uitsluiting (hoe doorbreken?).
- **B** Vooral eenoudergezinnen en ouderen lopen een zeer hoog armoederisico.

Economische trends

- **B** Besparingen door de overheid.
- **B** Commercialisering van sport.
- **B** De werkloosheidsgraad is gestegen tot 5,2%, ook de langdurige werkloosheidsgraad.
- **K - B** De werkonzekerheid bij jongeren stijgt (~ bijverdienen als sportbegeleider – opleidingen/bijscholing?).
- **B** Het leven wordt duurder (Turteltaks) ~ link met armoede (demografisch-sociale trend).

Politieke trends

- **K** Nieuw decreet op sportfederaties! Focus op doelgroepen in beleid, belang van sport voor allen en innovatie.
- **K - B** Vluchtelingenproblematiek blijft heikel thema.
- **B** In bepaalde gebieden is er een tekort aan sporthallen en/of zwembaden.
- **K** Projectmatige subsidiëring.
- **K** Jobstudenten mogen meer dagen per jaar werken (50 dagen).
- **K** Veel beleidsaandacht voor veilig verkeer (~ GSF-project Veilig op weg > projectsubsidies?).
- **B** De Vlaming is tevreden over voorzieningen (vb. huisvuilvoorzieningen, culturele voorzieningen, onderwijs ...) maar ontevreden over de staat van de wegen, opvang en begeleiding van armen en vreemdelingen, de staat van de fiets- en voetpaden, begeleiding van werklozen.
- **B** Wegvallen DAC-middelen.

Technologische trends

- **K** Opkomst van nieuwe media.
- **K** Constante technische innovatie van sportmateriaal en -accommodatie.
- **B** Nog steeds een digitale kloof, media-gebruik en kennis hangt af van scholingsgraad en leeftijd.
- **K** Hype 'fitte horloges' – 'activity trackers'.
- **K** Uitgebreid aanbod en gebruik van gezondheid- en sportapps.

Bronnen:

- Scheerder, Claes & Thibaut (2016), *Gezinnen in beweging. De positionering van gezinssport in het Vlaamse sportfederatielandschap*. BMS-rapport 28, KULeuven. p. 303.
- Vlaamse Sportfederatie (2016), *Inspiratielijst uitgebreide externe analyse*.
- Media (analoog en digitaal).